Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

TAKWIMU ZA HALI YA UHALIFU NA MATUKIO YA USALAMA BARABARANI JANUARI – JUNI 2025

OKTOBA 2025

DIRA
Kuwa jeshi lenye weledi katika kudumisha usalama wa watu na mali zao katika Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

DHIMA
Kutoa huduma bora zitakazowezesha kubaini, kuzuia na kudhibiti uhalifu katika Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

DHAMIRA

Weledi
Kufanya kazi kwa kujitoa, Nidhamu na kuwa na matarajio.

Uzalendo
Kuwa jasiri, Mwaminifu na Mtiifu kwa nchi

Uadilifu
Kuwa Mwaminifu, Kutokuwa na upendeleo na ubadhirifu

Ubunifu
Kuwa mdadisi, Mbunifu, kufanyakazi kwa ufanisi na kujifunza

Heshima
Kufanya kazi kwa kuheshimiana, kuwa na Umoja upendo na Amani

Kaulimbiu
Nidhamu, Haki, Weledi na Uadilifu, Msingi wa mafanikio yetu.

Imetayarishwa na

Inspekta Jenerali wa Polisi,
Makao Makuu ya Jeshi la Polisi Tanzania,
4 Mtaa wa Posta,
S.L.P. 961,
40483 DODOMA.

Simu: +255 (026) 232385
Nukushi: +255 (026) 232386
Tovuti: www.polisi.go.tz

Yaliyomo

Orodha ya Majedwali iii
Orodha ya Michoro v
DIBAJI vi
SHUKRANI vii
MAANA YA VIFUPISHO viii
MUHTASARI x
SURA YA KWANZA 1
USULI 1
1.0 Utangulizi 1
1.1 Jiografia na Utawala 1
1.2 Muundo wa Jeshi la Polisi Tanzania 2
1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Polisi 2
1.2.2 Takwimu za Jeshi la Polisi 2
1.2.3 Kitengo cha Takwimu za Jinai cha Jeshi la Polisi 2
SURA YA PILI 3
HALI YA UHALIFU NCHINI 3
2.0 Utangulizi 3
2.1 Takwimu za Uhalifu na Matukio ya Usalama Barabarani Tanzania 3
2.2 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai 7
2.2.1 Makosa Dhidi ya Binadamu 7
2.2.2 Makosa ya Kuwania Mali 8
2.2.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii 9
2.3 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi 9
2.3.1 Makosa Dhidi ya Binadamu 9
2.3.2 Makosa ya Kuwania Mali 11
2.3.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii 13
2.4 Uchambuzi wa Makosa Madogo ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi 15
2.5 Matukio yenye Athari Kubwa katika Jamii 17
2.5.1 Mauaji na Sababu Zake 17
2.5.2 Migogoro ya Ardhi 19
2.5.3 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia 20
2.5.4 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto 24
2.5.5 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Watu wazima 27
2.5.6 Wahamiaji Haramu 30
2.5.7 Makosa ya Kimtandao 32
2.5.8 Makosa ya Miamala ya Kifedha 32
2.5.9 Matukio ya Kujichukulia Sheria Mkononi 34
SURA YA TATU 35
USALAMA BARABARANI 35
3.0 Utangulizi 35
3.1 Hali na Mwelekeo wa Usalama Barabarani Nchini 35
3.2 Operesheni za Ukamataji wa Makosa ya Usalama Barabarani 38
3.3 Ajali za Pikipiki 40
3.4 Vyanzo vya Ajali za Barabarani Tanzania 43

SURA YA NNE 45
UHUSIANO KATI YA UHALIFU NA VIGEZO VYA KIJAMII NA KIUCHUMI 45
4.0 Utangulizi 45
4.1 Uhusiano wa Uhalifu na Masuala ya Kijamii na Kiuchumi 45
4.2 Uhusiano wa Makosa ya Jinai, Idadi ya Watu na Eneo la Ardhi 45
4.2.1 Idadi ya makosa kwa Ukubwa wa Eneo 45
4.2.2 Uwiano wa Makosa kwa kila Watu 100,000 46
4.3 Matukio ya Usalama Barabarani 47
SURA YA TANO 49
MIKAKATI YA KUKABILIANA NA UHALIFU NA MATUKIO YA USALAMA BARABARANI 49
5.0 Utangulizi 49
5.1 Makosa Dhidi ya Binadamu 49
5.2 Makosa ya Kuwania Mali 51
5.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii 52
5.4 Makosa ya Kifedha 53
5.5 Makosa ya Kimtandao 53
5.6 Matukio ya Ajali za Barabarani 54
SURA YA SITA 55
MATUKIO YALIYOVUTA HISIA KWA JAMII. 55
6.0 Utangulizi 55
SURA YA SABA 61
HITIMISHO NA MAPENDEKEZO 61
7.0 Utangulizi 61
7.1 Hitimisho 61

Orodha ya Majedwali

Jedwali Na. 2.1 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025 4
Jedwali Na. 2.2 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2024 na 2025....5
Jedwali Na. 2.3 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025 6
Jedwali Na. 2.4 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025....7
Jedwali Na. 2.5 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025 8
Jedwali Na. 2.6 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025 8
Jedwali Na. 2.7 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025 9
Jedwali Na. 2.8 Idadi ya Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari - Juni, 2025....10
Jedwali Na. 2.9 Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 11
Jedwali Na. 2.10 Idadi ya Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025....12
Jedwali Na. 2.11 Idadi ya Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025....14
Jedwali Na. 2.12 Idadi ya Makosa Madogo ya Jinai ya Kuwania Mali, Makosa Dhidi ya Binadamu na Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025 16
Jedwali Na. 2.13 Idadi ya Makosa ya Mauaji, Waliouawa kwa Jinsi, Sababu za Kuuawa na Idadi ya Watuhumiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025 18
Jedwali Na. 2.14 Idadi ya Migogoro ya Ardhi, Waliouawa, Waliojeruhiwa na Mali zilizoharibiwa kwa Aina ya Migogoro na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025 19
Jedwali Na. 2.15 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Makundi ya Ukatili na Aina ya Ukatili, Januari – Juni, 2025 21
Jedwali Na. 2.16 Idadi ya Watu Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 22
Jedwali Na. 2.17 Idadi ya Watoto Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 25
Jedwali Na. 2.18 Idadi ya Watu Wazima Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 28
Jedwali Na. 2.19 Idadi ya Kesi na Wahamiaji Haramu kwa Jinsi, Utaifa na Mkoa Wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 31
Jedwali Na. 2.20 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kimtandao kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025....32
Jedwali Na. 2.21 Idadi ya Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Simu na Huduma za Kifedha kwa Aina ya Tukio na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 33

Jedwali Na. 2.22 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Watu Waliouawa Kutokana na Wananchi Kujichukulia Sheria Mkononi kwa Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025 34

Jedwali Na. 3.1 Idadi ya Ajali, Vifo, Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania, Januari - Juni, 2025 36

Jedwali Na. 3.2 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025 36

Jedwali Na. 3.3 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025 37

Jedwali Na. 3.4 Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani kwa Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari - Juni, 2025 39

Jedwali Na. 3.5 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Juni, 2025 40

Jedwali Na. 3.6 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025....41

Jedwali Na. 3.7 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025 41

Jedwali Na. 3.8 Idadi ya Matukio na Madhura katika Usafiri wa Pikipiki kwa Mkoa wa Kipolisi;Tanzania, Januari – Juni, 2025 42

Jedwali Na. 3.9 Idadi ya Ajali kwa Vyanzo Vyake, Tanzania, Januari – Juni, 2025....43

Jedwali Na. 4.1 Idadi ya Makosa, Idadi ya Watu kwa kila Kosa, Makosa ya Jinai kwa kila Kilomita 100 za Mraba na Uwiano wa Makosa kwa Kila Watu 100,000 kwa Mkoa; Tanzania, Januari - Juni, 2025....47

Jedwali Na. 4.2 Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani, Idadi ya Watu na Askari, Uwiano wa Makosa kwa kila kilometa 100 za Mraba na Matukio kwa kila Askari kwa Mkoa;Tanzania, Januari - Juni, 2025 48

Jedwali Na. 5.1 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari - Juni, 2025....49

Jedwali Na. 5.2 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025 51

Jedwali Na. 5.3 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti, Kutanzua Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025 52

Jedwali Na. 5.4 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti, Kutanzua Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari - Juni, 2025....53

Jedwali Na. 5.5 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Kimtandao kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni 2025 53

Jedwali Na. 5.6 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Ajali za Barabarani kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni 2025 54

Orodha ya Michoro

Mchoro Na. 2.1 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025 5
Mchoro Na. 2.2 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025 6
Mchoro Na. 2.3 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025 7
Mchoro Na. 2.4 Vyanzo vya Mauaji, Tanzania, Januari – Juni, 2025 17
Mchoro Na. 3.1 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari - Juni, 2025 36
Mchoro Na. 3.2 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari - Juni, 2025 37
Mchoro Na. 3.3 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari - Juni, 2025 38
Mchoro Na. 3.4 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Juni, 2025 40
Mchoro Na. 3.5 Vyanzo vya Ajali za Barabarani, Tanzania, Januari – Juni, 2025 44

DIBAJI

Wajibu wa Jeshi la Polisi Tanzania ni kuhakikisha kuwa amani inatawala, ulinzi wa raia na mali zao unaimarika, kunakuwepo na utulivu nchini ili kuwawezesha raia kufanya shughuli zao za kiuchumi na kijamii. Matokeo yake ni kukua kwa uchumi wa mtu mmoja mmoja na hatimaye Taifa.

Camillus M. Wambura – IGP
Mkuu wa Jeshi la Polisi Tanzania

Mapambano dhidi ya uhalifu ni jukumu la pamoja kati ya Jeshi la Polisi, vyombo vingine vya usalama, raia na wadau wengine ili kuweza kuushinda uhalifu wa aina zote. Kutokana na kukua kwa sayansi na teknolojia, wahalifu wamekuwa wakibuni mbinu mbalimbali za uhalifu na kusababisha kuibuka kwa aina mpya za uhalifu kama makosa kwa njia ya mtandao na ugaidi.

Kwa kulitambua hilo, ni wito wangu kwa kila raia wa Tanzania kushiriki katika majukumu ya ulinzi na usalama wake na jirani yake pamoja na mali zao, zikiwemo mali za umma. Kila mmoja apige vita aina yoyote ya uhalifu ili kuendelea kufanya Taifa zima kuwa salama. Nitoe wito kwa kila mwanajamii kushiriki kikamilifu katika kuhakikisha uhalifu hautendeki na kama ukitendeka ahakikishe kuwa mhalifu anakamatwa na kufikishwa mbele ya vyombo vya dola kwa wakati ili hatua stahiki za kisheria zichukuliwe. Pia kila raia kutii sheria bila shuruti ili kutolilazimu Jeshi la Polisi kumshurutisha mtu kutii sheria za nchi katika kuimarisha ulinzi na usalama wa Taifa letu.

Nachukua fursa hii kumshukuru sana Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, Raisi wa Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kutuwezesha kupata ajira za kutosha na vifaa vya kufanyia kazi vilivyowezesha kupambana na uhalifu hatimae kusababisha uhalifu kupungua kulinganisha na miaka iliyopita.

Camillus M. Wambura - IGP
Mkuu wa Jeshi la Polisi
Makao Makuu ya Polisi.
Dodoma

SHUKRANI

Taarifa hii imeandaliwa na Jeshi la Polisi nchini kupitia Kamisheni ya Upelelezi wa Makosa ya Jinai kwa kushirikiana na wadau mbalimbali. Namshukuru Mkuu wa Jeshi la Polisi Camillus M. Wambura (IJP) kwa maelekezo yake na kututia moyo wakati wa uandaaji wa taarifa hii. Vilevile, shukrani zangu ziende kwa watendaji wote kwa jitihada zao zilizowezesha uandaaji wa taarifa hii.

Ramadhan H. Kingai - CP
Mkurugenzi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai

Shukurani za pekee ziende kwa Mtakwimu Mkuu wa Serikali, Ofisi ya Taifa ya Takwimu, Dkt. Amina S. Msengwa, Kamishna Jenerali wa Magereza Jeremiah Y. Katungu na Mkurugenzi wa Mashtaka nchini Ndugu. Sylvester A. Mwakitalu kwa ushirikiano wao katika kufanikisha uandaaji wa taarifa hii.

Aidha, shukurani ziwaendee Maofisa, Wakaguzi, Askari wa vyeo mbalimbali na watumishi raia wa Jeshi la Polisi nchini kwa michango yao iliyofanikisha uandaaji wa taarifa hii. Kwa namna ya pekee nitoe shukrani kwa wajumbe wa kamati ya uandaaji wa taarifa hii kutoka Jeshi la Polisi nchini, Ofisi ya Taifa ya Takwimu, Jeshi la Magereza na Ofisi ya Taifa ya Mashtaka nchini. Kamati hii inahusisha wajumbe 22 wakiongozwa na ACP Juma H. Majatta - Kaimu Mkuu wa Kitengo cha Takwimu Makao Makuu ya Jeshi la Polisi, Amani Mghamba - SSA (OTM), Valerian Tesha (NBS), Margreth Jacob (NBS), Rainer Kiama (NBS), ASP Juma Hebu (TPF), ASP Mayday Mhongole (TPF), INSP Vitalis Wantiku (TPF), INSP Elia Kuguru (TPF), A/INSP Getruda Yamsebo (TPS), WP. 2606 D/SSGT Amina Said (TPF), WP.5246 D/SGT Habiba Maganga (TPF), H.7725 D/SGT Julius Nzowa (TPF), G.3258 D/SGT John Nyemba (TPF), G.1108 D/SGT Geofrey Ipini (TPF), G.8341 D/SGT Said Samvu (TPF), G.8467 D/CPL Hemedi Sengasu (TPF), WP.9536 D/CPL Flora Loyde (TPF), H.3324 D/CPL Hamisi Mlambo (TPF), H.3627 D/CPL Soud Muhogo (TPF), J. 8194 D/C Zuberi Msenga (TPF) na J.8241 D/C Seth Maslan (TPF).

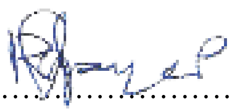

……………………………………….
Ramadhani H. Kingai – CP,
Mkurungenzi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai,
Makao Makuu ya Upelelezi.
Dodoma

MAANA YA VIFUPISHO

A/INSP	-	Mkaguzi Msaidizi wa Polisi/Magereza
ACP	-	Kamishna Msaidizi wa Polisi
AFRIPOL	-	Shirikisho la Majeshi ya Polisi ya Bara la Afrika
ASP	-	Mrakibu Msaidizi wa Polisi
ATM	-	Mashine zinazotumika kutoa/kuweka fedha benki
CP	-	Kamishna wa Polisi
CPA	-	Sheria ya Mwenendo wa Makosa ya Jinai
CPF	-	Mkuu wa Jeshi la Polisi
D/C	-	Mpelelezi wa Cheo cha Konsitebo
DCEA	-	Mamlaka ya kudhibiti Dawa za Kulevya
DCI	-	Mkurugenzi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai
D/CPL	-	Mpelelezi wa Cheo cha Koplo
D/SGT	-	Mpelelezi wa Cheo cha Sajenti
D/SSGT	-	Mpelelezi wa Cheo cha Stafu Sajenti
DPP	-	Mkurugenzi wa Mashtaka
EAPCCO	-	Shirikisho la Wakuu wa Polisi Mashariki Mwa Afrika
IGP	-	Mkuu wa Jeshi la Polisi
INSP	-	Mkaguzi wa Polisi/Magereza
INTERPOL	-	Shirikisho la Kimataifa la Polisi
IOM	-	Shirika la Umoja wa Mataifa la Uhamiaji
K/f	-	Kifungu
LATRA	-	Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini Tanzania
NBS	-	Ofisi ya Taifa ya Takwimu
NFA	-	Hakuna hatua inayoendelea
NGO'S	-	Mashirika yasiyo ya Kiserikali
NOD	-	Hakuna kosa lililobainika
NPSA	-	Sheria ya Huduma ya Taifa ya Mashtaka
OC CID	-	Mkuu wa Upelelezi wa Wilaya
OTM	-	Ofisi ya Taifa ya Mashtaka
PGO	-	Kanuni za Kudumu za Jeshi la Polisi
PSV	-	Magari yaliyoruhusiwa na Serikali kubeba abiria
RCO	-	Mkuu wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai wa Mkoa
RPC	-	Kamanda wa Polisi wa Mkoa
RTO	-	Mkuu wa Usalama Barabarani wa Mkoa
SAR	-	Silaha Ndogo ya Kivita
SARPCCO	-	Shirikisho la Jumuiya ya Majeshi ya Polisi ya Nchi za Kusini Mwa Afrika
SMG	-	Silaha ya Kivita
SSA	-	Wakili wa Serikali Mwandamizi

TAKUKURU	-	Taasisi ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa
TANAPA	-	Shirika la Hifadhi za Taifa
TAZARA	-	Tanzania Zambia Railway Authority
TAWA	-	Mamlaka ya Usimamizi wa Wanyama Pori
TEHAMA	-	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano
TPF	-	Jeshi la Polisi Tanzania
TPS	-	Jeshi la Magereza Tanzania
TZS	-	Shilingi ya Tanzania
“U”	-	Hakuna mtuhumiwa aliyekamatwa
VTS	-	Mfumo wa Ufuataliaji wa Mwendokasi wa Magari
ZCO	-	Mkuu wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai Kanda Maalum

MUHTASARI

Taarifa ya hali ya uhalifu na matukio ya usalama barabarani kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 imezingatia kwa ujumla matukio yaliyoripotiwa katika vituo vya Polisi nchini kwa kipindi hicho. Makosa ya Jinai na Matukio ya Usalama barabarani yamegawanyika katika makundi mawili ambayo ni makubwa na madogo. Aidha, makosa ya jinai yamegawanywa katika makundi matatu; makosa dhidi ya binadamu, makosa ya kuwania mali na makosa dhidi ya maadili ya jamii.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, jumla ya makosa 1,653,358 ya jinai na Usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya Polisi nchini yakilinganishwa na matukio 1,847,551 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 194,193 sawa na asilimia 10.5.

Kwa upande wa makosa ya jinai, kumekuwa na upungufu wa makosa 9,971 sawa na asilimia 3.3 kutoka makosa 303,861 yaliyoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2024, ikilinganishwa na makosa 293,890 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2025. Katika makosa yote ya jinai yaliyoripotiwa kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, makosa makubwa yalikuwa 22,920 na madogo 270,970 ikilinganishwa na kipindi kama hicho cha mwaka 2024`ambapo makosa makubwa yalikuwa 25,968 na madogo 277,893. Huu ni upungufu wa makosa makubwa 3,048 sawa na asilimia 11.7 na upungufu wa makosa madogo 6,923 sawa na asilimia 2.5.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 matukio ya Usalama barabarani yaliyoripotiwa yalikuwa 1,359,468 ikilinganishwa na matukio 1,543,690 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 184,222 sawa na asilimia 11.9. Katika matukio yote ya Usalama barabarani, matukio makubwa (ajali) yalikuwa 642 na matukio madogo yalikuwa 1,358,826 ikilinganishwa na matukio makubwa 886 na matukio madogo 1,542,804 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho cha mwaka 2024, huu ni upungufu wa matukio makubwa 244 sawa na asilimia 27.5 na upungufu wa matukio madogo 183,978 sawa na asilimia 11.9.

Aidha katika matukio makubwa yaliyoripotiwa kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 watu 640 walipoteza maisha na watu 1,100 walijeruhiwa ikilinganishwa na watu 827 waliopoteza maisha na watu 1,235 waliojeruhiwa kwa kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa vifo 187 (asilimia 22.6) na upungufu wa majeruhi 135 (asilimia 10.9). Kati ya Matukio makubwa 642 ya ajali za barabarani, ajali za pikipiki zilizoripotiwa zilikuwa 144 ikilinganishwa na ajali 259 zilizoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 115 sawa na asilimia 44.4.

Hata hivyo, jamii iliendelea kushuhudia vitendo vya ukatili wa kijinsia kama vile kubaka, kulawiti, kutupa watoto, wizi wa watoto na kukeketa. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya Madhura 15,068 walifanyiwa ukatili na unyanyasaji wa kijinsia ikilinganishwa na Madhura 19,537 katika kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa Madhura 4,469 sawa na asilimia 22.9.

SURA YA KWANZA

USULI

1.0 Utangulizi

Sura hii inazungumzia jiografia ya nchi na majukumu ya msingi ya Jeshi la Polisi Tanzania. Takwimu za hali ya uhalifu nchini zinalisaidia Jeshi la Polisi katika kupanga mipango na programu za muda mfupi, kati na mrefu ili kudhibiti hali ya uhalifu nchini na kuendeleza hali ya amani na utulivu iliyopo ambayo ni muhimu katika kuwawezesha wananchi kushiriki kikamilifu katika shughuli za kiuchumi na kijamii.

1.1 Jiografia na Utawala

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni muungano wa nchi mbili huru za Tanganyika na Zanzibar ulioundwa tarehe 26 Aprili 1964. Tanzania ipo kati ya Latitudo 1^0 na 12^0 Kusini mwa Ikweta; na kati ya Longitudo 29^0 na 41^0 Mashariki mwa Greenwich. Tanzania ina eneo la ardhi lenye ukubwa wa kilomita za mraba 945,500 na eneo lenye maji ni kilomita za mraba 61,500. Kwa upande wa Kaskazini imepakana na nchi za Kenya na Uganda; Magharibi imepakana na nchi za Rwanda, Burundi na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo; Kusini imepakana na nchi za Malawi, Zambia na Msumbiji; na Mashariki imepakana na Bahari ya Hindi.

Tanzania ina maziwa makuu matatu ambayo ni Victoria, Tanganyika na Nyasa. Tanzania ina vivutio vingi vya kitalii ikiwemo mlima Kilimanjaro ambao ni mrefu kuliko yote Afrika na wenye theluji kwa kipindi chote cha mwaka. Vivutio vingine ni pamoja na mbuga za wanyama, mambo ya kale na fukwe nzuri za bahari katika Pwani ya Tanzania Bara na visiwa vya Tanzania Zanzibar, yaani Unguja na Pemba.

Tanzania ina hali ya hewa ya kitropiki yenye misimu miwili ya mvua ya masika na vuli katika sehemu kubwa ya nchi. Shughuli kuu za uchumi ni kilimo, ufugaji, uvuvi, uchimbaji madini, utalii, viwanda na utoaji huduma za kijamii. Kulingana na makadirio ya idadi ya watu kwa mwaka 2024 Tanzania ina jumla ya watu 66,278,276 (wanaume 32,478,878 na wanawake 33,799,398). Licha ya kuwa Tanzania ina makabila yanayozidi 120, lugha kuu ya Taifa ni Kiswahili kinachozungumzwa takribani na watu wote nchini.

Tanzania ni nchi inayofuata demokrasia ya vyama vingi vya siasa. Dola ya Tanzania ina mihimili mitatu - Bunge, Mahakama na Serikali. Mhimili wa serikali umeundwa kwa mfumo wa serikali mbili, ambazo ni Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Hadi sasa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania imeshaongozwa na Marais sita na ile ya Zanzibar imeshaongozwa na Marais wanane. Kiutawala, Tanzania imegawanyika katika mikoa 31; mikoa 26 Tanzania Bara na mikoa mitano (5) Zanzibar.

1.2 Muundo wa Jeshi la Polisi Tanzania

Jeshi la Polisi limeanzishwa kwa mujibu wa katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977 ibara ya 147 (4) na Sheria ya Jeshi la Polisi na Polisi Wasaidizi Sura ya 322 Kifungu cha 3 kama ilivyoboreshwa mwaka 2023. Pamoja na kuzingatia sheria na katiba ya nchi, pia Jeshi la Polisi huongozwa kwa kuzingatia kanuni za kudumu za Jeshi (PGO), zenye misingi (vithaminiwa) ya ujasiri, uwazi, utiifu, ukweli, uadilifu, uaminifu, haki na kuheshimiana. Aidha, katika kutekeleza majukumu yake, Jeshi la Polisi huzingatia mikataba ya kimataifa ya kiusalama na haki za binadamu.

Muundo wa Jeshi la Polisi umegawanyika katika Kamisheni nane (8) za kiutendaji, ambazo ni Kamisheni ya Utawala na Menejimenti ya Rasilimali watu; Kamisheni ya Fedha na Lojistiki; Kamisheni ya Upelelezi wa Makosa ya Jinai; Kamisheni ya Operesheni na Mafunzo; Kamisheni ya Ushirikishwaji wa Jamii; Kamisheni ya Intelijensia ya Jinai; Kamisheni ya Uchunguzi wa Kisayansi na Kamisheni ya Zanzibar.

Kiutendaji, Jeshi la Polisi lina mikoa ya kipolisi 35, mikoa 30 Tanzania Bara, mikoa mitano (5) Tanzania Zanzibar na vikosi 12.

1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Polisi

Majukumu ya Jeshi la Polisi yameainishwa katika Kifungu cha 5 (1) cha Sheria ya Jeshi la Polisi na Polisi Wasaidizi Sura ya 322 kama ilivyoboreshwa mwaka 2023. Majukumu hayo ni pamoja na kulinda amani, kulinda usalama wa raia na mali zao, kuzuia makosa kabla hayajatendeka, upelelezi wa makosa ya jinai, kuwakamata wahalifu na kuwafikisha Mahakamani na kusimamia utekelezaji wa sheria na kanuni za nchi.

1.2.2 Takwimu za Jeshi la Polisi

Jeshi la Polisi lina Takwimu za aina mbili, Takwimu za kiutawala na takwimu za uhalifu. Takwimu za kiutawala zinajumuisha rasilimali watu, vifaa na fedha. Takwimu za uhalifu zinajumuisha makosa ya jinai na matukio ya usalama barabarani yanayoripotiwa katika vituo vya Polisi nchini. Takwimu hizi huliwezesha Jeshi la Polisi kujua hali ya uhalifu nchini; kupanga mipango yake ya kiutendaji; na kubuni mbinu mbalimbali za kuzuia na kupambana na uhalifu na wahalifu nchini.

1.2.3 Kitengo cha Takwimu za Jinai cha Jeshi la Polisi

Kitengo cha takwimu za jinai kipo chini ya Mkurugenzi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai (DCI), kwa mujibu wa PGO 6 (f) ikisomwa pamoja na PGO 41. Kitengo hiki kimepewa majukumu ya kukusanya taarifa zote za uhalifu zinazoripotiwa katika vituo vya Polisi nchini na kuzifanyia kazi kwa kuzichakata, kuzichambua, kuzihifadhi na kuandaa taarifa ya hali ya uhalifu nchini kwa kipindi cha robo mwaka, nusu mwaka na kwa mwaka mzima. Kazi hii hufanywa kwa kushirikiana na vitengo vingine ndani ya Jeshi la Polisi kwa ajili ya kufikia malengo ya Jeshi la Polisi na wadau wengine.

SURA YA PILI

HALI YA UHALIFU NCHINI

2.0 Utangulizi

Sura hii inaonesha kwa ujumla matukio mbalimbali ya uhalifu yaliyoripotiwa nchini kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025. Matukio hayo yamegawanywa katika sehemu kuu mbili ambazo ni Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani.

a. Makosa ya Jinai

Makosa ya Jinai yamegawanyika katika sehemu kuu mbili, makosa makubwa na makosa madogo.

i. Makosa makubwa ya jinai: ni yale ambayo yamepewa kipaumbele na Jeshi la Polisi katika kuyashughulikia na mengi ya makosa haya yana madhara makubwa ambayo huonekana moja kwa moja katika jamii. Mfano wa makosa hayo ni mauaji, unyang’anyi wa aina zote na kupatikana na dawa za kulevya.

ii. Makosa madogo ya jinai; ni yale ambayo yanapotendeka hayana madhara makubwa katika jamii mfano wa makosa hayo ni wizi kutoka maungoni, shambulio la kawaida na lugha ya matusi.

b. Matukio ya Usalama Barabarani

i. Matukio ya usalama barabarani yamegawanyika katika sehemu mbili, matukio makubwa na matukio madogo. Matukio makubwa ya usalama barabarani: ni ajali za barabarani zinazosababisha vifo, majeruhi, uharibifu wa mali na miundombinu.

ii. Makosa madogo ya usalama barabarani: ni makosa ambayo yakifanyika hayaleti madhara kwa wakati huo kama vile kuendesha vyombo vya moto bila leseni ya udereva na vibali vingine, kuegesha chombo bila kufuata utaratibu, kwenda mwendokasi, kutozingatia miongozo ya taa za barabarani na kutofunga mkanda.

Pamoja na makosa hayo kutokuleta madhara kwa wakati huo, makosa hayo huweza kuwa vyanzo vya ajali kama hayakuzingatiwa. Mtuhumiwa anapokamatwa na kupatikana na hatia hupewa adhabu ya kifungo, kutozwa faini au kupewa onyo.

2.1 Takwimu za Uhalifu na Matukio ya Usalama Barabarani Tanzania

Sehemu hii inaonesha takwimu za hali ya uhalifu nchini kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 zikilinganishwa na takwimu za kipindi kama hicho mwaka 2024. Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya matukio 1,653,358 ya jinai na usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya Polisi

nchini ikilinganishwa na matukio 1,847,551 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 194,193 sawa na asilimia 10.5.

Takwimu zinaonesha jumla ya makosa makubwa na madogo ya jinai 293,890 yaliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na makosa 303,861 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka, 2024. Huu ni upungufu wa makosa 9,971 sawa na asilimia 3.3.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, makosa makubwa ya jinai yalikuwa 22,920 ikilinganishwa na makosa 25,968 kwa kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 3,048 sawa na asilimia 11.7.

Makosa madogo ya jinai yalikuwa 270,970 katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na makosa 277,893 kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 6,923 sawa na asilimia 2.5.

Aidha, jumla ya matukio makubwa na madogo ya Usalama barabarani yalikuwa 1,359,468 katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, ikilinganishwa na matukio 1,543,690 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 184,222 sawa na asilimia 11.9.

Matukio makubwa ya usalama barabarani yalikuwa 642 katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na matukio 886 kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 244 sawa na asilimia 27.5

Matukio madogo ya usalama barabarani yalikuwa 1,358,826 katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na matukio 1,542,804 ya kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 183,978 sawa na asilimia 11.9.

Jedwali Na. 2.1 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Makosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	277,893	270,970	-6,923	-2.5
Makubwa	25,968	22,920	-3,048	-11.7
Jumla Ndogo	**303,861**	**293,890**	**-9,971**	**-3.3**
Usalama Barabarani				
Madogo	1,542,804	1,358,826	-183,978	-11.9
Makubwa	886	642	-244	-27.5
Jumla Ndogo	**1,543,690**	**1,359,468**	**-184,222**	**-11.9**
Jumla Kuu	**1,847,551**	**1,653,358**	**-194,193**	**-10.5**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 2.1 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025

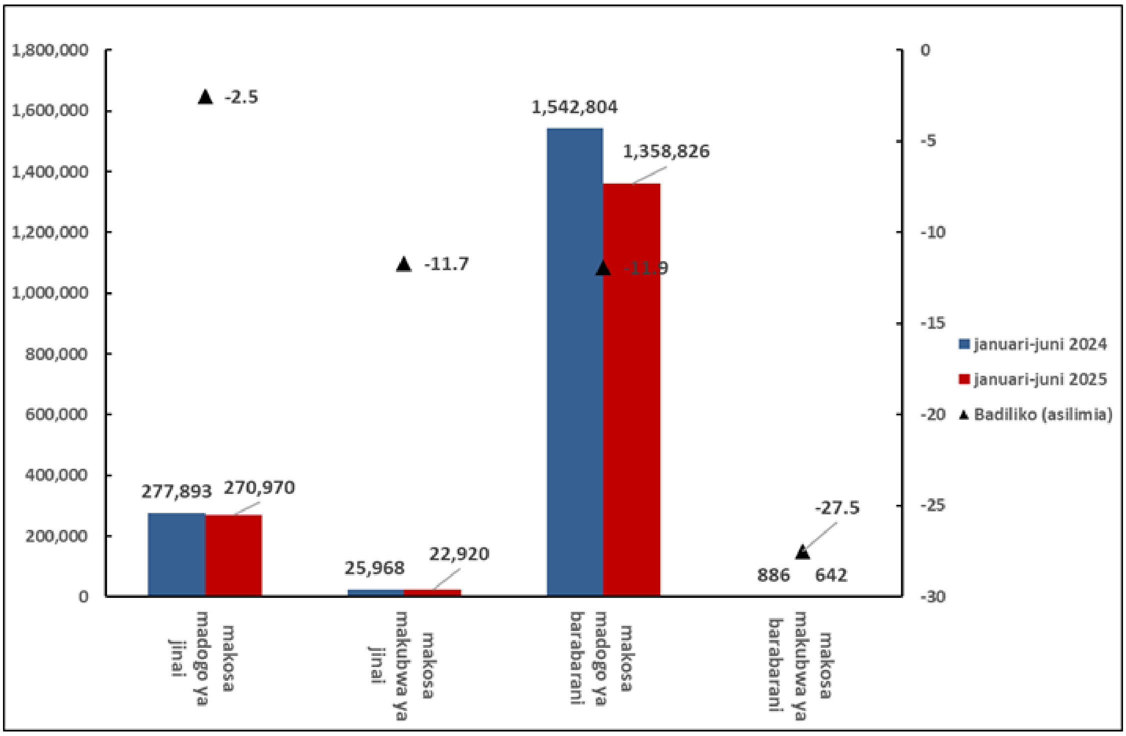

Jedwali Na.2.2 na Mchoro Na.2.2 yanaonesha mchanganuo wa makosa ya jinai na matukio ya usalama barabarani Tanzania Bara. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, jumla ya matukio 1,613,639 ya Jinai na Usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya Polisi Tanzania Bara ikilinganishwa na matukio 1,818,041 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 204,402 sawa na asilimia 11.2. Makosa ya jinai Tanzania Bara yamepungua kwa makosa 8,325 kutoka makosa 291,422 yaliyoripotiwa mwaka 2024 hadi makosa 283,097 mwaka 2025 sawa na asilimia 2.9. Matukio ya usalama barabarani yamepungua kwa matukio 196,077 kutoka matukio 1,526,619 hadi matukio 1,330,542 mwaka 2025 sawa na asilimia 12.8.

Jedwali Na. 2.2 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2024 na 2025

Aina ya Makosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	267,102	261,385	-5,717	-2.1
Makubwa	24,320	21,712	-2,608	-10.7
Jumla Ndogo	**291,422**	**283,097**	**-8,325**	**-2.9**
Usalama Barabarani				
Madogo	1,525,846	1,330,000	-195,846	-12.8
Makubwa	773	542	-231	-29.8
Jumla Ndogo	**1,526,619**	**1,330,542**	-196,077	**-12.8**
Jumla Kuu	**1,818,041**	**1,613,639**	**204,402**	**-11.2**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 2.2 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025

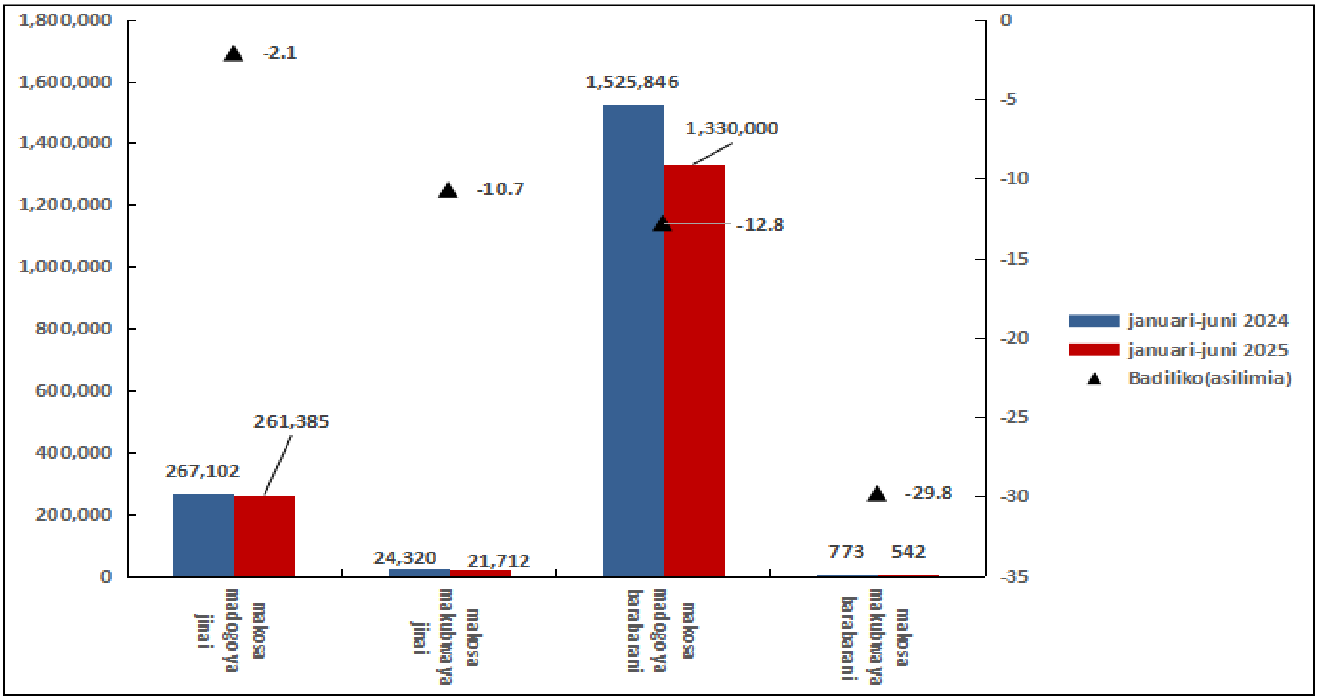

Jedwali Na. 2.3 na Mchoro Na. 2.3 yanaonesha mchanganuo wa makosa ya jinai na matukio ya usalama barabarani Tanzania Zanzibar. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, jumla ya matukio 39,719 ya jinai na Usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya Polisi Tanzania Zanzibar ikilinganishwa na matukio 29,510 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Hili ni ongezeko la matukio 10,209 sawa na asilimia 34.6.

Makosa ya jinai yamepungua kwa makosa 1,646 kutoka makosa 12,439 mwaka 2024 hadi makosa 10,793 mwaka 2025 sawa na asilimia 13.2. Matukio ya usalama barabarani yameongezeka kwa matukio 11,855 kutoka matukio 17,071 mwaka 2024 hadi matukio 28,926 mwaka 2025 sawa na asilimia 69.4.

Jedwali Na. 2.3 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025

Aina ya Makosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	10,791	9,585	-1,206	-11.2
Makubwa	1,648	1,208	-440	-26.7
Jumla Ndogo	**12,439**	**10,793**	**-1,646**	**-13.2**
Usalama Barabarani				
Madogo	16,958	28,826	11,868	70.0
Makubwa	113	100	-13	-11.5
Jumla Ndogo	**17,071**	**28,926**	**11,855**	**69.4**
Jumla Kuu	**29,510**	**39,719**	**10,209**	**34.6**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 2.3 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani kwa Aina ya Makosa; Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025

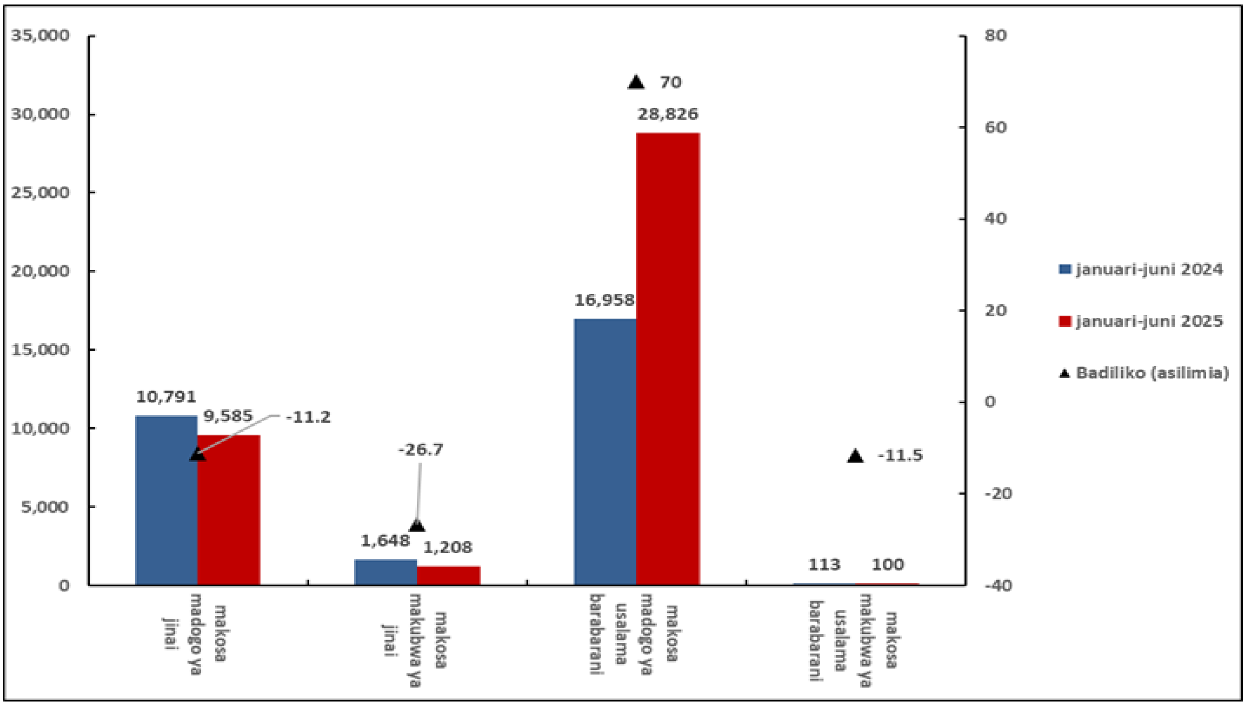

2.2 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai

Makosa makubwa ya jinai ni pamoja na makosa dhidi ya binadamu, makosa ya kuwania mali na makosa dhidi ya maadili ya jamii. Uchambuzi umefanyika kwa aina ya makosa yaliyoripotiwa katika kila kundi.

2.2.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Baadhi ya makosa yaliyopo katika kundi hili ni mauaji, kubaka, kulawiti na usafirishaji haramu wa binadamu. Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya makosa 5,988 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 6,542 kwa mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 554 sawa na asilimia 8.5. Upungufu wa makosa katika kundi hili unatokana na kupungua kwa makosa ya Kubaka (393), Mauaji (170) na kutupa watoto (10). (Jedwali Na. 2.4).

Jedwali Na. 2.4 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Kosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Mauaji	1,096	926	-170	-15.5
Kubaka	4,331	3,938	-393	-9.1
Kulawiti	988	997	9	0.9
Wizi wa Watoto	31	44	13	41.9
Kutupa Watoto	90	80	-10	-11.1
Usafirishaji Haramu wa Binadamu	6	3	-3	-50.0
Jumla	**6,542**	**5,988**	**-554**	**-8.5**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.2.2 Makosa ya Kuwania Mali

Makosa yaliyopo katika kundi hili yamegawanyika katika sehemu kuu mbili ambazo ni makosa yanayohusu vitu na makosa yanayohusu fedha (makosa ya kifedha). Baadhi ya makosa yanayohusu vitu ni unyang'anyi, uvunjaji na wizi. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, jumla ya makosa 9,030 yanayohusu vitu yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 10,817 katika kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 1,787 sawa na asilimia 16.5. Makosa yaliyopungua kwa idadi kubwa kwenye kundi hili ni Uvunjaji (1,621), unyang'anyi wa kutumia nguvu (301) na unyang'anyi wa kutumia silaha (93), (Jedwali Na. 2.5).

Jedwali Na. 2.5 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Kosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Wizi wa silaha	11	6	-5	-45.5
Unyang'anyi wa k/silaha	220	127	-93	-42.3
Unyang'anyi wa k/nguvu	579	278	-301	-52.0
Uvunjaji	5,848	4,227	-1,621	-27.7
Wizi	185	236	51	27.6
Wizi wa pikipiki	1,984	2,003	19	1.0
Wizi wa magari	36	29	-7	-19.4
Wizi wa mifugo	1,670	1,749	79	4.7
Kuharibu miundombinu	29	120	91	313.8
Kuchoma nyumba moto	255	255	0	0.0
Jumla	**10,817**	**9,030**	**-1,787**	**-16.5**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.2.2.1 Makosa ya Kifedha

Makosa ya kifedha ni kitendo chochote cha uvunjaji wa sheria ambacho kinahusisha kuchukua, kudhibiti au kutumia fedha, mali au rasilimali nyingine kwa njia isiyo halali. Mara nyingi hutumia udanganyifu, hila au matumizi mabaya ya uaminifu kwa mtu binafsi, Taasisi au Serikali. Baadhi ya makosa yaliyopo katika kundi hili ni kughushi, noti bandia, wizi katika mabenki, Serikali kuu/mitaa na vyama vya siasa. Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya makosa 457 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 489 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 32 sawa na asilimia 6.5. Makosa yaliyoripotiwa kwa idadi kubwa ni kughushi (352), noti bandia (77) na wizi katika mashirika ya umma (16), (Jedwali Na.2.6).

Jedwali Na. 2.6 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Kosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Noti Bandia	69	77	8	11.6
Wizi K/ Mabenki	0	2	2	0.0
Wizi K/ Mashirika ya Umma	20	16	-4	-20.0
Wizi K/ Vyama vya Ushirika	1	1	0	0.0
Wizi K/ Serikali za Mitaa	7	4	-3	-42.9
Wizi K/ Serikali Kuu	16	4	-12	-75.0
Wizi K/ Vyama vya Siasa	0	1	1	0.0
Kughushi	376	352	-24	-6.4
Jumla	**489**	**457**	**-32**	**-6.5**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.2.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Baadhi ya makosa yaliyopo katika kundi hili ni kupatikana na dawa za kulevya, nyara za serikali, silaha na wahamiaji haramu. Jumla ya makosa 7,445 yaliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na makosa 8,121 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 676 sawa na asilimia 8.3.

Mafanikio makubwa yaliyopatikana katika kudhibiti makosa yaliyomo katika kundi hili kwa sehemu kubwa yanatokana na juhudi za Jeshi la Polisi katika kufanya doria, kutoa elimu kwa jamii na kufanya misako kwa kushirikiana na vyombo vingine vya Ulinzi na Usalama pamoja na wananchi kwa ujumla (Jedwali Na. 2.7).

Jedwali Na. 2.7 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Kosa	2024	2025	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Kupatikana na silaha	94	104	10	10.6
Dawa za kulevya za viwandani	73	14	-59	-80.8
Kupatikana na bhangi	3,172	2,881	-291	-9.2
Kupatikana na mashamba ya bhangi	10	23	13	130.0
Kupatikana na mirungi	669	657	-12	-1.8
Kupatikana na nyara za serikali	295	353	58	19.7
Magendo	94	73	-21	-22.3
Rushwa	1	0	-1	-100.0
Kupatikana na pombe ya moshi	2,621	2,433	-188	-7.2
Kupatikana na mitambo ya pombe ya moshi	188	134	-54	-28.7
Kupatikana na risasi	5	10	5	100.0
Uvuvi haramu	125	193	68	54.4
Kupatikana mazao ya misitu	164	121	-43	-26.2
Kupatikana na madini	3	22	19	633.3
Kupatikana mazao ya bahari	2	9	7	350.0
Wahamiaji haramu	605	418	-187	-30.9
Jumla	**8,121**	**7,445**	**-676**	**8.3**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi

Makosa makubwa ya jinai yametenganishwa kimikoa kwa Tanzania Bara na Zanzibar. Takwimu zinaonesha tofauti ya makosa kimkoa kutokana na kundi na idadi ya makosa yaliyoripotiwa.

2.3.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa dhidi ya binadamu kwa idadi kubwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 Tanzania Bara ni Kinondoni (377), Dodoma (338), Tanga (298), Morogoro (264) na Ilala (254). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Simiyu (70), Geita (75), Katavi (82), Lindi (88) na Rukwa (102).

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa dhidi ya binadamu kwa idadi kubwa Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (227) na Kusini Unguja (63). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Kusini Pemba (33) na Kaskazini Pemba (40). Makosa yaliyoripotiwa katika kundi hili kwa idadi kubwa Tanzania Bara na Zanzibar ni kubaka (3,938), kulawiti (997) na mauaji (926), (Jedwali Na. 2.8)

Jedwali Na. 2.8 Idadi ya Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Mkoa	Mauaji	Kubaka	Kutupa watoto	Kulawiti	Wizi wa watoto	Usafirishaji binadamu	Jumla
Arusha	29	135	4	65	1	0	234
Ilala	10	164	11	68	1	0	254
Temeke	10	181	3	47	5	0	246
Kinondoni	19	239	9	107	3	0	377
Dodoma	52	211	2	70	1	2	338
Geita	30	35	0	7	3	0	75
Iringa	56	151	1	32	2	0	242
Kagera	61	150	7	12	4	0	234
Katavi	28	48	0	6	0	0	82
Kigoma	35	117	1	44	1	0	198
Kilimanjaro	19	127	7	53	0	0	206
Lindi	14	58	1	15	0	0	88
Mara	27	111	1	19	5	0	163
Manyara	31	105	2	31	0	0	169
Mbeya	45	169	7	30	2	0	253
Morogoro	48	159	6	48	3	0	264
Mtwara	19	97	3	25	0	0	144
Mwanza	36	135	3	26	0	0	200
Njombe	25	85	0	18	2	0	130
Pwani	26	149	2	29	1	0	207
Rufiji	8	155	0	15	0	0	178
Rukwa	23	67	2	10	0	0	102
Ruvuma	30	67	0	14	0	0	111
Shinyanga	30	100	0	15	4	0	149
Simiyu	16	51	0	1	1	1	70
Singida	36	47	0	23	0	0	106
Songwe	36	87	4	17	1	0	145
Tabora	29	103	1	39	1	0	173
Tanga	33	222	0	43	0	0	298
Tarime - Rorya	38	75	1	12	2	0	128
Wanamaji	1	0	0	0	0	0	1
Reli	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	**900**	**3,600**	**78**	**941**	**43**	**3**	**5,565**
Kaskazini Pemba	0	36	0	4	0	0	40
Kaskazini Unguja	5	51	0	4	0	0	60
Kusini Pemba	2	25	0	6	0	0	33
Kusini Unguja	5	55	2	1	0	0	63
Mjini Magharibi	14	171	0	41	1	0	227
Tanzania Zanzibar	**26**	**338**	**2**	**56**	**1**	**0**	**423**
Jumla	**926**	**3,938**	**80**	**997**	**44**	**3**	**5,988**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3.2 Makosa ya Kuwania Mali

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa ya kuwania mali kwa idadi kubwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 Tanzania Bara ni Kinondoni (895), Morogoro (533), Dodoma, Kagera (501 kila mmoja) na Tanga (500). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Geita (43), Shinyanga (46), Katavi (61), Singida na Simiyu (90 kila mmoja).

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa ya kuwania mali kwa idadi kubwa Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (268) na Kusini Unguja (192). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Kaskazini Pemba (80) na Kaskazini Unguja (90). Makosa yaliyoripotiwa katika kundi hili kwa idadi kubwa Tanzania Bara na Zanzibar ni Uvunjaji (4,227), Wizi wa Pikipiki (2,003) na Wizi wa Mifugo (1,749). (Jedwali Na. 2.9).

Jedwali Na. 2.9 Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Wizi wa Silaha	Unyang'anyi wa Kutumia Silaha	Unyang'anyi wa Kutumia Nguvu	Uvunjaji	Wizi wa Pikipiki	Wizi wa Magari	Wizi	Wizi wa Mifugo	Kuharibu Miundombinu	Kuchoma Nyumba Moto	Jumla
Arusha	0	4	7	355	37	0	5	51	1	4	464
Ilala	0	3	12	174	222	10	20	14	10	6	471
Temeke	0	4	5	149	147	1	8	9	1	3	327
Kinondoni	0	27	13	469	287	5	8	65	9	12	895
Dodoma	0	7	9	239	98	2	0	131	10	5	501
Geita	0	9	3	12	10	2	3	2	1	1	43
Iringa	1	1	11	61	18	0	9	33	0	2	136
Kagera	0	2	11	187	112	4	9	146	4	26	501
Katavi	0	0	1	17	13	0	0	30	0	0	61
Kigoma	0	3	8	49	26	0	6	23	1	11	127
Kilimanjaro	0	0	5	25	79	0	64	35	6	11	225
Lindi	0	1	2	84	32	0	1	16	0	4	140
Mara	0	2	4	39	22	0	1	42	8	10	128
Manyara	0	3	12	138	30	1	0	32	7	6	229
Mbeya	1	2	29	157	29	2	2	93	1	4	320
Morogoro	1	2	17	310	105	2	11	66	9	10	533
Mtwara	0	0	3	139	25	0	7	17	5	14	210
Mwanza	0	3	11	103	34	0	8	47	2	4	212
Njombe	1	1	2	38	94	0	2	29	0	4	171
Pwani	0	17	2	47	49	0	3	103	7	15	243
Rufiji	0	6	17	275	13	0	0	43	0	5	359
Rukwa	0	0	0	135	25	0	1	61	2	3	227
Ruvuma	0	1	1	49	103	0	9	68	4	14	249
Shinyanga	0	1	2	30	6	0	0	4	2	1	46
Simiyu	1	3	0	20	37	0	6	16	3	4	90
Singida	1	3	2	54	13	0	4	12	1	0	90
Songwe	0	1	4	102	28	0	1	25	4	4	169
Tabora	0	3	31	190	39	0	14	79	3	15	374
Tanga	0	7	9	193	58	0	1	193	6	33	500
Tarime – Rorya	0	1	15	100	29	0	3	69	4	8	229
Wanamaji	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	4
Reli	0	0	0	2	0	0	1	0	8	0	11
TAZARA	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	**6**	**117**	**250**	**3,944**	**1,820**	**29**	**213**	**1,554**	**119**	**239**	**8,291**
Kaskazini Pemba	0	2	1	51	1	0	1	23	0	1	80
Kaskazini Unguja	0	0	3	55	4	0	8	18	0	2	90
Kusini Pemba	0	6	3	64	6	0	0	27	0	3	109
Kusini Unguja	0	2	2	45	57	0	12	70	0	4	192
Mjini Magharibi	0	0	19	68	115	0	2	57	1	6	268
Tanzania Zanzibar	**0**	**10**	**28**	**283**	**183**	**0**	**23**	**195**	**1**	**16**	**739**
Tanzania	**6**	**127**	**278**	**4,227**	**2,003**	**29**	**236**	**1,749**	**120**	**255**	**9,030**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3.2.1 Makosa ya Kifedha

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa ya kifedha kwa idadi kubwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 Tanzania bara ni Kinondoni (89), Ilala (67), Dodoma (39), Mwanza (29) na Arusha (27). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Rukwa, Rufiji, Lindi (2 kila mmoja), Tarime Rorya na Singida (3 kila mmoja).

Mkoa wa kipolisi ulioripoti makosa ya kifedha kwa idadi kubwa Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (12) na idadi ndogo ya makosa ni Kusini Pemba na Kusini Unguja (1 kila mmoja). Makosa yaliyoripotiwa katika kundi hili kwa idadi kubwa Tanzania Bara na Zanzibar ni Kughushi (352), Noti Bandia (77) na Wizi katika Mashirika ya Umma (16), (Jedwali Na. 2.10).

Jedwali Na. 2.10 Idadi ya Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Noti Bandia	Wizi katika: Benki	Wizi katika: Mashirika ya Umma	Wizi katika: Vyama vya ushirika	Wizi katika: Serikali za mitaa	Wizi katika: Serikali kuu	Wizi katika: Vyama vya siasa	Kughushi	Jumla
Arusha	9	0	0	0	0	0	0	18	27
Ilala	10	0	0	0	0	0	1	56	67
Temeke	4	0	0	0	0	0	0	14	18
Kinondoni	12	0	0	0	0	0	0	77	89
Dodoma	0	0	0	0	0	0	0	39	39
Geita	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iringa	1	0	0	0	0	0	0	5	6
Kagera	2	1	0	0	0	0	0	7	10
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kigoma	0	0	0	0	1	0	0	6	7
Kilimanjaro	5	0	0	0	0	0	0	18	23
Lindi	1	0	0	1	0	0	0	0	2
Mara	0	0	0	0	0	0	0	10	10
Manyara	3	0	0	0	0	0	0	10	13
Mbeya	2	0	0	0	0	0	0	10	12
Morogoro	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Mtwara	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Mwanza	5	1	0	0	0	0	0	23	29
Njombe	0	0	0	0	2	0	0	1	3
Pwani	2	0	0	0	0	0	0	11	13
Rufiji	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Rukwa	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Shinyanga	2	0	0	0	0	0	0	5	7
Simiyu	2	0	0	0	0	0	0	6	8
Singida	2	0	1	0	0	0	0	0	3
Songwe	4	0	0	0	0	0	0	2	6
Tabora	2	0	0	0	0	0	0	6	8
Tanga	1	0	0	0	1	0	0	7	9
Tarime – Rorya	1	0	0	0	0	0	0	2	3
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	14	0	0	0	0	0	14
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	**74**	**2**	**15**	**1**	**4**	**0**	**1**	**344**	**441**
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	1	0	0	0	0	1	0	0	2
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Kusini Unguja	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Mjini Magharibi	2	0	0	0	0	2	0	8	12
Tanzania Zanzibar	**3**	**0**	**1**	**0**	**0**	**4**	**0**	**8**	16
Tanzania	**77**	**2**	**16**	**1**	**4**	**4**	**1**	**352**	**457**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Makosa dhidi ya maadili ya jamii ni miongoni mwa vikwazo vikubwa kwa maendeleo ya nchi na watu kwa ujumla. Utumiaji wa dawa za kulevya, usafirishaji wa nyara na uwindaji haramu wa maliasili za nchi, uzagaaji holela wa silaha haramu (ndogo na nyepesi) pamoja na wahamiaji haramu ni changamoto kubwa kwa serikali katika juhudi zake za kuinua kiwango cha maisha ya watu na maendeleo yao.

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa dhidi ya maadili ya jamii kwa idadi kubwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 Tanzania bara ni Mara (1,148), Kilimanjaro (768), Pwani (604), Mwanza (602), na kinondoni (429). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Njombe (13), Iringa (44), Shinyanga (60), Geita (63) na Simiyu (64).

Mikoa ya kipolisi iliyoripoti makosa dhidi ya maadili ya jamii kwa idadi kubwa Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (12) na Kusini Unguja (9). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Kaskazini Pemba (1) na Kaskazini Unguja (8). Makosa yaliyoripotiwa katika kundi hili kwa idadi kubwa Tanzania Bara na Zanzibar ni Kupatikana na bhangi (2,881), Kupatikana na pombe ya moshi (2,433) na Kupatikana na mirungi (657). (Jedwali Na. 2.11).

Jedwali Na. 2.11 Idadi ya Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Cocain	Heroine	Cannabis Sativa (bhangi)	Mashamba ya bangi	Khat (Mirungi)	Magendo	Nyara	Pombe ya Moshi	Mitambo ya pombe ya moshi	Kupatikana na Silaha	Kupatikana na Risasi	wahamiaji Haramu	Uvuvu haramu	K/mazao ya misitu	Kupatikana na madini	K/mazao ya bahari	Jumla
Arusha	0	0	35	0	62	0	5	40	9	0	0	0	0	1	0	0	309
Ilala	0	0	122	0	2	0	0	3	0	1	0	0	0	0	1	0	257
Temeke	0	0	92	0	1	0	1	21	3	0	0	0	0	0	0	0	228
Kinondoni	0	0	156	0	3	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	429
Dodoma	0	0	42	0	17	0	2	0	0	3	0	0	0	1	0	0	146
Geita	0	0	7	0	0	0	0	11	1	0	0	14	0	0	0	0	63
Iringa	0	0	15	0	0	0	5	0	0	2	0	5	0	0	0	0	44
Kagera	0	0	5	0	5	16	2	11	2	0	1	32	0	3	0	0	210
Katavi	0	0	25	0	0	0	21	17	0	0	1	0	0	2	0	0	127
Kigoma	0	1	10	0	2	0	2	15	0	3	1	97	0	0	0	0	275
Kilimanjaro	0	0	85	0	146	0	5	149	11	1	0	5	0	21	0	0	768
Lindi	0	0	7	0	0	0	4	7	0	0	1	1	0	1	0	0	65
Mara	0	0	116	4	14	0	29	445	16	0	0	0	38	0	2	0	1,148
Manyara	0	0	15	0	22	0	14	52	4	3	0	0	0	4	1	0	216
Mbeya	0	0	55	0	0	12	6	40	0	5	1	1	5	0	0	5	255
Morogoro	0	0	76	0	2	0	15	21	0	5	0	2	0	1	0	0	241
Mtwara	0	0	8	0	0	0	0	19	1	0	0	0	0	0	0	0	72
Mwanza	0	0	130	1	14	0	0	120	23	0	0	0	5	0	0	1	602
Njombe	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	13
Pwani	0	0	173	0	2	0	3	107	2	1	1	0	0	14	0	0	604
Rufiji	0	0	71	0	0	0	2	19	0	1	0	0	0	0	0	1	183
Rukwa	0	0	13	0	0	0	2	18	0	0	0	0	44	0	0	0	115
Ruvuma	0	0	22	2	0	0	9	4	0	2	0	0	0	0	0	0	79
Shinyanga	0	0	13	0	4	0	1	9	0	0	0	1	0	1	1	0	60
Simiyu	0	0	6	0	3	0	20	10	0	0	0	0	0	0	0	0	64
Singida	0	0	20	1	7	0	1	13	0	2	0	0	0	0	0	0	88
Songwe	0	0	21	0	1	14	1	1	0	2	0	1	0	0	0	0	73
Tabora	0	0	28	0	5	0	6	32	2	3	0	5	0	5	0	0	178
Tanga	0	0	47	0	44	0	3	21	0	7	0	10	0	0	0	0	287
Tarime - Rorya	0	0	19	0	14	5	3	46	0	0	0	0	3	1	0	0	183
Wanamaji	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	13
Reli	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	9
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Viwanja vya Ndege	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	8
Bandari	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Tanzania Bara	**1**	**1**	**1,439**	**8**	**370**	**47**	**162**	**1,257**	**74**	**41**	**6**	**180**	**102**	**55**	**7**	**7**	**7,415**
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kaskazini Unguja	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Mjini Magharibi	0	0	4	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Tanzania Zanzibar	**0**	**3**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**
Tanzania	**1**	**13**	**2,881**	**23**	**657**	**73**	**353**	**2,433**	**134**	**104**	**10**	**418**	**193**	**121**	**22**	**9**	**7,445**

Chanzo: Jeshi la Polisi

2.4 Uchambuzi wa Makosa Madogo ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi

Makosa madogo ya jinai 270,970 yaliyoripotiwa nchini katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025.

i. Makosa madogo ya kuwania mali kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 Tanzania Bara yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Kinondoni (14,853), Mwanza (11,796), Temeke (8,640), Ilala (8,511), na Morogoro (6,856). Mikoa yenye idadi ndogo ni Simiyu (1,152), Njombe (1,354), Rukwa (1,419), Lindi (1,489) na Katavi (1,603). Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, makosa madogo ya kuwania mali yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Mjini Magharibi (3,515) na Kusini Unguja (833). Mikoa yenye idadi ndogo ni Kaskazini Pemba (277) na Kusini Pemba (341).

ii. Makosa madogo dhidi ya binadamu kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, Tanzania Bara yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Kinondoni (9,660), Mwanza (7,086), Temeke (6,479), Mbeya (4,715) na Morogoro (4,333). Mikoa yenye idadi ndogo ni Njombe (754), Rufiji (769), Lindi (877), Simiyu (972) na Songwe (1,031).

    Makosa madogo dhidi ya binadamu kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, Tanzania Zanzibar yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Mjini Magharibi (2,045) na Kusini Unguja (448). Mikoa yenye idadi ndogo ni Kaskazini Pemba (92) na Kusini Pemba (202).

iii. Makosa madogo dhidi ya maadili ya jamii kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 Tanzania Bara yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Kinondoni (7,463), Mwanza (6,281), Kilimanjaro (4,381), Ilala (3,943) na Arusha (3,121). Mikoa yenye idadi ndogo ni Tanga (241), Mara (314), Lindi (367), Njombe (490) na Simiyu (519).

    Makosa madogo dhidi ya maadili ya jamii kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, Tanzania Zanzibar yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Mjini Magharibi (721) na Kaskazini Unguja (128). Mikoa yenye idadi ndogo ni Kusini Unguja (17) na Kaskazini Pemba (42).

iv. Tathmini ya jumla inaonesha kuwa kwa upande wa Tanzania Bara, makosa madogo ya jinai yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Kinondoni (31,976), Mwanza (25,163), Temeke (17,634), Ilala (15,686) na Morogoro (14,143). Mikoa yenye idadi ndogo ni Njombe (2,598), Simiyu (2,643), Lindi (2,733), Rufiji (2,978) na Rukwa (3,339).

    Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, makosa madogo ya jinai yameripotiwa zaidi katika mikoa ya Mjini Magharibi (6,281) na Kusini Unguja (1,298). Mikoa yenye idadi ndogo ni Kaskazini Pemba (411) na Kusini Pemba (644), (Jedwali Na. 2.12).

Jedwali Na. 2.12 Idadi ya Makosa Madogo ya Jinai ya Kuwania Mali, Makosa Dhidi ya Binadamu na Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Makosa ya Kuwania Mali	Makosa Dhidi ya Binadamu	Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	Jumla ya Jinai
Arusha	5,155	3,339	3,121	11,615
Ilala	8,511	3,232	3,943	15,686
Temeke	8,640	6,479	2,515	17,634
Kinondoni	14,853	9,660	7,463	31,976
Dodoma	5,209	2,654	1911	9,774
Geita	3,711	3,571	2,592	9,874
Iringa	2,306	1,490	974	4,770
Kagera	3,222	2,151	1,276	6,649
Katavi	1,603	1,242	755	3,600
Kigoma	2,505	1,316	1,451	5,272
Kilimanjaro	4,726	3,499	4,381	12,606
Lindi	1,489	877	367	2,733
Mara	3,663	3,208	314	7,185
Manyara	3,268	2,689	1,901	7,858
Mbeya	3,938	4,715	938	9,591
Morogoro	6,856	4,333	2,954	14,143
Mtwara	2,373	1,039	592	4,004
Mwanza	11,796	7,086	6,281	25,163
Njombe	1,354	754	490	2,598
Pwani	4,478	1,447	1,028	6,953
Rufiji	1,667	769	542	2,978
Rukwa	1,419	1,285	635	3,339
Ruvuma	2,310	1,377	700	4,387
Shinyanga	3,589	2,388	1,218	7,195
Simiyu	1,152	972	519	2,643
Singida	2,021	2,253	1,067	5,341
Songwe	2,071	1,031	763	3,865
Tabora	3,901	2,852	1,897	8,650
Tanga	4,784	3,511	241	8,536
Tarime - Rorya	1,922	1,969	596	4,487
Wanamaji	26	17	5	48
Reli	55	7	28	90
TAZARA	31	3	4	38
Viwanja vya Ndege	51	0	1	52
Bandari	35	8	9	52
Tanzania Bara	**124,690**	**83,223**	**53,472**	**261,385**
Kaskazini Pemba	277	92	42	411
Kaskazini Unguja	467	356	128	951
Kusini Pemba	341	202	101	644
Kusini Unguja	833	448	17	1,298
Mjini Magharibi	3,515	2,045	721	6,281
Tanzania Zanzibar	**5,433**	**3,143**	**1,009**	**9,585**
Tanzania	**130,123**	**86,366**	**54,481**	**270,970**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5 Matukio yenye Athari Kubwa katika Jamii

Mabadiliko ya kukua kwa teknolojia na maendeleo ya nchi yamechangia kwa kiasi kikubwa kuongezeka kwa matukio ya uhalifu nchini. Pamoja na matukio yaliyozoeleka kama yalivyoainishwa katika kurasa zilizotangulia, uchambuzi pia umefanyika kwa makosa yenye athari kubwa katika jamii ambayo ni mauaji, ukatili wa kijinsia, makosa ya kimtandao, miamala ya kifedha, uzagaaji holela wa silaha haramu (ndogo na nyepesi), wahamiaji haramu, usafirishaji wa dawa za kulevya, Usafirishaji haramu wa Binadamu na migogoro mbalimbali nchini.

2.5.1 Mauaji na Sababu Zake

Jumla ya makosa 926 ya mauaji yaliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa na makosa 1,096 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024, huu ni upungufu wa makosa 170 sawa na asilimia 15.5. Mikoa iliyoripoti makosa ya mauaji kwa idadi kubwa ni Kagera (61), Iringa (56), Dodoma (52), Morogoro (48) na Mbeya (45). Jumla ya Watu 965 waliuawa, wanaume 739 na wanawake 226.

Sababu za mauaji ni ugomvi majumbani (watu 190), wivu wa kimapenzi/ugoni (watu 182), kujichukulia sheria mkononi (watu 174), imani za kishirikina (watu 94), ugomvi vilabuni (watu 85), visasi (watu 58), kuwania mali (watu 49), bahati mbaya (watu 38), vyanzo vinavyochunguzwa (watu 36), migogoro ya ardhi (watu 33), tatizo la afya ya akili (watu 15) na kubaka (watu 11), (Mchoro Na. 2.4 na Jedwali Na. 2.13).

Mchoro Na. 2.4 Vyanzo vya Mauaji, Tanzania, Januari – Juni, 2025

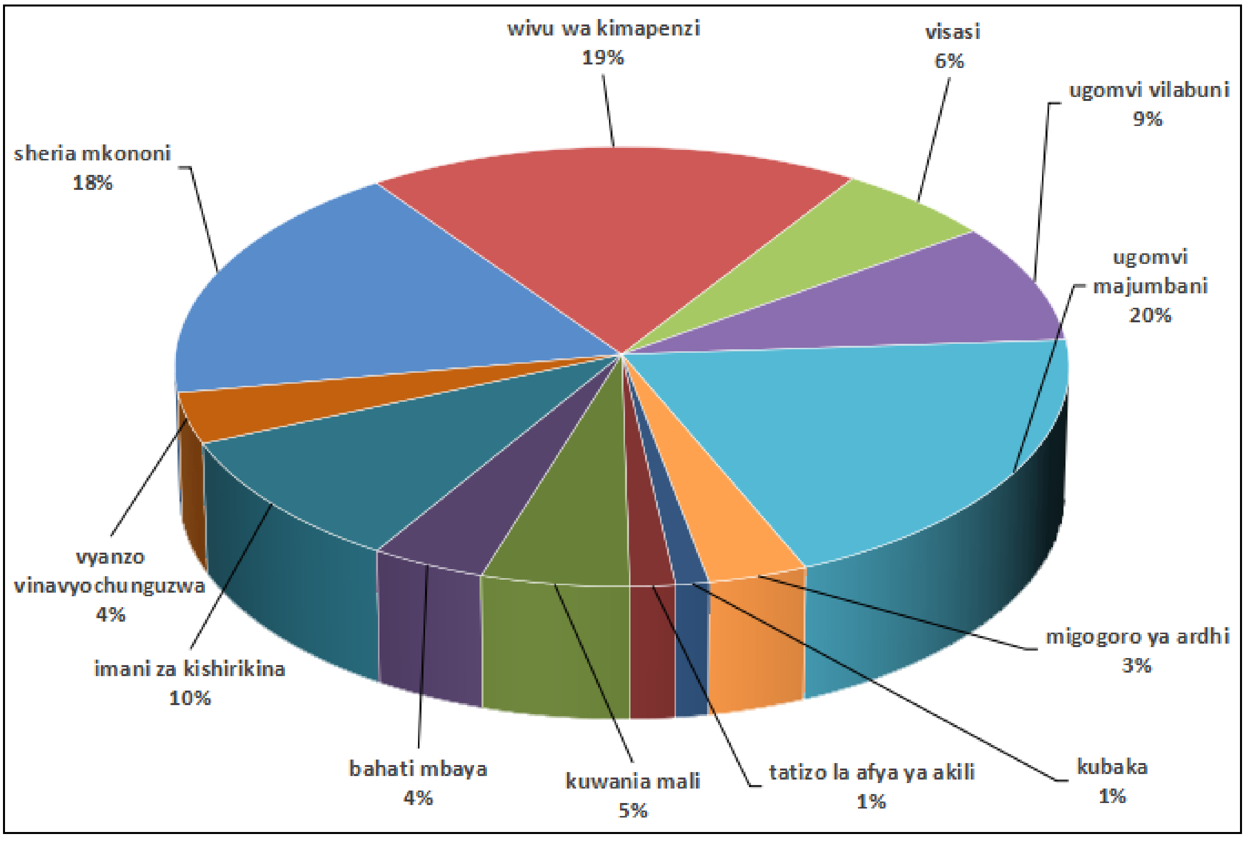

Jedwali Na. 2.13 Idadi ya Makosa ya Mauaji, Waliouawa kwa Jinsi, Sababu za Kuuawa na Idadi ya Watuhumiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

			Waliouawa		Wizi wa mifugo			Ujambazi			Imani ya uchawi				Ugomvi wa kawaida											Watuhumiwa		
Mkoa	Idadi ya makosa	Waliouawa	Mme	Mke	Idadi	Wezi	W/mali	Idadi	Wezi	W/mali	Albino	Vikongwe	Wengineo	Wizi wa kawaida	Idadi	Majumbani	Vilabuni	Wivu/ ugoni	Kisasi	Bahati mbaya	Mogogoro ya ardhi	Kubaka	Pikipiki	Vichaa	Sababu zingine	Me	Ke	Jumla
Arusha	29	30	28	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	28	22	1	2	1	2	0	0	0	0	0	20	1	21
Ilala	10	12	7	5	0	0	0	1	0	1	0	0	0	6	5	1	0	1	2	1	0	0	0	0	0	5	1	6
Temeke	10	10	8	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	3	0	1	0	2	0	0	0	1	2	3	1	4
Kinondoni	19	19	16	3	0	0	0	4	1	3	0	0	0	7	8	3	0	3	1	1	0	0	0	0	0	15	1	16
Dodoma	52	53	42	11	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	43	11	9	13	7	2	2	2	1	2	0	35	4	39
Geita	30	31	19	12	0	0	0	2	2	0	0	3	3	2	17	2	3	8	2	2	2	0	0	2	0	15	3	18
Iringa	56	56	38	18	0	0	0	2	1	1	0	3	4	8	26	3	6	7	5	1	0	0	1	0	16	31	3	34
Kagera	61	68	49	19	0	0	0	1	1	0	0	5	1	6	44	13	6	10	14	1	4	2	4	1	0	30	11	41
Katavi	28	30	24	6	1	1	0	5	5	0	0	0	0	3	21	10	6	4	1	0	0	0	0	0	0	57	3	60
Kigoma	35	36	29	7	0	0	0	1	0	1	0	5	0	3	26	5	6	14	0	0	0	0	0	0	2	4	0	4
Kilimanjaro	19	21	15	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	14	4	0	7	0	2	2	0	1	0	3	14	3	17
Lindi	14	14	8	6	1	1	0	0	0	0	0	1	0	4	5	2	0	1	0	2	2	0	0	0	1	6	1	7
Mara	27	27	21	6	1	1	0	0	0	0	0	1	0	2	23	10	3	8	0	2	0	0	0	0	0	30	5	35
Manyara	31	34	21	13	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	29	14	7	6	1	1	0	2	0	0	0	20	3	23
Mbeya	45	47	38	9	1	1	0	0	0	0	0	4	0	10	27	14	5	5	2	1	0	2	2	1	0	40	5	45
Morogoro	48	52	46	6	3	1	2	2	1	1	0	0	2	8	28	5	8	12	0	1	6	0	3	2	0	34	0	34
Mtwara	19	19	16	3	0	0	0	2	2	0	0	2	0	4	10	3	0	3	0	3	0	0	0	1	1	7	0	7
Mwanza	36	40	34	6	1	0	1	4	4	0	0	5	0	5	18	4	2	9	1	0	3	0	0	0	6	35	5	40
Njombe	25	25	18	7	1	1	0	2	2	0	0	3	1	3	13	5	3	3	1	1	0	1	0	1	0	21	1	22
Pwani	26	28	20	8	0	0	0	2	2	0	0	1	0	4	14	1	2	9	2	0	2	0	2	0	3	18	2	20
Rufiji	8	8	7	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	4	0	0	3	0	1	0	0	0	1	0	6	0	6
Rukwa	23	23	16	7	0	0	0	0	0	0	0	2	3	5	11	1	0	5	2	3	2	0	0	0	0	23	0	23
Ruvuma	30	32	27	5	6	2	4	5	3	2	0	1	0	1	15	5	1	5	2	1	2	0	2	1	0	19	0	19
Shinyanga	30	33	24	9	1	1	0	0	0	0	0	4	1	5	22	7	1	4	4	4	2	0	0	0	0	22	1	23
Simiyu	16	16	8	8	4	2	2	1	1	0	0	4	3	1	2	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	12	5	17
Singida	36	36	27	9	2	2	0	1	1	0	0	0	1	4	25	15	4	5	0	0	1	1	1	1	0	30	6	36
Songwe	36	37	30	7	0	0	0	2	0	2	0	9	7	1	17	2	2	10	1	0	1	0	0	0	2	26	4	30
Tabora	29	29	19	10	0	0	0	3	0	3	0	6	0	2	18	5	1	9	1	1	0	0	0	1	0	12	2	14
Tanga	33	33	25	8	1	1	0	7	3	4	0	1	0	7	15	6	0	7	1	1	0	0	2	0	0	34	2	36
Tarime - Rorya	38	39	34	5	2	2	0	0	0	0	0	0	1	4	28	13	4	8	5	1	1	0	0	0	0	8	1	9
Wanamaji	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	5	5	5	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	2	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0	5
Kusini Unguja	5	5	5	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
Mjini Magharibi	14	14	13	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	**926**	**965**	**739**	**226**	**29**	**20**	**9**	**53**	**32**	**21**	**0**	**64**	**30**	**122**	**569**	**190**	**85**	**182**	**58**	**38**	**33**	**11**	**19**	**15**	**36**	**639**	**74**	**714**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.2 Migogoro ya Ardhi

Migogoro ya ardhi ni miongoni mwa matukio yanayoripotiwa katika vituo vya Polisi nchini. Matukio haya yanatokana na kugombania ardhi baina ya wakulima na wafugaji; wakulima kwa wakulima; wananchi na wawekezaji/Serikali na migogoro ya mirathi. Hali hii husababisha vifo, majeruhi na uharibifu wa mali katika jamii.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya migogoro ya ardhi 747 iliripotiwa na kusababisha vifo vya watu 36, majeruhi 52 na uharibifu wa mali yakiwemo mashamba (488), nyumba (6), bikoni (6), na mifugo (ng'ombe 31), (Jedwali Na. 2.14).

Jedwali Na. 2.14 Idadi ya Migogoro ya Ardhi, Waliouawa, Waliojeruhiwa na Mali zilizoharibiwa kwa Aina ya Migogoro na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Idadi ya migogoro	Idadi ya waliouawa		Idadi ya waliojeruhiwa		Mali zilizoharibiwa					Aina ya migogoro						
		Me	Ke	Me	Ke	Ng'ombe	Kuchoma moto	Uharibifu wa kawaida	Uharifu wa mazao	Kuharibu bikoni	Migogoro ya wakulima na wafugaji	Mgogogro wakulima kwa wakulima	Kukiuka sheria ya maeneo tengefu	Mgogoro wa wafugaji kwa wafugaji	Mgogoro wa kugombania viwanja	Mgogoro wawekezaji na wanakijiji	Mgogoro serikali ya kijiji na wanakijiji
Arusha	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0
Ilala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Temeke	41	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0
Kinondoni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodoma	4	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
Geita	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Iringa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kagera	4	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0
Katavi	5	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0
Kigoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kilimanjaro	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Lindi	9	3	0	4	0	0	0	0	0	0	6	2	0	0	1	0	0
Mara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Manyara	19	0	0	5	0	0	0	0	0	0	5	8	1	1	0	1	3
Mbeya	9	7	0	7	0	0	0	0	0	0	0	7	0	1	1	0	0
Morogoro	579	2	0	9	0	13	0	2	487	0	516	20	32	0	8	2	1
Mtwara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mwanza	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0
Njombe	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Pwani	28	0	0	0	0	6	0	1	0	6	4	0	0	2	21	1	0
Rufiji	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0
Rukwa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Ruvuma	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Shinyanga	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Simiyu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Singida	8	3	0	4	0	12	0	0	0	0	2	5	0	1	0	0	0
Songwe	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Tabora	10	2	2	6	3	0	0	0	0	0	0	8	1	0	1	0	0
Tanga	6	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0
Tarime - Rorya	5	1	0	2	0	0	2	1	1	0	1	3	0	1	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	**747**	**31**	**5**	**49**	**3**	**31**	**2**	**4**	**488**	**6**	**537**	**77**	**37**	**8**	**78**	**6**	**4**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.3 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia

Makosa ya unyanyasaji na ukatili wa kijinsia ni makosa ambayo mtu anafanyiwa kitendo chochote cha unyanyasaji ambacho kinaweza kusababisha madhara ya kimwili, kingono, au kiakili au mateso kwa madhura wa kosa la ukatili. Makosa haya yanaweza kuwa yamefanyika hadharani au faraghani.

Jamii imekuwa ikikabiliana na changamoto zinazohusu makosa ya unyanyasaji na ukatili wa kijinsia kama vile kubaka, kulawiti, kutupa watoto, wizi wa watoto, kukeketa n.k. Makosa haya yanaendelea kutendeka kila siku na asilimia kubwa ya makosa haya yanatendeka katika jamii, hasa ndani ya familia. Kutokana na hali hii, Jeshi la Polisi katika maboresho yake, limeunda Dawati maalum la Jinsia kwa ajili ya kufuatilia, kuratibu na kusimamia kwa karibu zaidi makosa dhidi ya unyanyasaji na ukatili wa kijinsia. Kwa kutumia Dawati hilo la Jinsia, Jeshi la Polisi limeendelea kuinua kiwango cha uelewa wa jamii na kuimarisha huduma ya madawati ya jinsia katika vituo vya Polisi ili kuhamasisha wananchi kutoa taarifa kuhusu vitendo vya unyanyasaji na ukatili wa kijinsia. Makosa haya yamegawanyika katika makundi manne ambayo ni:-

Ukatili wa Kimwili ni kitendo cha kumdhuru mtu katika mwili wake kwa kutumia kitu chochote. Hii inajumuisha kupiga, kuumiza kwa vitu kama fimbo au silaha, kukaba shingo au vitendo vingine vya kudhuru mwili. Makosa hayo ni mauaji, kujeruhi, kukeketa, shambulio la kawaida na shambulio la kudhuru mwili.

Ukatili wa Kingono ni kitendo cha kumlazimisha mwenza au mtu yeyote kushiriki mapenzi au ngono bila ridhaa yake. Hii inaweza kujumuisha makosa kama kubaka, kulawiti, shambulio la aibu na kumpa mimba mwanafunzi.

Ukatili wa Kihisia ni vitendo au maneno yanayomdhalilisha mtu, kumtishia au kumtesa mtu kihisia. Hii inaweza kujumuisha kejeli, dharau, kumwita mtu majina mabaya, kumtenga na watu wa karibu kama marafiki au familia, kutishia au kuingilia uhuru wa mtu wa kufanya maamuzi au vitendo vingine vinavyosababisha maumivu ya kihisia (msongo wa mawazo). Kama vile lugha ya matusi na kusambaza picha za ngono.

Ukatili Mwingine ni vitendo vinavyojumuisha aina nyingine za ukatili kama vile kupoka, kutoa mimba, kutelekeza mtoto, kutorosha mtoto, wizi wa mtoto, kutupa mtoto, kutelekeza familia, Usafirishaji haramu wa binadamu na kumzorotesha mwanafunzi masomo.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, jumla ya madhura 15,068 walifanyiwa ukatili na unyanyasaji wa kijinsia ikilinganishwa na madhura 19,537 wa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa madhura 4,469 sawa na asilimia 22.9, (Jedwali Na. 2.15).

Jedwali Na. 2.15 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Makundi ya Ukatili na Aina ya Ukatili, Januari – Juni, 2025

Makosa	Januaari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Tofauti	%
Makosa ya Ukatili wa Kingono				
Kubaka	4,331	3,938	-393	-9.1
Kulawiti	988	997	9	0.9
Shambulio la aibu	723	863	140	19.4
Kuzini na maharimu	57	27	-30	-52.6
Kumpa mimba mwanafunzi	1,059	551	-508	-48.0
Jumla	**7,158**	**6,376**	**-782**	**-10.9**
Makosa ya Ukatili wa Kimwili				
Mauaji	74	116	42	56.8
Kujeruhi	2,116	1,144	-972	-45.9
Kukeketa	11	11	0	0.0
Shambulio la kawaida	3,892	2,548	-1,344	-34.5
Shambulio la kudhuru mwili	2,895	2,548	-347	-12.0
Jumla	**8,988**	**6,367**	**-2,621**	**-29.2**
Makosa ya Ukatili wa Kihisia				
Lugha ya matusi	1,732	1,009	-723	-41.7
Jumla	**1,732**	**1,009**	**-723**	**-41.7**
Makosa ya Ukatili Mwingine				
Kutupa watoto	90	80	-10	-11.1
Wizi wa watoto	31	44	13	41.9
Usafirishaji haramu wa binadamu	3	3	0	0.0
Mauaji ya vikongwe	76	64	-12	-15.8
Kutelekeza watoto	46	85	39	84.8
Kupoka	126	58	-68	-54.0
Kutorosha watoto	60	46	-14	-23.3
Kutelekeza familia	640	435	-205	-32.0
Kutoa mimba	10	15	5	50.0
Kumzorotesha mwanafunzi masomo	566	479	-87	-15.4
Ndoa za utotoni	11	7	-4	-36.4
Jumla	**1,659**	**1,316**	**-343**	**-20.7**
Jumla kuu	**19,537**	**15,068**	**-4,469**	**-22.9**

Tanzania Bara, madhura wa unyanyasaji na ukatili wa kijinsia wameripotiwa zaidi katika Mikoa ya Temeke (1,691), Dodoma (1,497), Pwani (1,083), Arusha (821) na Tanga (713). Mikoa yenye idadi ndogo ya madhura ni Katavi (130), Ruvuma (132), Njombe (173), Lindi (204) na Rufiji (235).

Tanzania Zanzibar madhura wa unyanyasaji wa kijinsia na ukatili wameripotiwa zaidi katika Mikoa ya Mjini Magharibi (225) na Kusini Unguja (70). Mikoa yenye idadi ndogo ya madhura ni Kaskazini Pemba (50) na Kusini Pemba (56).

Makosa yenye idadi kubwa ya madhura Tanzania Bara na Zanzibar ni kubaka (3,938) na shambulio la kawaida, Shambulio la kudhuru mwili (2,548 kila moja), (Jedwali Na. 2.16).

Jedwali Na. 2.16 Idadi ya Watu Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Ukatili wa Kingono											Ukatili wa Kimwili												Ukatili wa Kihisia		
	Kubaka	Kulawiti		Shambulio la Aibu		Kuzini na Maharimu		Kumpa Mwanafunzi Mimba	Jumla			Mauaji		Kujeruhi		Kuketa	Shambulio la Kawaida		Shambulio la Kudhuru Mwili		Jumla			Lugha ya Matusi		
	Ke	Me	Ke	Me	Mke	Me	Ke	Mke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla
Arusha	58	15	0	0	11	0	0	14	15	83	98	0	1	2	3	0	6	21	7	47	15	72	87	3	3	6
Ilala	105	25	4	9	35	0	0	29	34	173	207	0	3	0	4	0	5	5	6	42	11	54	65	0	0	0
Temeke	111	17	4	15	16	0	0	38	32	169	201	0	0	2	4	0	6	59	4	13	12	76	88	0	4	4
Kinondoni	169	28	2	3	22	0	3	28	31	224	255	0	4	0	2	0	0	30	0	81	0	117	117	0	16	16
Dodoma	159	46	2	3	26	0	0	25	49	212	261	1	0	0	29	0	0	0	0	0	1	29	30	20	15	35
Geita	97	21	4	1	10	0	1	7	22	119	141	0	3	1	28	0	0	39	0	25	1	95	96	2	14	16
Iringa	135	26	0	2	45	0	2	42	28	224	252	0	0	0	9	0	14	56	0	14	14	79	93	1	18	19
Kagera	85	15	3	1	7	0	0	5	16	100	116	1	1	0	2	0	0	10	1	22	2	35	37	0	1	1
Katavi	149	25	4	1	35	0	0	16	26	204	230	8	9	84	27	0	291	181	95	42	478	259	737	36	55	91
Kigoma	155	6	9	0	2	0	0	8	6	174	180	2	0	5	2	0	5	29	9	0	21	31	52	0	0	0
Kilimanjaro	67	8	2	1	11	0	0	14	9	94	103	0	5	7	34	1	8	31	36	127	51	198	249	5	26	31
Lindi	67	14	0	1	5	0	3	5	15	80	95	0	1	2	3	0	2	6	1	4	5	14	19	0	1	1
Manyara	100	15	0	0	12	0	0	28	15	140	155	0	0	1	2	0	6	47	4	62	11	111	122	2	9	11
Mara	51	1	0	4	16	2	0	34	7	101	108	0	0	5	10	0	11	6	3	43	19	59	78	1	10	11
Mbeya	47	15	8	2	22	0	1	29	17	107	124	0	1	2	6	1	16	63	9	12	27	83	110	0	4	4
Morogoro	87	11	6	2	20	0	1	16	13	130	143	4	5	0	3	0	2	13	2	40	8	61	69	0	0	0
Mtwara	103	28	11	0	62	0	2	6	28	184	212	9	10	55	33	0	57	127	6	17	127	187	314	28	49	77
Mwanza	222	42	1	10	40	0	3	24	52	290	342	10	3	59	16	0	59	36	73	37	201	92	293	22	28	50
Njombe	75	12	0	0	5	0	1	25	12	106	118	0	1	1	34	0	0	25	17	110	18	170	188	3	1	4
Pwani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	0	0
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rukwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shinyanga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simiyu	36	4	0	0	3	0	0	0	4	39	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Singida	51	4	0	0	2	0	0	0	4	53	57	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	3	0	0	0
Songwe	25	6	0	1	16	0	0	0	7	41	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tabora	55	1	0	0	6	0	0	0	1	61	62	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0
Tanga	171	30	11	3	9	0	0	0	33	191	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarime - Rorya	3,938	845	152	107	756	3	24	551	955	5,421	6,376	58	58	566	578	11	949	1,599	802	1,746	2,375	3,992	6,367	372	637	1,009
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	**6,318**	**1,260**	**223**	**166**	**1,194**	**5**	**41**	**944**	**1,431**	**8,720**	**10,151**	**96**	**10**	**792**	**829**	**13**	**1,437**	**2,384**	**1,075**	**2,488**	**3,400**	**5,819**	**9,219**	**495**	**891**	**1,386**

Jedwali Na. 2.16 (linaendelea) **Idadi ya Watu Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025**

Mkoa	Ukatili Mwingine																					Ukatili mwingine			Jumla watoto		Jumla kuu
	Kutupa watoto		Wizi wa watoto		Usafirishaji haramu binadamu		Mauaji ya vikongwe/imani za kishirikina		Kutelekeza mtoto		Kupoka		Kutorosha mtoto		Kutelekeza familia		Kutoa mimba	Kumzorotesha mwanafunzi masomo		Ndoa za utotoni							
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	
Arusha	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	7	1	0	0	16	1	17	421	400	821
Ilala	8	3	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	9	7	16	93	223	316
Temeke	2	1	3	2	0	0	0	0	4	6	0	1	0	0	6	5	1	0	5	1	0	16	21	37	502	1189	1691
Kinondoni	6	3	0	1	0	0	0	0	2	16	0	0	0	0	28	15	1	0	0	0	0	36	36	72	123	413	536
Dodoma	1	1	1	0	0	2	1	1	0	5	0	6	1	1	6	15	1	4	32	0	0	14	64	78	507	990	1497
Geita	0	0	1	2	0	0	0	3	0	0	0	3	2	2	3	20	0	0	8	0	0	6	38	44	116	165	281
Iringa	0	1	4	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	22	1	0	0	0	0	4	27	31	61	361	422
Kagera	2	5	3	1	0	0	1	4	0	0	0	3	0	0	4	4	0	8	14	0	0	18	31	49	207	417	624
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	1	4	5	20	110	130
Kigoma	0	1	0	1	0	0	1	4	0	0	0	1	0	0	1	13	0	0	7	0	1	2	28	30	92	376	468
Kilimanjaro	2	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	12	23	0	12	12	0	0	27	44	71	85	327	412
Lindi	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	7	0	0	1	2	1	0	0	0	0	2	11	13	35	169	204
Manyara	1	1	4	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	11	10	0	7	18	0	0	24	33	57	69	260	329
Mara	1	0	0	0	0	0	0	1	4	4	0	4	1	10	6	19	4	11	86	0	1	23	129	152	67	378	445
Mbeya	7	0	1	1	0	0	0	4	1	6	0	4	0	0	9	24	1	2	13	0	0	20	53	73	51	410	461
Morogoro	4	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	0	5	36	41	75	292	367
Mtwara	3	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	12	0	0	4	2	0	0	13	0	0	9	30	39	34	258	292
Mwanza	0	3	0	0	0	0	2	3	1	0	0	2	0	0	15	24	0	3	16	0	0	21	48	69	64	369	433
Njombe	0	0	1	1	0	0	0	3	4	4	0	1	0	1	0	1	0	0	3	0	0	5	14	19	23	150	173
Pwani	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	12	0	0	4	0	0	7	18	25	547	536	1083
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	3	27	208	235
Rukwa	1	1	0	0	0	0	0	2	1	2	0	3	0	1	6	17	0	0	3	0	0	8	29	37	73	347	420
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	0	0	0	0	1	8	0	0	2	0	0	2	15	17	22	110	132
Shinyanga	0	0	3	1	0	0	1	3	0	2	0	1	0	2	0	14	0	8	28	0	1	12	52	64	40	312	352
Simiyu	0	0	1	0	1	0	0	4	0	3	0	3	2	1	2	6	1	18	14	0	0	24	32	56	51	202	253
Singida	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	2	4	2	0	27	0	0	5	36	41	49	230	279
Songwe	2	2	1	0	0	0	3	6	1	0	0	0	0	4	0	6	0	0	6	1	0	8	24	32	29	215	244
Tabora	0	1	0	1	0	0	0	6	0	0	0	0	0	2	11	10	0	0	9	0	2	11	31	42	194	451	645
Tanga	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	5	0	3	3	9	0	0	6	0	0	4	24	28	279	434	713
Tarime - Rorya	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	3	3	0	1	18	0	0	6	27	33	39	304	343
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	3	0	0	0	7	7	4	46	50
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	4	4	60	64
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	5	3	8	12	44	56
Kusini Unguja	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	1	4	5	5	65	70
Mjini Magharibi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	33	192	225
Jumla	**47**	**33**	**29**	**15**	**1**	**2**	**9**	**55**	**26**	**59**	**0**	**58**	**8**	**38**	**143**	**292**	**15**	**86**	**393**	**2**	**5**	**351**	**965**	**1,316**	**4,053**	**11,015**	**15,068**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.4 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto

Makosa haya ni yale yote yanayohusu unyanyasaji na ukatili wa kijinsia kwa watoto. Makosa haya yanatendeka zaidi katika jamii na hasa ndani ya familia. Jamii imekuwa ikikabiliwa na changamoto zinazohusu makosa ya unyanyasaji na ukatili wa kijinsia kwa watoto kama vile kubaka, kulawiti, kutupa watoto, kutelekeza familia na kukeketa.

Unyanyasaji na ukatili wa aina hii umekuwa ukiongezeka kila siku na jamii inashindwa kutetea na kujiweka mbali na matatizo yanayowadhuru watoto. Kutokana na hali hii Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na wadau mbalimbali, limeendelea kuinua kiwango cha uelewa wa jamii na kuimarisha huduma ya Madawati ya Jinsia katika vituo vya polisi ili kuhamasisha wananchi kutoa taarifa kuhusu vitendo vya ukatili na unyanyasaji wa kijinsia kwa watoto.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya watoto 6,835 walifanyiwa unyanyasaji wa kijinsia na ukatili ikilinganishwa na watoto 8,092 katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa watoto 1,257 sawa na asilimia 15.5.

Tanzania Bara, madhura wa unyanyasaji na ukatili wa kijinsia wameripotiwa zaidi katika Mikoa ya Kinondoni (422), Temeke (360), Dodoma (323), Mara (304) na Tanga (302). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya Madhura ni Geita (66), Katavi (78), Ruvuma (95), Lindi (101) na Njombe (123).

Tanzania Zanzibar, waliodhurika na unyanyasaji wa kijinsia na ukatili kwa idadi kubwa wameripotiwa katika Mikoa ya Mjini Magharibi (203) na Kaskazini Unguja (58). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya madhura ni Kaskazini Pemba (49) na Kusini Pemba (50).

Makosa yenye idadi kubwa ya Madhura Tanzania Bara na Zanzibar ni Kubaka (3,579), Kulawiti (925) na Kumpa mimba mwanafunzi (521), (Jedwali Na. 2.17).

Jedwali Na. 2.17 Idadi ya Watoto Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Ukatili wa Kingono											Ukatili wa Kimwili													Ukatili wa kihisia		
	Kubaka	Kulawiti		Shambulio la aibu		Kuzini na maharimu		Kumpa mwanafunzi mimba	Jumla			Mauaji		Kujeruhi		Kukeketa	Shambulio la kawaida		Shambulio la kudhuru mwili		Jumla			Lugha ya matusi		
	Ke	Me	Ke	Me	Mke	Me	Ke	Mke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla
Arusha	135	61	2	0	8	0	0	24	61	169	230	0	0	1	0	0	2	3	0	1	3	4	7	0	0	0
Ilala	159	64	3	0	10	0	0	2	64	174	238	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	7	7	0	0	0
Temeke	172	38	9	15	15	0	0	15	53	211	264	2	1	3	5	0	16	18	5	15	26	39	65	0	0	0
Kinondoni	223	72	27	2	24	0	0	0	74	274	348	0	0	0	1	0	2	2	0	1	2	4	6	1	1	2
Dodoma	164	47	13	0	11	0	1	29	47	218	265	0	0	1	0	0	0	2	0	1	1	3	4	0	0	0
Geita	30	3	4	1	0	1	0	10	5	44	49	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Iringa	146	25	1	1	20	0	0	9	26	176	202	0	1	3	1	0	0	2	7	3	10	7	17	0	0	0
Kagera	142	10	3	3	6	0	2	16	13	169	182	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	1	0	1
Katavi	44	4	1	5	6	0	0	11	9	62	71	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	4	4	0	0	0
Kigoma	103	40	4	1	7	0	0	7	41	121	162	0	3	4	9	0	4	19	0	0	8	31	39	0	3	3
Kilimanjaro	117	39	4	1	12	0	2	28	40	163	203	0	0	1	0	0	2	0	0	0	3	0	3	0	0	0
Lindi	52	11	0	0	5	0	0	13	11	70	81	0	0	2	2	0	1	2	0	5	3	9	12	0	0	0
Manyara	90	24	4	8	15	0	0	28	32	137	169	0	3	0	0	0	4	1	3	7	7	11	18	0	0	0
Mara	94	15	2	1	6	0	0	36	16	138	154	0	0	1	0	0	5	8	2	2	8	10	18	0	0	0
Mbeya	150	28	2	3	8	0	3	27	31	190	221	0	4	0	0	0	0	3	0	5	0	12	12	0	5	5
Morogoro	144	43	2	0	6	0	0	25	43	177	220	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Mtwara	91	21	4	1	8	0	1	6	22	110	132	0	0	1	1	0	0	3	0	0	1	4	5	0	0	0
Mwanza	132	26	0	0	18	0	2	42	26	194	220	0	0	0	0	0	4	7	0	4	4	11	15	0	0	0
Njombe	76	15	3	1	2	0	0	5	16	86	102	0	1	0	1	0	0	0	1	2	1	4	5	0	0	0
Pwani	136	25	2	1	8	0	0	16	26	162	188	3	0	0	0	0	1	0	2	7	6	7	13	0	4	4
Rufiji	152	6	9	0	0	0	0	8	6	169	175	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
Rukwa	55	8	2	1	4	0	0	14	9	75	84	0	0	1	0	0	5	3	23	1	29	4	33	1	5	6
Ruvuma	57	12	0	1	3	0	3	5	13	68	81	0	0	0	0	0	2	5	0	0	2	5	7	0	0	0
Shinyanga	88	15	0	0	4	0	0	27	15	119	134	0	0	0	0	0	3	2	1	0	4	2	6	0	0	0
Simiyu	45	1	0	4	1	2	0	31	7	77	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Singida	44	15	6	0	16	0	0	26	15	92	107	0	1	0	4	0	2	5	0	3	2	13	15	0	1	1
Songwe	77	11	6	0	14	0	1	16	11	114	125	3	2	0	0	0	2	3	0	0	5	5	10	0	0	0
Tabora	86	26	9	0	59	0	2	3	26	159	185	1	0	8	4	0	7	20	1	0	17	24	41	15	12	27
Tanga	193	35	1	5	18	0	1	17	40	230	270	0	0	2	0	0	1	2	6	0	9	2	11	2	0	2
Tarime - Rorya	68	12	0	0	2	0	1	25	12	96	108	0	0	0	3	0	0	1	3	5	3	9	12	0	0	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	36	3	0	0	3	0	0	0	3	39	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	47	2	0	0	2	0	0	0	2	49	51	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	3	0	0	0
Kusini Pemba	23	6	0	1	12	0	0	0	7	35	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	47	1	0	0	3	0	0	0	1	50	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	161	28	10	2	1	0	0	0	30	172	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	**3,579**	**792**	**133**	**58**	**337**	**3**	**19**	**521**	**853**	**4,589**	**5,442**	**11**	**16**	**28**	**32**	**0**	**63**	**118**	**56**	**71**	**158**	**237**	**395**	**20**	**31**	**51**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na. 17 (linaendelea) **Idadi ya Watoto Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025**

	Ukatili mwingine																										
	Kutupa watoto		Wizi wa watoto		Usafirishaji haramu binadamu		Mauaji ya vikongwe/imani za kishirikina		Kutelekeza mtoto		Kupoka		Kutorosha mtoto		Kutelekeza familia		Kutoa mimba	Kumzorotesha mwanafunzi masomo		Ndoa za utotoni		Ukatili mwingine			Jumla watoto		Jumla kuu
Mkoa	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	
Arusha	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0	12	1	13	76	174	250
Ilala	8	3	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	9	7	16	73	188	261
Temeke	2	1	3	2	0	0	0	0	4	6	0	1	0	0	4	1	1	0	5	1	0	14	17	31	93	267	360
Kinondoni	6	3	0	1	0	0	0	0	2	16	0	0	0	0	26	11	1	0	0	0	0	34	32	66	111	311	422
Dodoma	1	1	1	0	0	2	0	0	0	5	0	6	1	1	1	4	0	4	27	0	0	8	46	54	56	267	323
Geita	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	3	2	2	0	0	0	0	6	0	0	3	13	16	9	57	66
Iringa	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	4	7	11	40	190	230
Kagera	2	5	3	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0	0	8	14	0	0	15	23	38	30	193	223
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	1	2	3	10	68	78
Kigoma	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	0	1	0	11	11	49	166	215
Kilimanjaro	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	8	15	0	12	12	0	0	23	35	58	66	198	264
Lindi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	8	15	86	101
Manyara	1	1	4	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	6	3	0	7	18	0	0	19	25	44	58	173	231
Mara	1	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	4	1	10	3	3	4	11	86	0	1	20	112	132	44	260	304
Mbeya	7	0	1	1	0	0	0	0	1	6	0	4	0	0	6	10	0	2	13	0	0	17	34	51	48	241	289
Morogoro	4	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	0	5	36	41	49	213	262
Mtwara	3	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	12	0	0	0	1	0	0	13	0	0	5	27	32	28	141	169
Mwanza	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	12	0	3	16	0	0	4	33	37	34	238	272
Njombe	0	0	1	1	0	0	0	0	4	4	0	1	0	1	0	1	0	0	3	0	0	5	11	16	22	101	123
Pwani	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	4	0	0	3	9	12	35	182	217
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	7	170	177
Rukwa	1	1	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3	0	1	0	0	0	0	3	0	0	2	10	12	41	94	135
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	6	7	16	79	95
Shinyanga	0	0	3	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	1	0	4	28	0	1	7	36	43	26	157	183
Simiyu	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3	0	3	2	1	0	2	0	18	14	0	0	22	23	45	29	100	129
Singida	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	2	2	1	0	27	0	0	5	33	38	22	139	161
Songwe	2	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	6	1	0	5	12	17	21	131	152
Tabora	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6	0	0	0	9	0	2	6	15	21	64	210	274
Tanga	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5	0	3	0	5	0	0	5	0	0	1	18	19	52	250	302
Tarime - Rorya	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	2	0	1	17	0	0	4	25	29	19	130	149
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	3	0	0	0	7	7	3	46	49
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	4	2	56	58
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	5	3	8	12	38	50
Kusini Unguja	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	1	4	5	2	54	56
Mjini Magharibi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	30	173	203
Jumla	**47**	**33**	**29**	**15**	**1**	**2**	**0**	**0**	**26**	**59**	**0**	**58**	**8**	**38**	**66**	**82**	**10**	**82**	**384**	**2**	**5**	**261**	**686**	**947**	**1,292**	**5,543**	**6,835**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.5 Makosa ya Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Watu wazima

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya madhura 8,233 wa unyanyasaji wa kijinsia na ukatili kwa watu wazima waliripotiwa, ikilinganishwa na madhura 11,445 wa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa Madhura 3,212 sawa na asilimia 28.1.

Tanzania Bara, mikoa iliyokuwa na idadi kubwa ya madhura ni Temeke (1,331), Dodoma (1,174), Pwani (866), Arusha (571) na Tanga (411). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya Madhura ni Ruvuma (37), Njombe (50), Katavi (52), Ilala (55) na Rufiji (58).

Tanzania Zanzibar, mikoa iliyokua na idadi kubwa ya madhura ni Mjini Magharibi (22) na Kusini Unguja (14). Mikoa yenye idadi ndogo ya madhura ni Kaskazini Pemba (1), Kusini Pemba na Kaskazini Unguja (6 kila mmoja).

Makosa yenye idadi kubwa ya madhura Tanzania Bara na Zanzibar ni Shambulio la kudhuru mwili (2,421), Shambulio la kawaida (2,367) na Kujeruhi (1,084), (Jedwali Na. 2.18)

Jedwali Na. 2.18 Idadi ya Watu Wazima Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Ukatili wa kingono											Ukatili wa kimwili												Ukatili wa kihisia		
	Kubaka	Kulawiti		Shambulio la aibu		Kuzini na maharimu		Kumpa mwanafunzi mimba	Jumla			Mauaji		Kujeruhi		Kuke keta	Shambulio la kawaida		Shambulio la kudhuru mwili		Jumla			Lugha ya matusi		
	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla
Arusha	0	2	0	0	11	0	0	0	2	11	13	0	2	79	46	0	131	75	53	13	263	136	399	76	79	155
Ilala	5	1	0	3	6	0	1	0	4	12	16	0	0	4	0	0	4	16	7	6	15	22	37	1	1	2
Temeke	9	0	0	9	75	0	0	1	9	85	94	0	1	50	115	0	98	246	146	297	294	659	953	104	17	278
Kinondoni	16	6	2	2	38	0	0	0	8	56	64	0	0	1	1	0	0	6	1	27	2	34	36	0	8	8
Dodoma	47	5	5	5	34	0	0	0	10	86	96	8	1	131	60	3	97	148	162	362	398	574	972	37	45	82
Geita	5	0	0	0	7	0	0	3	0	15	15	7	0	20	5	0	32	22	37	28	96	55	151	8	13	21
Iringa	5	5	1	0	5	0	0	0	5	11	16	0	0	2	25	0	6	36	5	74	13	135	148	3	5	8
Kagera	8	0	0	0	6	0	1	2	0	17	17	0	0	29	24	6	38	61	93	79	160	170	330	14	29	43
Katavi	4	0	0	0	1	0	0	0	0	5	5	2	2	1	2	0	0	0	7	31	10	35	45	0	0	0
Kigoma	14	0	0	0	6	0	0	1	0	21	21	0	0	8	26	0	26	95	3	33	37	154	191	4	18	22
Kilimanjaro	10	8	2	0	10	0	0	0	8	22	30	0	0	2	6	0	3	57	2	28	7	91	98	0	7	7
Lindi	6	4	0	0	6	0	0	1	4	13	17	0	1	0	1	0	5	19	7	42	12	63	75	3	3	6
Manyara	15	1	0	1	20	0	0	1	2	36	38	0	0	0	4	0	1	4	3	35	4	43	47	0	0	0
Mara	17	2	2	14	10	0	0	2	16	31	47	0	0	1	4	0	1	51	2	11	4	66	70	0	4	4
Mbeya	19	0	0	0	14	0	0	1	0	34	34	0	0	0	2	0	0	27	0	76	0	105	105	0	11	11
Morogoro	15	3	0	3	20	0	0	0	6	35	41	0	0	0	29	0	0	0	0	0	0	29	29	20	15	35
Mtwara	6	0	0	0	2	0	0	1	0	9	9	0	3	0	27	0	0	36	0	25	0	91	91	2	14	16
Mwanza	3	0	0	2	27	0	0	0	2	30	32	0	0	0	9	0	10	49	0	10	10	68	78	1	18	19
Njombe	9	0	0	0	5	0	0	0	0	14	14	1	0	0	1	0	0	10	0	20	1	31	32	0	1	1
Pwani	13	0	2	0	27	0	0	0	0	42	42	5	9	84	27	0	290	181	93	35	472	252	724	36	51	87
Rufiji	3	0	0	0	2	0	0	0	0	5	5	2	0	5	2	0	5	29	8	0	20	31	51	0	0	0
Rukwa	12	0	0	0	7	0	0	0	0	19	19	0	5	6	34	1	3	28	13	126	22	194	216	4	21	25
Ruvuma	10	2	0	0	2	0	0	0	2	12	14	0	1	2	3	0	0	1	1	4	3	9	12	0	1	1
Shinyanga	12	0	0	0	8	0	0	1	0	21	21	0	0	1	2	0	3	45	3	62	7	109	116	2	9	11
Simiyu	6	0	0	0	15	0	0	3	0	24	24	0	0	5	10	0	11	6	3	43	19	59	78	1	10	11
Singida	3	0	2	2	6	0	1	3	2	15	17	0	0	2	2	1	14	58	9	9	25	70	95	0	3	3
Songwe	10	0	0	2	6	0	0	0	2	16	18	1	3	0	3	0	0	10	2	40	3	56	59	0	0	0
Tabora	17	2	2	0	3	0	0	3	2	25	27	8	10	47	29	0	50	107	5	17	110	163	273	13	37	50
Tanga	29	7	0	5	22	0	2	7	12	60	72	10	3	57	16	0	58	34	67	37	192	90	282	20	28	48
Tarime - Rorya	7	0	0	0	3	0	0	0	0	10	10	0	1	1	31	0	0	24	14	105	15	161	176	3	1	4
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	4	2	0	0	0	0	0	0	2	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	2	0	0	0	4	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	8	0	0	0	3	0	0	0	0	11	11	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0
Mjini Magharibi	10	2	1	1	8	0	0	0	3	19	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	**359**	**53**	**19**	**49**	**419**	**0**	**5**	**30**	**102**	**832**	**934**	**47**	**42**	**538**	**546**	**11**	**886**	**1,481**	**746**	**1,675**	**2,217**	**3,755**	**5,972**	**352**	**60**	**958**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na. 18 (linaendelea) Idadi ya Watu Wazima Waliofanyiwa Unyanyasaji na Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Ukatili mwingine																								Jumla watoto		Jumla kuu
	Kutupa watoto		Wizi wa watoto		Usafirishaji haramu binadamu		Mauaji ya vikonwe/imani za kishirikina		Kutelekeza mtoto		Kupoka		Kutorosha mtoto		Kutelekeza familia		Kutoa mimba	Kumzorotesha mwanafunzi masomo		Ndoa za utotoni		Jumla					
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	
Arusha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4	0	4	345	226	571
Ilala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	35	55
Temeke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	2	4	6	409	922	1331
Kinondoni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	2	4	6	12	102	114
Dodoma	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	5	11	1	0	5	0	0	6	18	24	451	723	1174
Geita	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	20	0	0	2	0	0	3	25	28	107	108	215
Iringa	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	20	20	21	171	192
Kagera	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	3	8	11	177	224	401
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	10	42	52
Kigoma	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	1	13	0	0	0	0	0	2	17	19	43	210	253
Kilimanjaro	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	8	0	0	0	0	0	4	9	13	19	129	148
Lindi	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	0	0	1	4	5	20	83	103
Manyara	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	7	0	0	0	0	0	5	8	13	11	87	98
Mara	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	16	0	0	0	0	0	3	17	20	23	118	141
Mbeya	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	3	14	1	0	0	0	0	3	19	22	3	169	172
Morogoro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	79	105
Mtwara	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	4	3	7	6	117	123
Mwanza	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	15	12	0	0	0	0	0	17	15	32	30	131	161
Njombe	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	49	50
Pwani	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	8	0	0	0	0	0	4	9	13	512	354	866
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	20	38	58
Rukwa	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	6	17	0	0	0	0	0	6	19	25	32	253	285
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	8	0	0	0	0	0	1	9	10	6	31	37
Shinyanga	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	13	0	4	0	0	0	5	16	21	14	155	169
Simiyu	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	2	4	1	0	0	0	0	2	9	11	22	102	124
Singida	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	3	3	27	91	118
Songwe	0	0	0	0	0	0	3	6	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	3	12	15	8	84	92
Tabora	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	5	10	0	0	0	0	0	5	16	21	130	241	371
Tanga	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	4	0	0	1	0	0	3	6	9	227	184	411
Tarime - Rorya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	2	2	4	20	174	194
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	6
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11	14
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	19	22
Jumla	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**9**	**55**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77**	**210**	**5**	**4**	**9**	**0**	**0**	**90**	**279**	**369**	**2,761**	**5,472**	**8,233**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.6 Wahamiaji Haramu

Wahamiaji haramu ni mojawapo ya makosa yanayosababishwa na vita vya wenyewe kwa wenyewe, ukosefu wa utulivu/amani na hali ngumu ya kiuchumi katika nchi wanazotoka wahusika. Hii inasababisha wimbi la wahamiaji haramu nchini. Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na Idara ya Uhamiaji pamoja na wadau mbalimbali, limeendelea kukabiliana na changamoto hii. Mbali na kuwepo kwa wahamiaji haramu toka nchi jirani pia wamekuwepo wahamiaji haramu kutoka nchi za mbali kama vile Pakistani, Somalia na Ethiopia.

Mikoa iliyokamata wahamiaji haramu wengi katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ni Kigoma (413), Kagera (307), Pwani (74), Geita (61) na Lindi (53). Takwimu zinaonesha kuwa, idadi kubwa ya wahamiaji haramu wanatoka Burundi (772), Rwanda (91), Ethiopia (73), Congo Brazavile (50) na Congo Kinshasa (47). Jumla ya kesi 418 zenye watuhumiwa 1,109 zilifunguliwa kuhusiana na uhamiaji haramu katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, (Jedwali Na.2.19).

Jedwali Na. 2.19 Idadi ya Kesi na Wahamiaji Haramu kwa Jinsi, Utaifa na Mkoa Wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Idadi ya kesi	Utaifa																										
		Somalia		Pakistan		Ethiopia		Kenyan		Rundis		Congo kinshasa		Congo brazaville		Rwandis		Mozambiq		Ugandan		Yemen		Malawi		Jumla ya waliokamatwa		
		Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Jumla Kuu
Arusha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ilala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Temeke	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
Kinondoni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Dodoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Geita	23	0	0	0	0	0	0	0	0	50	5	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	5	**61**
Iringa	9	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	9	3	**12**
Kagera	100	0	0	1	0	0	0	0	0	265	30	2	0	0	0	3	1	0	0	4	1	0	0	0	0	275	32	**307**
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kigoma	194	0	0	0	0	0	0	0	0	298	41	0	0	0	0	63	11	0	0	0	0	0	0	0	0	361	52	**413**
Kilimanjaro	8	0	0	0	0	24	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	29	2	**31**
Lindi	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	17	33	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	20	33	**53**
Mara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Manyara	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	**1**
Mbeya	5	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	8	0	**8**
Morogoro	5	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	**5**
Mtwara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Mwanza	7	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	**7**
Njombe	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	**2**
Pwani	9	2	0	0	0	17	1	0	0	15	0	29	9	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	63	11	**74**
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Rukwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ruvuma	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	**2**
Shinyanga	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	**8**
Simiyu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Singida	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Songwe	3	2	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	**11**
Tabora	12	0	0	0	0	0	0	0	0	15	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	1	**16**
Tanga	19	0	0	0	0	17	0	17	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	7	5	0	0	44	7	**51**
Tarime - Rorya	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	**2**
Wanamaji	3	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	**16**
Reli	8	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	**28**
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Jumla	**418**	**4**	**0**	**1**	**0**	**72**	**1**	**35**	**2**	**694**	**78**	**38**	**9**	**17**	**33**	**76**	**15**	**2**	**0**	**5**	**3**	**7**	**5**	**9**	**3**	**960**	**149**	**1,109**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.7 Makosa ya Kimtandao

Makosa ya kimtandao ni yale yanayotendwa kwa kutumia vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki kama vile simu na kompyuta katika kukamilisha uhalifu. Makosa hayo ni pamoja na unyanyasaji kwa kupitia mtandao, kuingilia mawasiliano kinyume cha sheria, udanganyifu unaohusiana na kompyuta, kutoa taarifa za uongo na ujumbe unaotumwa bila ridhaa.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 makosa 497 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 704 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024, huu ni upungufu wa makosa 207 sawa na asilimia 29.4, (Jedwali Na. 2.20).

Jedwali Na. 2.190 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Makosa ya Kimtandao kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Aina ya Kosa	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Tofauti	Asilimia
Unyanyasaji kwa njia ya mtandao	183	85	-93	-53.6
Kutoa taarifa za uongo	19	52	33	173.7
Ujumbe unaotumwa bila ridhaa	25	28	3	12.0
Ponografia za watoto	31	2	-29	-93.5
Picha za ngono za wakubwa	26	22	-4	-15.4
Ubaguzi	25	3	-22	-88.0
Matusi ya kibaguzi	114	19	-95	-83.3
Kuingilia mawasiliano kinyume cha sheria	57	82	25	43.9
Udanganyifu unaohusiana na kompyuta	75	63	-12	-16.0
Kuingilia data kinyume cha sheria	14	21	7	50.0
Kumiliki kifaa kisicho halali	19	6	-13	-68.4
Ufichuaji wa taarifa za kipelelezi	0	4	4	0.0
Makosa yanayohusiana na utambuzi	19	24	5	26.3
Makosa yanayohusiana na miundombinu ya TEHAMA	2	21	19	950.0
Kuzuia upelelezi	0	9	9	0.0
Jaribio la kufanya uhalifu	0	4	4	0.0
Kuingilia mfumo kinyume cha sheria	16	27	11	68.8
Ukiukwaji wa haki bunifu	0	3	3	0.0
Kubakia kwenye mfumo kinyume na sheria	0	7	7	0.0
Kughushi kunakohusiana na masuala ya kompyuta	79	15	-64	-81.0
Jumla	**704**	**497**	**-207**	**29.4**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.8 Makosa ya Miamala ya Kifedha

Haya ni makosa ambayo yanahusisha wananchi kutapeliwa kwa kutumia njia ya mitandao ya simu, kuhamisha fedha kutoka benki au kutoa pesa kwa kutumia ATM. Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya makosa 1,559 ikilinganishwa na makosa 2,184 yaliripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 625 sawa na asilimia -28.6. Jumla ya Shilingi 2,543,800,691 zilitapeliwa na watuhumiwa 159 walikamatwa, (Jedwali Na. 2.21).

Jedwali Na. 2.201 Idadi ya Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Simu na Huduma za Kifedha kwa Aina ya Tukio na Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Kuhamisha fedha kutoka benki	ATM	Njia/huduma za pesa kwa njia ya simu			Watuhumiwa		Thamani	
				Mengineyo	kesi	Mme	Mke	Zilizoibiwa Tsh	Zilizookolewa
Arusha	18	4	149	1	172	19	3	93,752,912	25,715,000
Ilala	9	1	67	2	79	33	0	110,100,000	8,300,000
Temeke	31	36	391	0	458	33	3	272,675,300	75,747,100
Kinondoni	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodoma	38	5	156	0	199	0	2	93,617,466	0
Geita	1	0	0	0	1	16	0	23,985,302	0
Iringa	1	0	0	0	1	0	0	3,604,000	0
Kagera	0	0	2	0	2	0	0	38,477,000	0
Katavi	4	0	9	0	13	0	0	6,253,000	0
Kigoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kilimanjaro	3	1	33	0	37	0	0	201,507,096	0
Lindi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mara	4	0	51	4	59	0	0	26,185,000	0
Manyara	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mbeya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Morogoro	8	0	49	5	62	12	7	104,663,273	0
Mtwara	6	3	21	0	30	0	0	52,500,893	0
Mwanza	3	5	92	7	107	8	0	440,786,794	2,600,000
Njombe	6	1	8	0	15	0	0	75,931,859	0
Pwani	27	1	86	2	116	1	0	377,390,785	0
Rufiji	2	0	15	0	17	0	0	39,587,000	0
Rukwa	0	0	14	0	14	0	0	27,024,304	0
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shinyanga	2	0	45	0	47	5	5	122,457,533	200,000
Simiyu	0	0	14	0	14	0	0	23,113,000	0
Singida	0	0	0	0	0	0	0	7,935,000	3,118,000
Songwe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tabora	14	4	54	0	72	11	0	25,900,000	60,000
Tanga	7	0	13	0	20	0	0	278,554,000	0
Tarime -Rorya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	0	0	10	0	10	1	0	3,636,000	0
Kusini Pemba	0	0	2	0	2	0	0	550,000	0
Kusini Unguja	0	0	12	0	12	0	0	73,962,000	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	19,651,174	0
Jumla	**184**	**61**	**1,293**	**21**	**1,559**	**139**	**20**	**2,543,800,691**	**115,740,100**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.9 Matukio ya Kujichukulia Sheria Mkononi

Makosa ya kujichukulia sheria mkononi ni yale yanayofanywa na kundi la watu kwa kushambulia mtu/watu na kusababisha vifo na majeraha kwa dhana kwamba mtu/watu hao wamefanya kosa. Ili kudhibiti tabia hii, Jeshi la Polisi linaendelea kutoa elimu juu ya madhara ya kujichukulia sheria mkononi. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya watu 174 waliuawa ikilinganishwa na watu 200 waliouawa katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa watu 26 sawa na asilimia 13.0, (Jedwali Na.2.22).

Jedwali Na. 2.212 Idadi, Tofauti na Badiliko (Asilimia) la Watu Waliouawa Kutokana na Wananchi Kujichukulia Sheria Mkononi kwa Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Tofauti	Asilimia
Arusha	5	2	-3	-60.0
Ilala	6	6	0	0.0
Temeke	2	1	-1	-50.0
Kinondoni	5	8	3	60.0
Dodoma	23	0	-23	-100.0
Geita	7	4	-3	-42.9
Iringa	1	9	8	800.0
Kagera	18	7	-11	-61.1
Katavi	5	9	4	80.0
Kigoma	6	3	-3	-50.0
Kilimanjaro	4	1	-3	-75.0
Lindi	7	5	-2	-28.6
Mara	1	3	2	200.0
Manyara	3	1	-2	-66.7
Mbeya	12	11	-1	-8.3
Morogoro	3	10	7	233.3
Mtwara	1	6	5	500.0
Mwanza	9	9	0	0.0
Njombe	7	6	-1	-14.3
Pwani	5	6	1	20.0
Rufiji	0	0	0	0.0
Rukwa	4	5	1	25.0
Ruvuma	3	6	3	100.0
Shinyanga	8	6	-2	-25.0
Simiyu	1	4	3	300.0
Singida	4	7	3	75.0
Songwe	9	1	-8	-88.9
Tabora	8	2	-6	-75.0
Tanga	7	11	4	57.1
Tarime - Rorya	4	6	2	50.0
Wanamaji	0	0	0	0.0
Reli	0	0	0	0.0
TAZARA	0	0	0	0.0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0.0
Bandari	0	0	0	0.0
Kaskazini Pemba	4	0	-4	-100.0
Kaskazini Unguja	7	5	-2	-28.6
Kusini Pemba	0	1	1	0.0
Kusini Unguja	2	2	0	0.0
Mjini Magharibi	9	11	2	22.2
Jumla	**200**	**174**	**-26**	**-13.0**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

SURA YA TATU
USALAMA BARABARANI

3.0 Utangulizi

Hali ya usalama barabarani nchini inazidi kuimarika licha ya ongezeko kubwa la vyombo vya moto vinavyohusisha matukio ya ajali barabarani. Takwimu zinaonesha matukio ya ajali za barabarani yamepungua kwa asilimia 27.5. Hali hii inatokana na utekelezaji madhubuti wa mikakati ya Jeshi la Polisi hususani kikosi cha usalama barabarani ya kudhibiti ajali nchini ikiwa ni pamoja na utekelezaji wa azimio la umoja wa mataifa la muongo wa utekelezaji wa usalama barabarani (The UN Decade of Action for Road Safety 2021-2030) la kupunguza vifo na majeruhi watokanao na ajali za barabarani kwa angalau asilimia 50 ifikapo mwaka 2030.

Katika kutekeleza mikakati na azimio hilo, Jeshi la Polisi Kikosi cha Usalama Barabarani kwa kushirikiana na wadau wengine limejikita katika kufanya operesheni mbalimbali za kudhibiti makosa hatarishi yanayoleta madhara makubwa ya vifo, majeruhi, mazingira na uharibifu mkubwa wa mali hususani miundombinu. Operesheni hizi ni endelevu na zinaenda sambamba na utoaji wa elimu ya usalama barabarani kwa makundi yote yanayotumia barabara. Makundi hayo ni pamoja na madereva, wapanda pikipiki, watembea kwa miguu, wapanda baiskeli, wasukuma mikokoteni, waendesha maguta, wanafunzi, watu wenye mahitaji maalum na abiria katika magari.

Baadhi ya makosa yanayochangia ajali za barabarani ni Mwendokasi, kuyapita magari mengine bila kuchukua tahadhari, ubovu wa vyombo vya moto, ubovu wa barabara pamoja na kutokujali watumiaji wengine wa barabara.

3.1 Hali na Mwelekeo wa Usalama Barabarani Nchini

Ajali zinazotokana na vyombo vya usafiri husababisha vifo, majeruhi na uharibifu wa vyombo na miundombinu. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 matukio ya ajali za barabarani yamepungua kwa matukio 244 sawa na asilimia 27.5 kutoka matukio 886 mwaka 2024 hadi matukio 642 mwaka 2025.

Aidha, ajali 443 zilisababisha vifo katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 ikilinganishwa ajali 597 zilizosababisha vifo kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa ajali 154 sawa na asilimia 25.8. Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya watu 640 walipoteza maisha ikilinganishwa na watu 827 waliopoteza maisha kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa vifo vya watu 187 sawa na asilimia 22.6. Watu 1,100 walijeruhiwa ikilinganishwa na watu 1,235 waliojeruhiwa kipindi cha Januari hadi Juni 2024, huu ni upungufu wa watu 135 sawa na asilimia 10.9, (Jedwali Na. 3.1 na Mchoro Na. 3.1)

Jedwali Na. 3.1 Idadi ya Ajali, Vifo, Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania, Januari - Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Matukio ya Ajali	886	642	-27.5
Ajali zilizosababisha Vifo	597	443	-25.8
Ajali zilizosababisha Majeruhi	264	176	-33.3
Watu Waliokufa	827	640	-22.6
Watu Waliojeruhiwa	1,235	1,100	-10.9

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3.1 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari - Juni, 2025

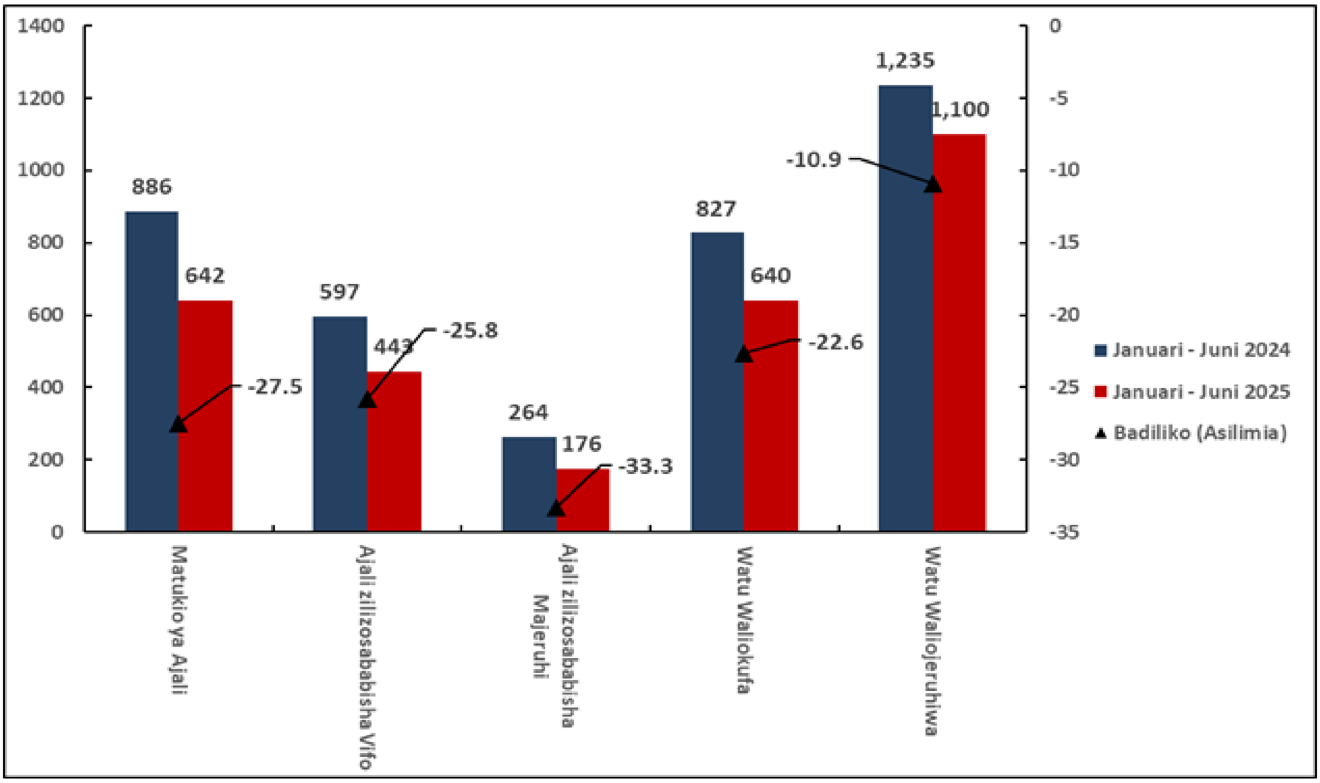

Kwa Tanzania Bara, jumla ya ajali za barabarani 542 ziliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 ikilinganishwa na ajali 773 zilizoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024, huu ni upungufu wa ajali 231 sawa na asilimia 29.9. Aidha, katika kipindi hicho jumla ya ajali 360 zilisababisha vifo ikilinganishwa na ajali 516 zilizosababisha vifo katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa ajali 156 sawa na asilimia 30.2 (Jedwali Na.3.2 na Mchoro Na. 3.2).

Jedwali Na. 3.2 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Matukio ya Ajali	773	542	-29.9
Ajali zilizosababisha Vifo	516	360	-30.2
Ajali zilizosababisha Majeruhi	234	159	-32.1
Watu Waliokufa	735	562	-28.5
Watu Waliojeruhiwa	1,079	1,000	-7.3

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3.2 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari - Juni, 2025

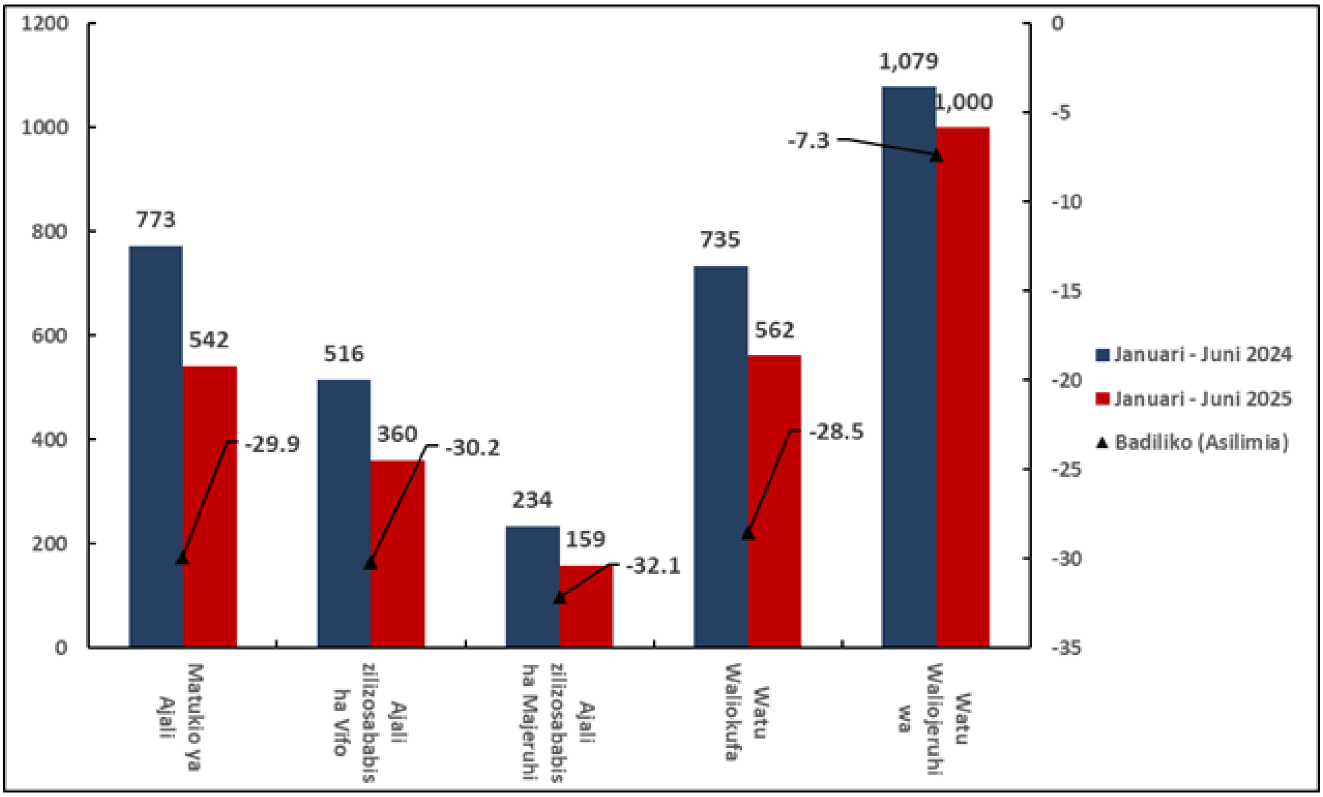

Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, jumla ya ajali za barabarani 100 ziliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 ikilinganishwa na ajali 113 zilizoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024, huu ni upungufu wa ajali 13 sawa na asilimia 11.5. Aidha, katika kipindi hicho jumla ya ajali 83 zilisababisha vifo ikilinganishwa na ajali 81 zilizosababisha vifo katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Hili ni ongezeko la ajali 2 sawa na asilimia 2.5, (Jedwali Na.3.3 na Mchoro Na. 3.3).

Jedwali Na. 3.3 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi Waliotokana na Ajali za Barabarani, Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Matukio ya Ajali	113	100	-11.5
Ajali zilizosababisha Vifo	81	83	2.5
Ajali zilizosababisha Majeruhi	30	17	-43.3
Watu Waliokufa	92	78	-15.2
Watu Waliojeruhiwa	156	100	-35.9

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3.3 Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari - Juni, 2025

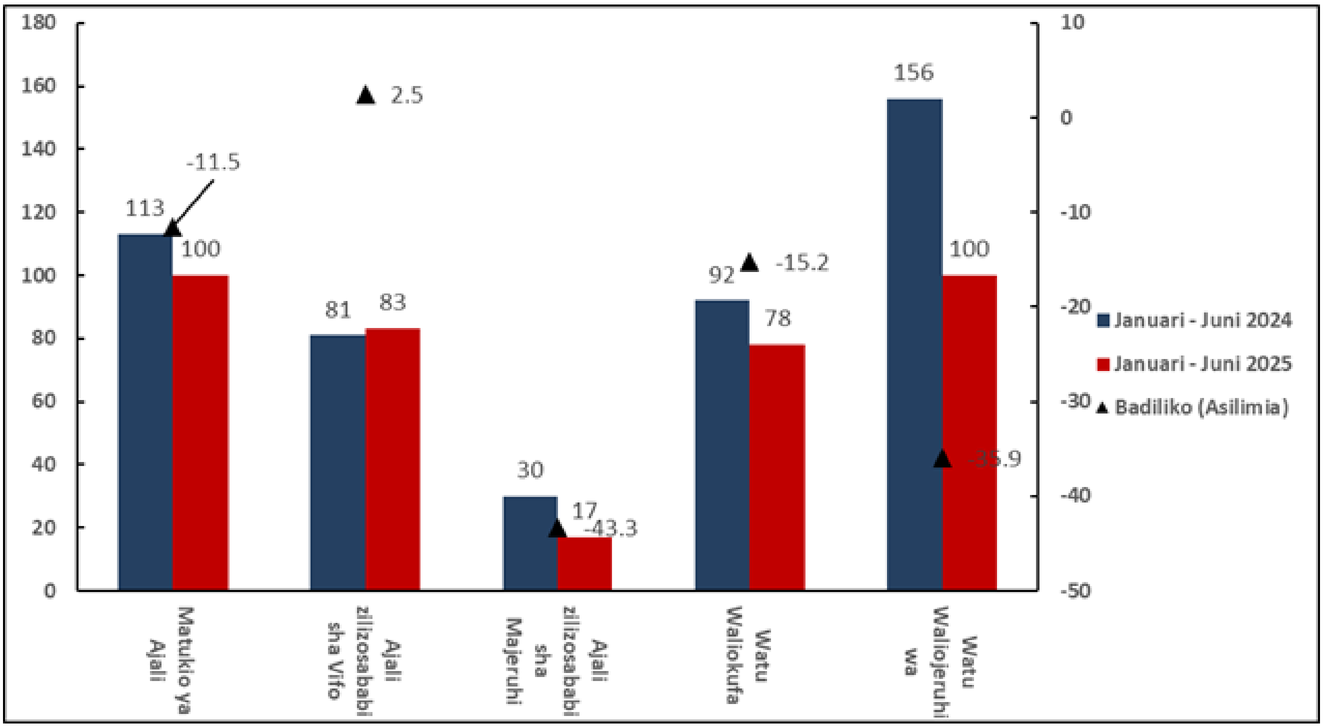

3.2 Operesheni za Ukamataji wa Makosa ya Usalama Barabarani

Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, Kikosi cha Usalama Barabarani kilifanya operesheni mbalimbali za kudhibiti makosa ya usalama barabarani kwa kuimarisha doria katika barabara kuu nchini. Operesheni hizi ni pamoja na kufanya ukaguzi wa kina wa magari yote yakiwemo mabasi kwenye stendi kuu za mabasi za Mikoa na Wilaya nchini kabla ya kuanza safari na udhibiti wa mwendokasi kwa magari nchini. Ili kufanikisha zoezi hili kikosi kilitumia mfumo wa ufuatiliaji wa mwendokasi wa magari '*Vehicle Trucking System (VTS)', 'Speed Control'* na ukaguzi wa '*log books'*

Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya madereva 843 walifungiwa leseni za udereva baada ya kuonekana wamekuwa sugu kwa kuendelea kufanya makosa hatarishi barabarani. Madereva 813 walifikishwa mahakamani, madereva 1,313,410 walilipishwa tozo za papo kwa papo na madereva 75,055 walipewa onyo. Katika kipindi hicho kikosi cha Usalama barabarani kilikamata jumla ya makosa 1,358,826 ya Usalama barabarani ikilinganishwa na makosa 1,542,804 ya mwaka 2024. Huu ni upungufu wa makosa 183,978 sawa na asilimia 11.9. Hii inatokana na ongezeko la operesheni mbalimbali za usalama barabarani kusimamia na kutoza faini kwa madereva wanaokiuka sheria na taratibu mbalimbali.

Mikoa iliyoongoza kwa makosa madogo ya usalama barabarani kwa kipindi cha Januari hadi Juni 2025, Tanzania Bara ni Ilala (125,628), Kinondoni (124,294), Morogoro (89,125), Temeke (78,892) na Pwani (71,384). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya makosa ya usalama barabarani ni Songwe (14,373), Katavi (15,112), Simiyu (16,260), Rufiji (16,513) na Mara (17,948).

Kwa upande wa Tanzania Zanzibar mkoa wa Mjini Magharibi uliongoza kwa makosa ya Usalama barabarani (14,727) ukifuatiwa na Kaskazini Unguja (6,352) na mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya makosa ilikuwa ni Kaskazini Pemba (1,067) na Kusini Pemba (1,279), (Jedwali Na. 3.4).

Jedwali Na. 3.4 Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani kwa Mkoa wa Kipolisi; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Mkoa	Matukio	Matukio madogo	Matukio ya ajali	Ajali za vifo	Ajali za majeruhi	Watu waliokufa		Watu waliojeruhiwa	
						me	ke	me	ke
Arusha	59,444	59,425	19	15	4	14	3	15	6
Ilala	125,644	125,628	16	3	13	2	1	16	7
Temeke	78,925	78,892	33	18	12	18	7	33	4
Kinondoni	124,366	124,294	72	42	26	41	9	64	35
Dodoma	36,037	36,015	22	22	0	15	7	46	28
Geita	46,244	46,228	16	12	4	14	4	18	2
Iringa	49,711	49,694	17	8	9	10	8	36	17
Kagera	32,159	32,147	12	10	2	9	3	32	3
Katavi	15,122	15,112	10	9	1	9	1	5	1
Kigoma	33,712	33,694	18	12	6	12	3	22	14
Kilimanjaro	32,885	32,860	25	9	15	34	30	104	82
Lindi	25,272	25,258	14	12	2	15	4	21	2
Mara	17,960	17,948	12	9	3	10	0	8	5
Manyara	53,231	53,216	15	8	4	8	4	12	6
Mbeya	58,730	58,713	17	12	3	27	15	16	7
Morogoro	89,152	89,125	27	23	4	33	7	34	13
Mtwara	22,661	22,651	10	7	3	9	1	9	5
Mwanza	65,949	65,929	20	12	6	9	5	10	9
Njombe	32,017	32,009	8	5	1	8	0	2	0
Pwani	71,403	71,384	19	9	10	7	5	35	5
Rufiji	16,528	16,513	15	8	7	9	1	14	2
Rukwa	35,172	35,169	3	3	0	5	3	8	7
Ruvuma	20,754	20,737	17	11	5	12	3	11	4
Shinyanga	31,856	31,853	3	1	2	1	0	3	1
Simiyu	16,291	16,260	31	25	3	27	2	26	3
Singida	28,152	28,125	27	19	6	20	2	40	16
Songwe	14,382	14,373	9	9	0	6	5	7	3
Tabora	51,020	51,010	10	6	4	7	4	10	6
Tanga	25,503	25,485	18	15	3	24	3	36	5
Tarime - Rorya	20,260	20,253	7	6	1	6	1	6	3
Tanzania Bara	**1,330,542**	**1,330,000**	**542**	**360**	**159**	**421**	**141**	**699**	**301**
Kaskazini Pemba	1,074	1,067	7	6	1	5	1	9	4
Kaskazini Unguja	6,383	6,352	31	18	13	16	1	34	2
Kusini Pemba	1,293	1,279	14	14	0	10	2	4	1
Kusini Unguja	5,417	5,401	16	15	1	14	0	11	10
Mjini Magharibi	14,759	14,727	32	30	2	26	3	18	7
Tanzania Zanzibar	**28,926**	**28,826**	**100**	**83**	**17**	**71**	**7**	**76**	**24**
Tanzania	**1,359,468**	**1,358,826**	**642**	**443**	**176**	**492**	**148**	**775**	**325**

NB; Vikosi havina matukio ya ajali za barabarani

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzani

3.3 Ajali za Pikipiki

Ajali za Pikipiki zimeendelea kuwa miongoni mwa vyombo vya usafirishaji vinavyotumika na wananchi katika shughuli mbalimbali kama njia rahisi zaidi ya usafirishaji wa abiria na mizigo mijini na vijijini. Licha ya nia njema ya Serikali ya kuwapunguzia wananchi adha ya usafiri kwa kuhalalisha matumizi yake, pikipiki zimeendelea kuwa mojawapo ya vyombo vinavyohusika katika matukio mengi ya ajali za barabarani.

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 jumla ya matukio 144 ya ajali za pikipiki yaliripotiwa ikilinganishwa na matukio ya ajali 259 katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa matukio 115 sawa na asilimia 44.4 (Jedwali Na. 3.5 na Mchoro Na. 3.4). Aidha, katika kipindi hicho, idadi ya vifo vya ajali za pikipiki zilipungua kwa vifo 73 kutoka vifo 223 vilivyoripotiwa mwaka 2024 hadi vifo 150 mwaka 2025, sawa na asilimia 32.7.

Jedwali Na. 3.5 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Ajali za Pikipiki	259	144	-44.4
Watu Waliokufa	223	150	-32.7
Watu Waliojeruhiwa	246	141	-42.7

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3.4 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Juni, 2025

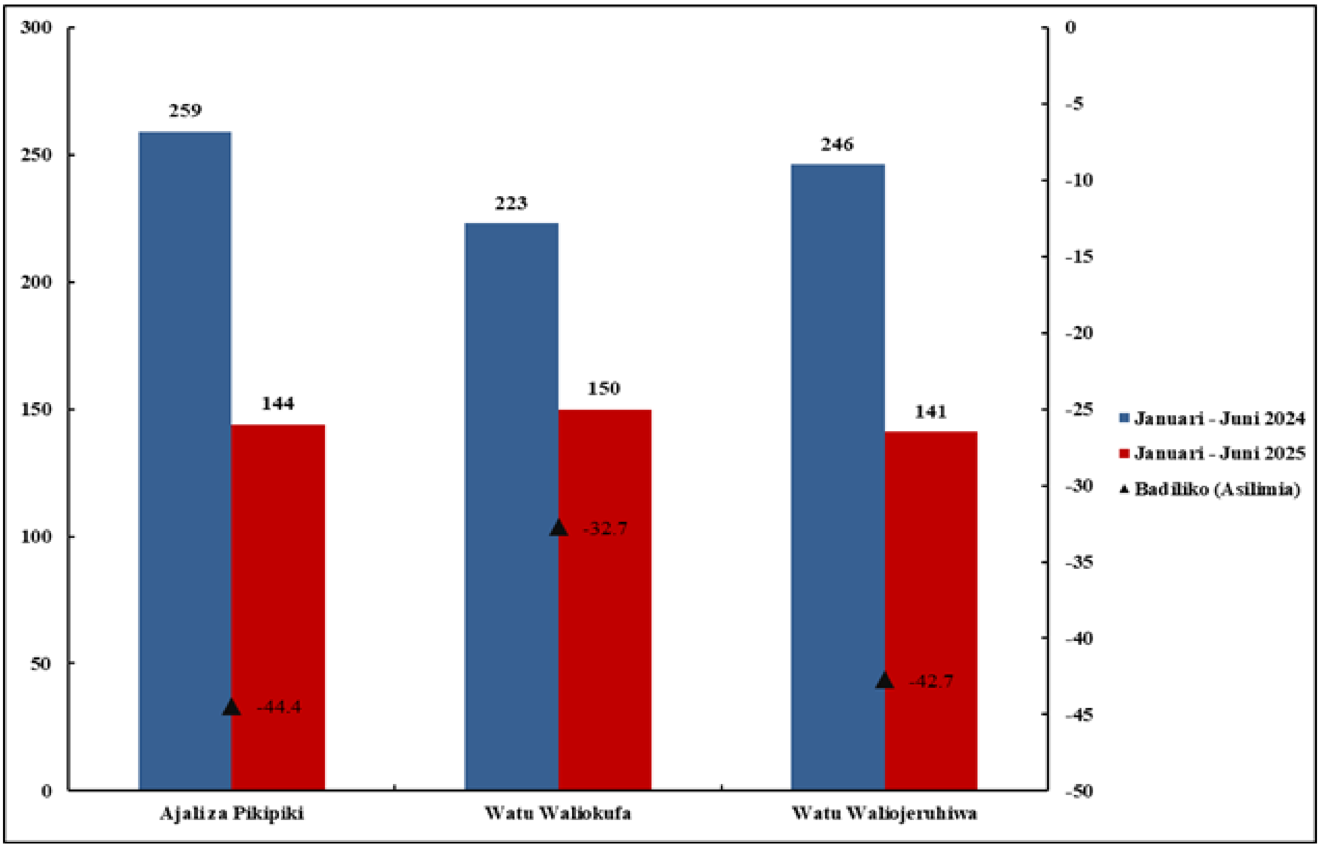

Jedwali Na. 3.6 na 3.7 yanaonesha matukio ya ajali za pikipiki, watu waliokufa na kujeruhiwa kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2024 na 2025. Kwa upande wa Tanzania Bara kulikuwa na ajali za pikipiki 120 katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 ikilinganishwa na ajali 229 zilizoripotiwa kwa kipindi kama hicho 2024. Huu ni upungufu wa ajali za pikipiki 109 sawa na asilimia 47.6.

Jedwali Na. 3.6 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari – Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Ajali za Pikipiki	229	120	-47.6
Watu Waliokufa	203	127	-37.4
Watu Waliojeruhiwa	217	129	-40.6

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, Jumla ya ajali 24 za pikipiki ziliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025 ikilinganishwa na ajali 30 zilizoripotiwa kwa kipindi kama hicho mwaka 2024. Huu ni upungufu wa ajali 6 sawa na asilimia 20.0.

Jedwali Na. 3.7 Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari – Juni, 2025

Tukio	Januari - Juni 2024	Januari - Juni 2025	Badiliko (Asilimia)
Ajali za Pikipiki	30	24	-20.0
Watu Waliokufa	20	23	15.0
Watu Waliojeruhiwa	29	12	-58.6

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, mikoa iliyoongoza kwa matukio ya ajali za pikipiki ni Kinondoni (21), Temeke (15), Kaskazini Unguja (10), Kilimanjaro, Simiyu (8 kila mmoja) na Kusini Pemba (7), (Jedwali Na. 3.8).

Sambamba na kuwepo na matukio ya ajali hizi za pikipiki, ipo Mikakati kadhaa ya kupambana na matukio ya ajali zinazohusisha pikipiki, miongoni mwa mikakati hiyo ni pamoja na:

i. Kuendelea kutoa elimu na mafunzo ya muda mfupi kwa waendesha pikipiki kwa kushirikiana na wadau.

ii. Kuvitambua na kuvisajili vituo vya waendesha pikipiki kupitia serikali za mitaa.

iii. Kuhamasisha waendesha pikipiki kibiashara kusajiliwa na mamlaka ya udhibiti LATRA.

iv. Kuanzisha mfumo wa maeneo salama ya waendesha pikipiki kusubiria katika makutano ya barabara (Buffer zone).

v. Kuendelea kusimamia sheria katika uvaaji wa kofia ngumu, kuwa na leseni za udereva, bima na kutobeba abiria zaidi ya mmoja katika pikipiki.

Jedwali Na. 3.8 Idadi ya Matukio na Madhura katika Usafiri wa Pikipiki kwa Mkoa wa Kipolisi;Tanzania, Januari – Juni, 2025

Mkoa	Makosa ya barabarani	Ajali za pikipiki	Watu waliokufa		Watu waliojeruhiwa	
			Me	Ke	Me	Ke
Arusha	4	5	5	0	2	0
Ilala	7	3	0	0	7	0
Temeke	23	15	12	0	14	0
Kinondoni	29	21	20	1	13	4
Dodoma	4	5	6	1	1	0
Geita	3	1	1	1	3	0
Iringa	1	1	7	0	15	0
Kagera	1	1	1	0	0	0
Katavi	2	3	3	0	0	0
Kigoma	2	1	1	0	0	0
Kilimanjaro	7	8	3	0	12	0
Lindi	6	6	7	0	7	0
Mara	2	2	1	0	1	0
Manyara	2	2	2	0	4	0
Mbeya	1	1	2	0	0	0
Morogoro	8	4	10	0	4	0
Mtwara	5	4	5	0	2	2
Mwanza	5	4	6	1	2	3
Njombe	1	1	0	0	1	0
Pwani	2	1	1	0	1	0
Rufiji	9	6	3	0	9	0
Rukwa	1	1	1	0	0	0
Ruvuma	5	4	7	0	2	0
Shinyanga	0	0	0	0	0	0
Simiyu	9	8	8	0	7	0
Singida	5	5	5	0	3	0
Songwe	1	0	0	0	0	0
Tabora	3	2	2	0	5	0
Tanga	1	2	2	0	2	0
Tarime - Rorya	5	3	2	0	3	0
Tanzania Bara	**154**	**120**	**123**	**4**	**120**	**9**
Kaskazini Pemba	0	1	1	0	2	0
Kaskazini Unguja	9	10	9	0	7	0
Kusini Pemba	4	7	7	0	0	0
Kusini Unguja	2	4	4	0	3	0
Mjini Magharibi	2	2	2	0	0	0
Tanzania Zanzibar	**17**	**24**	**23**	**0**	**12**	**0**
Tanzania	**171**	**144**	**146**	**4**	**132**	**9**

NB;Vikosi havina matukio ya ajali za barabarani

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

3.4 Vyanzo vya Ajali za Barabarani Tanzania

Vyanzo vikuu vya ajali za barabarani vimegawanyika katika makundi matatu:

i. Sababu za kibinadamu;
ii. Ubovu wa vyombo vya usafiri; na
iii. Sababu za kimazingira ikiwemo miundombinu mibovu ya barabara.

Jedwali Na. 3.9 linaonesha idadi na asilimia za ajali kulingana na vyanzo mbalimbali vya ajali katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025. Kati ya ajali hizo, ajali 614, zilitokana na sababu za kibinadamu sawa na asilimia 95.6, ajali 17 sawa na asilimia 2.6 zilisababishwa na ubovu wa vyombo vya usafiri, na sababu za kimazingira zilichangia ajali 11 sawa na asilimia 1.7.

Jedwali Na. 3.9 Idadi ya Ajali kwa Vyanzo Vyake, Tanzania, Januari – Juni, 2025

Vyanzo vya Ajali kwa Makundi	Januari-Juni 2024		Januari-Juni 2025	
	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia
Sababu za Kibinadamu				
Uendeshaji wa hatari	96	10.8	76	11.8
Uzembe wa dereva	359	40.5	288	44.9
Uzembe wa M/baiskeli	28	3.2	15	2.3
Uzembe wa W/Pikipiki	121	13.7	92	14.3
Uzembe wa abiria	0	0	2	0.3
Mwendo kasi	178	20.1	97	15.1
Mifugo isiyochungwa	0	0	1	0.2
Kupita gari bila uangalifu	40	4.5	19	3
Uzembe wa W/miguu	19	2.1	18	2.8
Uzembe wa W/mikokoteni	1	0.1	0	0
Ulevi	12	1.4	6	0.9
Jumla	**854**	**96.4**	**614**	**95.6**
Ubovu wa Vyombo vya Moto				
Ubovu wa gari	25	2.8	17	2.6
Hitilafu za Taa za magari barabarani	0	0	0	0
Jumla	**25**	**2.8**	**17**	**2.6**
Sababu za Mazingira				
Moto	2	0.2	1	0.2
Vizuizi vya njia	1	0.1	1	0.2
Ubovu wa barabara	4	0.5	8	1.2
Vivuko vya reli	0	0	1	0.2
Jumla	**7**	**0.8**	**11**	**1.7**
Jumla Kuu	**886**	**100**	**642**	**100**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3.5 Vyanzo vya Ajali za Barabarani, Tanzania, Januari – Juni, 2025

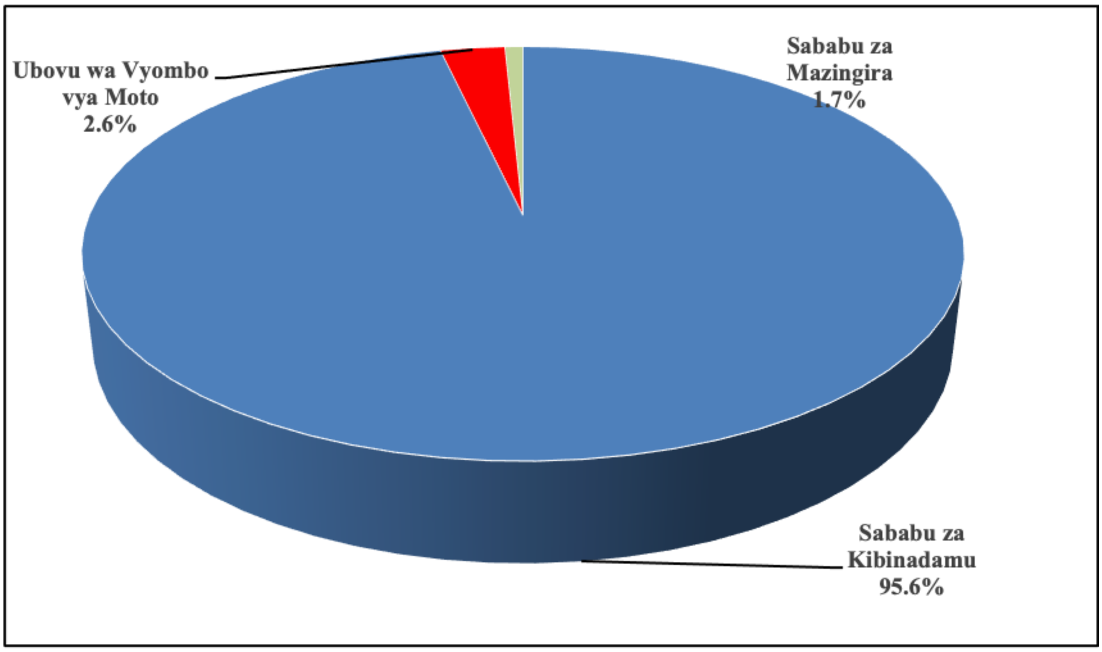

SURA YA NNE

UHUSIANO KATI YA UHALIFU NA VIGEZO VYA KIJAMII NA KIUCHUMI

4.0 Utangulizi

Sura hii inaangazia uhusiano uliopo baina ya makosa mbalimbali na vigezo vya kijamii, kiuchumi na utandawazi ambavyo vimekuwa vikichangia kuongezeka kwa idadi ya uhalifu nchini kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025. Baadhi ya vigezo hivyo ni kama vile idadi ya watu, ukubwa wa eneo na idadi ya askari. Tafiti mbalimbali zilizofanyika zinaonesha kuwa, kuna uhusiano mkubwa kati ya uhalifu na hali ya maisha ya watu pamoja na mazingira. Matokeo ya tafiti hizo yameliwezesha Jeshi la Polisi kubaini mbinu mbalimbali za kiuhalifu pamoja na kuweka mikakati madhubuti ya kudhibiti na kutanzua uhalifu na wahalifu nchini.

4.1 Uhusiano wa Uhalifu na Masuala ya Kijamii na Kiuchumi

Upo uhusiano wa karibu kati ya makosa yanayotendeka na idadi ya watu nchini, uhusiano huo kwa kawaida ni chanya, hii ikiwa na maana kuwa, mikoa yenye idadi kubwa ya watu ina idadi kubwa ya makosa tofauti na mikoa yenye watu wachache. Kutokana na makadirio ya idadi ya watu kwa mwaka 2024, Tanzania ina watu 66,278,276 na idadi ya makosa ya jinai yaliyoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 yalikuwa 293,890.

Kwa Tanzania Bara, ifuatayo ni baadhi ya mikoa inayoonesha uhusiano uliopo kati ya idadi ya watu na makosa yaliyoripotiwa; Dar es Salaam (Watu 5,739,734, Makosa 68,954), Mwanza (Watu 3,992,565, Makosa 26,206), Morogoro (Watu 3,405,761, Makosa 15,186), Kilimanjaro (Watu 1,976,588, Makosa 13,828), Mara (Watu 2,565,172, Makosa 13,664).

Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, ifuatayo ni baadhi ya mikoa inayoonesha uhusiano uliopo kati ya idadi ya watu na makosa yaliyoripotiwa; Mjini Magharibi (Watu 962,135, Makosa 6,800) na Kusini Unguja (Watu 209,534, Makosa 1,563), (Jedwali Na. 6.1).

Vile vile upo uhusiano kati ya umaskini, idadi ya watu na kutendeka kwa uhalifu. Idadi ya watu au umaskini unapoongezeka, husababisha kuongezeka kwa uhalifu, na hii inatokana na kukosekana kwa kipato na kusababisha kuwepo kwa ongezeko la matukio ya uhalifu kwani watu hutumia njia zisizo halali ili kujipatia kipato.

4.2 Uhusiano wa Makosa ya Jinai, Idadi ya Watu na Eneo la Ardhi

4.2.1 Idadi ya makosa kwa Ukubwa wa Eneo.

Jedwali Na. 6.1 linaonesha kuwa Tanzania ina wastani wa Makosa Makubwa na Madogo 33 kwa kila kilomita 100 za mraba ambapo kwa Tanzania Bara ni wastani wa makosa 32 kwa kila kilomita 100 za mraba na kwa Tanzania Zanzibar ni wastani wa makosa 439 kwa kila kilomita 100 za mraba.

Hii inamaana kuwa, kuna baadhi ya maeneo askari wana majukumu makubwa ya kupambana na uhalifu. Hata hivyo uwiano huo wa makosa kwa eneo hutofautiana kati ya mkoa na mkoa.

Mikoa inayoongoza kuwa na uwiano mkubwa wa makosa kwa eneo la kilomita 100 za mraba kwa Tanzania Bara ni Dar es Salaam (6,895), Mwanza (291), Kilimanjaro (106), Mara (62) na Geita (50). Tanzania Zanzibar mikoa inayoongoza kuwa na Uwiano Mkubwa wa Makosa kwa eneo la kilomita 100 za mraba ni Mjini Magharibi (2,957), Kusini Pemba (237) na Kaskazini Unguja (236).

Mikoa yenye uwiano mkubwa wa makosa makubwa kwa eneo la kilomita 100 za mraba kwa Tanzania Bara ni Dar es Salaam (366), Mwanza (12), Kilimanjaro, Mara (9 kila mmoja) na Pwani (5). Mikoa yenye uwiano mkubwa wa makosa makubwa kwa eneo la kilomita 100 za mraba kwa Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (226), Kusini Pemba (43) na Kaskazini Unguja (34). Idadi kubwa ya uwiano wa makosa kwa kila kilomita 100 inachangiwa na baadhi ya maeneo kuwa na shughuli nyingi za kiuchumi.

4.2.2 Uwiano wa Makosa kwa kila Watu 100,000

Idadi ya watu katika eneo moja huchangia ongezeko au upungufu wa makosa. Iwapo idadi ya watu inaongezeka inatakiwa iendane na ongezeko la askari Polisi. Kuongezeka kwa idadi ya askari itasaidia kubaini, kuzuia na kutanzua uhalifu. Idadi ya askari inapokuwa kubwa inasaidia kuwepo kwa amani na utulivu ambao unawezesha watu kutumia muda wao vizuri katika shughuli za uzalishaji mali na ufanyaji wa biashara ili kuongeza kipato cha mtu mmoja mmoja na jamii kwa ujumla.

Mikoa inayoongoza kuwa na makosa makubwa na madogo kwa kila watu 100,000 Tanzania Bara ni Dar es Salaam (makosa 1,201), Kilimanjaro (makosa 700), Mwanza (makosa 656), Pwani (makosa 546) na Mara (makosa 533), na mikoa yenye idadi ndogo ya makosa kwa kila watu 100,000 Tanzania Bara ni Simiyu (makosa 123), Kigoma (makosa 220), Rukwa (225), Kagera (makosa 236) na Lindi (240). Mikoa inayoongoza kuwa na makosa makubwa na madogo kwa kila watu 100,000 Tanzania Zanzibar ni Kusini Unguja (makosa 746) na Mjini Magharibi (makosa 707), na mikoa yenye idadi ndogo ya makosa kwa kila watu 100,000 Tanzania Zanzibar ni Kaskazini Pemba (Makosa 180) na Kusini Pemba (268), (Jedwali Na. 4.1).

Jedwali Na. 4.1 Idadi ya Makosa, Idadi ya Watu kwa kila Kosa, Makosa ya Jinai kwa kila Kilomita 100 za Mraba na Uwiano wa Makosa kwa Kila Watu 100,000 kwa Mkoa; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Mkoa	Makosa Makubwa Jinai	Makosa Madogo Jinai	Makosa Yote Jinai	Idadi ya Watu	Makosa Makubwa / Watu 100,000	Jinai Yote / Km^2 100	Jinai Yote / Watu 100,000
Arusha	1,034	11,615	12,649	2,524,141	41	33	501
Dar es Salaam	3,658	65,296	68,954	5,739,734	64	6,895	1,201
Dodoma	1,024	9,774	10,798	3,300,186	31	26	327
Geita	181	9,874	10,055	3,241,053	6	50	310
Iringa	428	4,770	5,198	1,260,104	34	15	413
Kagera	955	6,649	7,604	3,226,032	30	30	236
Katavi	270	3,600	3,870	1,253,158	22	9	309
Kigoma	607	5,272	5,879	2,669,703	23	16	220
Kilimanjaro	1,222	12,606	13,828	1,976,588	62	106	700
Lindi	295	2,733	3,028	1,262,641	23	5	240
Manyara	627	7,858	8,485	2,035,641	31	19	417
Mara	1,992	11,672	13,664	2,565,172	78	62	533
Mbeya	840	9,591	10,431	2,495,901	34	28	418
Morogoro	1,043	14,143	15,186	3,405,761	31	21	446
Mtwara	429	4,004	4,433	1,738,231	25	26	255
Mwanza	1,043	25,163	26,206	3,992,565	26	291	656
Pwani	1,789	9,931	11,720	2,144,928	83	36	546
Njombe	317	2,598	2,915	939,503	34	14	310
Rukwa	446	3,339	3,785	1,680,335	27	16	225
Ruvuma	442	4,387	4,829	1,982,240	22	8	244
Shinyanga	262	7,195	7,457	2,410,306	11	39	309
Simiyu	232	2,643	2,875	2,338,396	10	12	123
Singida	287	5,341	5,628	2,166,130	13	11	260
Songwe	393	3,865	4,258	1,444,855	27	19	295
Tabora	733	8,650	9,383	3,657,677	20	12	257
Tanga	1,094	8,536	9,630	2,790,841	39	36	345
Tanzania Bara	**21,643**	**261,105**	**282,748**	**64,241,822**	**34**	**32**	**440**
Kaskazini Unguja	160	951	1,111	275,531	58	236	403
Kusini Unguja	265	1,298	1,563	209,534	126	183	746
Mjini Magharibi	519	6,281	6,800	962,135	54	2,957	707
Kaskazini Pemba	121	411	532	295,724	41	93	180
Kusini Pemba	143	644	787	293,530	49	237	268
Tanzania Zanzibar	**1,208**	**9,585**	**10,793**	**2,036,454**	**59**	**3,706**	**530**
Vikosi Vingine	69	280	349				
Tanzania	**22,920**	**270,970**	**293,890**	**66,278,276**	**35**	**33**	**443**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

4.3 Matukio ya Usalama Barabarani

Katika kipindi cha Januari hadi Juni 2025, jumla ya matukio makubwa na madogo ya usalama barabarani 1,359,468 yaliripotiwa. Matukio makubwa yalikuwa 642 (asilimia 0.05) ya makosa yote na makosa madogo yalikuwa 1,358,826 (asilimia 99.95). Jeshi la Polisi lina idadi ya askari 4,333 wa kikosi cha usalama barabarani ikilinganishwa na idadi ya askari 4,119 kwa kipindi kama hicho 2024, sawa na ongezeko la askari 214. Hii ina maana kuwa askari mmoja alishughulikia makosa 314 ya usalama barabarani kwa kipindi hicho 2025.

Jedwali Na. 4.2 linaonesha uwiano wa makosa ya usalama barabarani kwa askari wa kikosi hicho. Uwiano huu unatofautiana baina ya mkoa na mkoa, ambapo mikoa yenye uwiano mkubwa Tanzania Bara ni Dar es Salaam (1:554), Arusha (1:461), Mwanza (1:455), Geita (1:453) na Manyara (1:426). Mikoa yenye uwiano mdogo ni Songwe (1:127), Tanga (1:154), Dodoma (1:163), Simiyu (1:166) na Ruvuma (1:201). Mikoa yenye uwiano mkubwa Tanzania Zanzibar ni Kaskazini Unguja (1:138) na Mjini Magharibi (1:107). Mikoa yenye uwiano mdogo ni Kaskazini Pemba (1:31) na Kusini Pemba (1:44).

Mikoa inayoongoza kuwa na uwiano mkubwa wa makosa kwa eneo la kilomita 100 za mraba Tanzania Bara ni Dar es Salaam (32,881), Mwanza (733), Pwani (419), Kilimanjaro (253) na Geita (231). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ni Ruvuma (32), Katavi (34), Lindi (38), Singida (57) na Songwe (62). Mikoa yenye idadi kubwa ya makosa kwa eneo la kilomita 100 za mraba Tanzania Zanzibar ni Mjini Magharibi (6,403) na Kaskazini Unguja (1,351) na mikoa yenye idadi ndogo ni Kaskazini Pemba (186) na Kusini Pemba (385).

Jedwali Na. 4.2 Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani, Idadi ya Watu na Askari, Uwiano wa Makosa kwa kila kilometa 100 za Mraba na Matukio kwa kila Askari kwa Mkoa; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Mkoa	Matukio ya usalama barabarani	Idadi ya watu	Idadi ya askari	Makosa/km^2_{100}	Matukio/Askari
Arusha	59,444	2,524,141	129	156	461
Dar es Salaam	328,935	5,739,734	593	32,881	554
Dodoma	36,037	3,300,186	221	88	163
Geita	46,244	3,241,053	102	231	453
Iringa	49,711	1,260,104	141	142	352
Kagera	32,159	3,226,032	136	129	236
Katavi	15,112	1,253,158	65	34	232
Kigoma	33,712	2,669,703	150	91	225
Kilimanjaro	32,885	1,976,588	142	253	231
Lindi	25,272	1,262,641	90	38	281
Manyara	53,231	2,035,641	125	118	426
Mara	38,220	2,565,172	149	174	256
Mbeya	58,730	2,495,901	173	159	339
Morogoro	89,152	3,405,761	264	126	338
Mtwara	22,661	1,738,231	101	133	224
Mwanza	65,949	3,992,565	145	733	455
Njombe	32,017	2,144,928	100	97	320
Pwani	87,931	939,503	249	419	353
Rukwa	35,172	1,680,335	104	153	338
Ruvuma	20,754	1,982,240	103	32	201
Shinyanga	31,856	2,410,306	97	168	328
Simiyu	16,291	2,338,396	98	65	166
Singida	28,152	2,166,130	128	57	220
Songwe	14,382	1,444,855	113	62	127
Tabora	51,020	3,657,677	146	67	349
Tanga	25,503	2,790,841	166	94	154
Tanzania Bara	**1,330,542**	**64,241,822**	**4,030**	**151**	**330**
Kaskazini Unguja	6,383	275,531	46	1,351	138
Kusini Unguja	5,417	209,534	57	632	95
Mjini Magharibi	14,759	962,135	137	6,403	107
Kaskazini Pemba	1,074	295,724	34	186	31
Kusini Pemba	1,293	293,530	29	385	44
Tanzania Zanzibar	**28,926**	**2,036,454**	**303**	**1,172**	**95**
Tanzania	**1,359,468**	**66,278,276**	**4,333**	**154**	**314**

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

SURA YA TANO

MIKAKATI YA KUKABILIANA NA UHALIFU NA MATUKIO YA USALAMA BARABARANI

5.0 Utangulizi

Sura hii inaonesha aina ya makosa, vyanzo na mikakati ya kukabiliana na hali ya uhalifu katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025. Takwimu ni muhimu katika kuandaa mipango ya kubaini, kuzuia, kudhibiti, kutanzua, kuainisha na kuanzisha mikakati mipya, kuboresha mikakati iliyopo pamoja na kupata rasilimali watu, fedha na vifaa vya kutosha kutoka Serikalini na kwa wadau mbalimbali kwa ajili ya kutokomeza uhalifu na kupunguza ajali za barabarani nchini.

Sura hii inatumia takwimu zilizochambuliwa katika sura zilizotangulia kuelezea mikakati ya kukabiliana na makosa yafuatayo: -

i. Makosa dhidi ya binadamu,
ii. Makosa ya kuwania mali,
iii. Makosa dhidi ya maadili ya jamii,
iv. Makosa ya uhalifu wa kifedha,
v. Matukio ya usalama barabarani,
vi. Makosa kwa njia ya mtandao.

Mikakati ya kudhibiti na kupambana na makosa ya Jinai na matukio ya Usalama Barabarani imeainishwa kwenye Jedwali Na. 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 na 5.6.

5.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Jedwali Na. 5.1 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Makosa Dhidi ya Binadamu			
Aina ya Kosa	**Idadi ya Makosa (Januari - Juni, 2025)**	**Chanzo**	**Mikakati**
1. Mauaji	926	i. Wivu wa mapenzi/ugoni ii. Visasi iii. Tamaa ya kupata mali kinyume cha sheria iv. Ulevi v. Migogoro ya ardhi/mali vi. Imani za kishirikina i. Kujichukulia sheria mkononi	i. Kuelimisha jamii kuachana na vitendo vya kishirikina vya mauaji ya watoto, wazee na albino. ii. Kutoa elimu kwa umma kwa njia mbalimbali ili jamii ibadilike na kuacha kujichukulia sheria mkononi. iii. Kuhamasisha jamii ili ijihusishe na shughuli zilizo halali katika kujipatia kipato. iv. Jeshi la Polisi kuendelea kushirikiana na wadau mbalimbali katika kutafuta ufumbuzi wa migogoro katika jamii. v. Kushirikisha Taasisi za kidini, wazee wakimila/machifu na wadau mbalimbali katika kuhamasisha jamii ili kuachana na imani potofu za kishirikina. vi. Kuendelea kushirikiana na wadau mbalimbali kwa madhumuni ya kuimarisha utoaji wa elimu rika kwa vijana ili waweze kuzikabili changamoto za mahusiano ya kijinsia. vii. kuhamasisha jamii kuwatumia watalaamu wa Ushauri nasihi pindi wanapopatwa na changamoto za afya ya akili na migogoro mbalimbali katika jamii.

Makosa Dhidi ya Binadamu

Aina ya Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Juni, 2025)	Chanzo	Mikakati
2. Kubaka	3,938	i. Tamaa za kimwili ii. Mmomonyoko wa maadili iii. Imani za kishirikina. iv. Utandawazi v. Ulevi vi. Kisasi	i. Kuendelea kuielimisha jamii kwa kushirikiana na wadau mbalimbali katika usimamizi wa sheria mbalimbali hususani Sheria ya Makosa ya Kimtandao ya Mwaka 2015. ii. Kuelimisha jamii kuzingatia na kufuata maadili ya Kitanzania. iii. Kushirikisha Taasisi za kidini, wazee wakimila/machifu na wadau mbalimbali katika kuhamasisha jamii ili kuachana na imani potofu za kishirikina. iv. Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na Wizara ya Elimu,Sayansi na Teknolojia pamoja na Wizara ya Maendeleo ya Jamii, Jinsia Wanawake na Makundi Maalum, kutenga muda maalumu mashuleni/vyuoni kutoa elimu ya ulinzi wa fikra kwa watoto ili waweze kutambua viashiria vya watu wenye nia mbaya mfano kampeni ya *''TUWAAMBIE KABLA HAWAJAHARIBIWA''*. v. Kuendelea kukusanya taarifa za kiintelijensia ili kubaini mtu/watu au kikundi/taasisi zinazochochea na kufadhili wahalifu wa makosa haya na upotoshaji wa maadili ya kitanzania na kuchukua hatua za kisheria.
3. Kulawiti	997		
4. Kutupa Watoto	80	i. Matatizo ya kiuchumi ii. Tatizo la afya ya akili iii. Hofu ya kutengwa na familia iv. Kutelekezwa v. Imani potofu	i. Kushirikiana na taasisi za kidini ili kutoa elimu ya kiroho (spiritual patrol) ili watu wawe na hofu ya Mungu na kuachana na imani potofu. ii. Kutoa elimu kwa jamii kupitia wadau mbalimbali ili jamii ipate uelewa wa kutokuwatenga na kuwatelekeza watoto. iii. Kutoa elimu kupitia Polisi Jamii kwa kushirikiana na wadau mbalimbali ili jamii ijiepushe na mimba za utotoni/. iv. Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia pamoja na Wizara ya Afya zitoe elimu ya afya ya akili kwa makundi mbalimbali katika jamii.
5. Wizi wa Watoto	44	i. Ugumba. ii. Imani ya kishirikina iii. Kipato	i. Kushirikisha Taasisi za kidini, wazee wakimila/machifu na wadau mbalimbali katika kuhamasisha jamii ili kuachana na imani potofu za kishirikina. ii. Kushirikisha Wizara ya Afya kutoa elimu ya uzazi na ustawi wa jamii kwa wananchi. iii. Kuhamasisha jamii ili ijihusishe na shughuli zilizo halali katika kujipatia kipato.
6. Usafirishaji Haramu wa Binadamu	3	i. Tamaa ya kujipatia kipato ii. Umasikini iii. Utandawazi iv. Ukosefu wa elimu v. Ukosefu wa taarifa sahihi	i. Kushirikiana na Wizara ya Mambo ya Nje na ushirikiano wa Afrika Mashariki kupitia ofisi za ubalozi, Idara ya uhamiaji pamoja na wadau wengine kama taasisi za kimataifa mfano IOM na INTERPOL katika kudhibiti biashara haramu ya kusafirisha binadamu. ii. Kutoa elimu kwa jamii kupitia NGO's mbalimbali juu ya athari za biashara haramu ya usafirishaji wa binadamu. iii. Kuelimisha jamii juu ya usahihi wa taarifa zilizopo mitandaoni kuhusiana na fursa zinazotangazwa mfano ajira, ufadhili wa masomo nk.

5.2 Makosa ya Kuwania Mali

Jedwali Na. 5.2 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Kuwania Mali kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni, 2025

Makosa ya Kuwania Mali			
Aina ya Kosa	**Idadi ya Makosa (Januari - Juni, 2025)**	**Chanzo**	**Mikakati**
1. Unyang'anyi wa Kutumia Silaha	127	i. Hali duni ya kiuchumi. ii. Ukuaji wa miji. iii. Utandawazi. iv. Tofauti kubwa ya hali ya maisha kati ya walionacho na wasionacho. v. Uhaba wa ajira kwa vijana. vi. Tamaa ya kumiliki mali.	i. Kuhamasisha jamii hususani vijana kushiriki katika shughuli halali za ujasiriamali/uchumi ili kujipatia kipato. ii. Kuzishawishi taasisi za fedha ili ziweze kupunguza urasimu wa upatikanaji wa mikopo nafuu na kupunguza riba kubwa zinazotozwa katika mikopo hiyo. iii. Kuwepo na mipango endelevu ya utoaji elimu kwa umma hususani elimu ya ujasiriamali. iv. Kuhamasisha jamii ijenge utamaduni na utaratibu wa kutoa taarifa kwa wakati kwenye vyombo vya dola wanapobaini viashiria vya uhalifu na wahalifu. v. Kushirikiana na wadau mbalimbali katika kuibua fursa kwa vijana ili kujipatia kipato na kuepukana na vishawishi vya kujiingiza kwenye uhalifu. vi. Jeshi la Polisi kushirikiana na Wizara ya Mifugo na Uvuvi kuelimisha jamii ya wafugaji juu ya umuhimu wa uwekaji alama za utambuzi wa mifugo yao. vii. Kuendelea kupiga marufuku machinjio na minada isiyo rasmi.
2. Unyang'anyi wa Kutumia Nguvu	278		
3. Uvunjaji	4,227		
4. Wizi	236		
5. Wizi wa Pikipiki	2,003		
6. Wizi wa Magari	29		
7. Wizi wa Mifugo	1,749		
8. Kuchoma Nyumba Moto	255	i. Visasi ii. Hujuma iii. Tamaa ya kupata fidia ya uharibifu wa mali (bima).	i. Kuimarisha matumizi ya Intelijensia ili kubaini viashiria vya migogoro kabla ya madhara kutokea. ii. Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na wadau mbalimbali kutoa elimu kwa jamii kutumia njia sahihi za kupata haki zao. iii. Kuendelea kutoa ushauri kwa Mashirika ya bima juu ya kufanya uchunguzi wa kutosha kabla ya kuidhinisha fidia

5.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Jedwali Na. 5.3 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti, Kutanzua Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Juni, 2025

<table>
<tr><th colspan="4">Makosa Dhidi ya Maadili</th></tr>
<tr><th>Aina ya Kosa</th><th>Idadi ya Makosa (Januari -Juni 2025)</th><th>Chanzo</th><th>Mikakati</th></tr>
<tr><td>1. Kupatikana na Silaha</td><td>104</td><td>i. Hali duni ya kiuchumi.
ii. Ujangili.
iii. Umiliki holela wa silaha za viwandani na kienyeji.
iv. Migogoro ya kisiasa/kivita katika baadhi ya nchi za jirani.
Uzagaaji wa silaha zinazotokana na viashiria vya ugaidi.</td><td>i. Kuendelea kushirikiana na jamii kutumia falsafa ya Polisi Jamii katika mapambano dhidi ya uhalifu na wahalifu.
ii. Kushirikiana na wadau mbalimbali kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa mipaka ili kubaini wageni wanaoingia na kutoka nchini.
iii. Kuendelea kutoa elimu kwa jamii juu ya umiliki halali wa silaha.
iv. Kuendelea kuhimiza usalimishaji wa hiari wa silaha zisizomilikiwa kihalali.
v. Uwekaji wa alama za utambuzi kwenye Silaha na kuendelea kuimarisha kanzi data ya silaha zote
vi. Kuendelea kutekeleza mikataba na itifaki za kimataifa juu ya kudhibiti uzagaaji holela wa silaha ndogo na nyepesi.
vii. Kuendelea kukusanya taarifa za kiintelijensia/fiche juu ya umiliki wa silaha kinyume cha sheria</td></tr>
<tr><td>2. Kupatikana na Dawa za kulevya za viwandani</td><td>14</td><td rowspan="5">i. Tamaa ya kipato na mali.
ii. Kukosa maadili
iii. Sababu za kimazingira na makundi mabaya.
iv. Uhaba wa ajira
v. Uwepo wa bandari bubu na njia haramu maeneo ya mipakani.
i. Ukinzani wa sheria baina ya nchi za ukanda mmoja.</td><td rowspan="5">i. Kushirikiana na nchi jirani kufanya operesheni na misako dhidi ya uhalifu unaovuka mipaka.
ii. Kushirikisha wadau mbalimbali kuelimisha jamii juu ya athari za dawa za kulevya.
iii. Kuwahamasisha vijana kushiriki katika shughuli halali za kiuchumi, kijamii na kiutamaduni
iv. Kuendeleza operesheni na misako ya mara kwa mara kwenye maeneo tete.
v. Kushirikisha wazazi na walezi katika ngazi ya familia, shule na vyuo kwa kutoa elimu na mafunzo ya maadili na ya uraia.
vi. Kutoa elimu kwa jamii kuhusu madhara yatokanayo na uharibifu wa mazingira ili kutunza na kuhifadhi rasilimali za nchi yetu.
vii. Kuendelea kuwapatia mafunzo askari wanaopita katika vyuo vya Polisi, juu ya mapambano dhidi ya dawa za kulevya.
viii. Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na viongozi wa Serikali za Mitaa/Shehia kuwatambua na kuwadhibiti watengenezaji, wauzaji, na wasambazaji wa pombe ya moshi.</td></tr>
<tr><td>3. Kupatikana na Bhangi</td><td>2,881</td></tr>
<tr><td>4. Kupatikana na Mirungi</td><td>657</td></tr>
<tr><td>5. Kupatikana na Nyara za Serikali</td><td>353</td></tr>
<tr><td>6. Kupatikana na Pombe ya Moshi</td><td>2,433</td></tr>
<tr><td>7. Wahamiaji Haramu</td><td>418</td><td>i. Tamaa ya kipato na mali.
ii. Migogoro ya kisiasa katika nchi jirani.</td><td>i. Kuendelea kushirikiana na wadau mbalimbali kwa kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa mipaka ili kubaini wahamiaji haramu.
ii. Kuendeleza ushirikiano na Majeshi ya Polisi kupitia jumuiya za kikanda na kimataifa (EAPCCO, SARPCCO, AFRIPOL na INTERPOL)
iii. kukabiliana na uhalifu unaovuka mipaka.</td></tr>
</table>

5.4 Makosa ya Kifedha

Jedwali Na. 5.4: Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti, Kutanzua Makosa ya Kifedha kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari - Juni, 2025

Makosa ya Kifedha			
Aina ya Kosa	**Idadi ya Makosa (Januari - Juni, 2025)**	**Chanzo**	**Mikakati**
1. Kupatikana na Noti Bandia	77	i. Hali duni ya kiuchumi. ii. Mmomonyoko wa maadili. iii. Utandawazi na Ukuaji wa teknolojia. iv. Ukuaji wa miji. v. Uhaba wa ajira. vi. Tamaa ya kujipatia kipato na mali. vii. Umasikini	i. Kushirikiana na wadau mbalimbali katika kuzuia makosa ya kifedha kama vile utakatishaji fedha na makosa ya kimtandao. ii. Kuhamasisha umma na wadau mbalimbali katika kuwatia moyo vijana kujihusisha na shughuli halali za kiuchumi na kijamii. iii. Kuzishawishi Taasisi za fedha kupunguza urasimu wa upatikanaji wa mikopo na kupunguza riba kubwa zinazotozwa kwenye mikopo hiyo. iv. Kuelimisha jamii juu ya umuhimu wa kujiajiri hasa kwa vijana. v. Jeshi la Polisi kutoa elimu au ushauri katika vyama vya ushirika ambavyo sio vya kiserikali kuajiri watu wenye taaluma katika taasisi za fedha. vi. Wapelelezi wapewe mafunzo ya kisasa yanayohusiana na makosa ya kifedha.
2. Kughushi	352		
3. Wizi katika Serikali Kuu	4		
4. Wizi katika Serikali za Mitaa	4		
5. Wizi katika Mashirika ya Umma.	16		

5.5 Makosa ya Kimtandao

Jedwali Na. 5.5 Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Kimtandao kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni 2025

Makosa ya Kimtandao			
Aina ya Kosa	**Idadi ya Makosa (Januari -Juni, 2025)**	**Chanzo**	**Mikakati**
1. Makosa ya kimtandao (Kuingilia mfumo kinyume cha sheria, Kubakia kwenye mfumo kinyume cha sheria, Ujasusi wa data, Picha za ngono na Kula njama kwa nia ya kutenda kosa)	497	i. Hali duni ya kiuchumi. ii. Kukosa maadili. iii. Utandawazi na ukuaji wa teknolojia. iv. Uhaba wa ajira kwa vijana. v. Tamaa ya kujipatia kipato/ mali.	i. Kushirikiana na taasisi mbalimbali katika kuzuia makosa ya kimtandao. ii. Kuelimisha watumiaji wa mitandao juu ya usiri na umuhimu wa kutomwamini mtu kuhusu nywila (neno la siri) zao. iii. Kuendelea kutoa elimu ya sheria ya Makosa ya Mtandao ya Mwaka, 2020 iliyofanyiwa marejeo mwaka 2023. iv. Jeshi la Polisi kutumia vifaa vya kisasa vya kufatilia miamala ya kidijitali, mitandao ya kijamii na mifumo ya TEHAMA ili kubaini na kutanzua makosa ya kimtandao kabla hayajatokea. v. Kuangalia upya mitaala iliyopo katika vyuo vya Polisi ili kuendana na mabadiliko ya teknolojia na uhalifu wa kisasa (upelelezi wa kidijitali, usalama wa mitandao na uchambuzi wa ushahidi wa kieletroniki.
2. Wizi (Kuhamisha fedha kwa mtandao, simbanking, ATM, kuamisha fedha kwa kutumia simu)	1,559		

5.6 Matukio ya Ajali za Barabarani

Jedwali Na. 5.6: Idadi ya Makosa na Mikakati Inayotumika Kubaini, Kuzuia, Kudhibiti na Kutanzua Makosa ya Ajali za Barabarani kwa Aina ya Kosa; Tanzania, Januari – Juni 2025

Matukio ya Ajali za Barabarani			
Aina ya Kosa	**Idadi ya Makosa (Januari -Juni, 2025)**	**Chanzo**	**Mikakati**
1. Ajali za barabarani	642	i. Ukosefu wa elimu ya usalama barabarani kwa baadhi ya watumiaji wa vyombo vya moto. ii. Kutofuata Sheria za usalama barabarani. iii. Uchakavu wa vyombo vya usafiri. iv. Ubovu wa miundombinu ya barabara. v. Ulevi. vi. Uzembe. vii. Uwepo wa vipuri visivyokidhi viwango. viii. Mwendokasi	i. Kuendelea kudhibiti mwendokasi kwa kutumia mifumo mbalimbali iliyopo ndani ya Jeshi la Polisi. Mfano; VTS. ii. Kuimarisha doria na ukaguzi barabarani. iii. Kuendelea kutoa adhabu stahiki kwa wakosaji kwa mujibu wa Sheria ya usalama barabarani Sura ya 168. iv. Kuendelea kutoa elimu ya usalama barabarani kwa watumiaji mbalimbali wa barabara. v. Kushirikiana na wadau mbalimbali katika kuhakikisha kuwa wamiliki wa vyombo vya usafiri wana ajiri watu wenye ujuzi, weledi na maadili ili kupunguza ajali zinazoepukika. vi. Ukaguzi wa mara kwa mara wa vyombo vya usafiri. vi. Kuwajengea uwezo askari wa usalama barabarani ili wafanye kazi kwa maadili na weledi kwa kuwapatia vifaa vya kisasa. vii. Kuzishauri mamlaka zinazosimamia miundombinu ya barabara kufanya matengenezo na marekebisho ya mara kwa mara.
Ajali zilizosababisha vifo	443		
Ajali zilizosababisha majeruhi	176		
Ajali za kawaida	23		
2. Watu waliokufa	640		
3. Watu waliojeruhiwa	1,100		

SURA YA SITA

MATUKIO YALIYOVUTA HISIA KWA JAMII.

6.0 Utangulizi

Sura hii inaelezea matukio ya uhalifu na usalama barabarani yaliyovuta hisia katika jamii. Matukio haya ni yale ambayo kutokea kwake husababisha mshtuko na kuvuta hisia kwa jamii.
Yafuatayo ni matukio yakushtua ambayo yalivuta hisia kwa jamii katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 kama yalivyoripotiwa kutoka sehemu mbalimbali nchini.

1. Manyara

Baba wa kambo amuua mtoto baada ya mtoto kumlilia mama yake.

Mnamo 10/01/2025 Majira ya saa kumi na mbili jioni huko katika Kitongoji cha Sandege Kijiji cha Loltepesi, Kata na Tarafa ya Sunya Wilaya ya kiteto na Mkoa wa Manyara. Mtoto wa Miaka 5, mkazi wa kijiji cha Loltepesi aliuawa kwa kupigwa na kitu butu sehemu mbalimbali za mwili wake na kuvunjwa shingo na baba yake wa kambo/mlezi, Mrangi, miaka 23, mkulima mkazi wa Loltepesi. Chanzo cha tukio hilo ni baada ya mtoto huyo (marehemu) kumlilia mama yake mzazi wakati anakwenda hospitali. Mtuhumiwa amekamatwa na kufikishwa mahakamani.

2. Tanga

Baba amuua binti yake kwa kumpiga na kitu butu kisha kumvunja shingo na kumning'iniza juu ya paa la nyumba.

Mnamo 13/02/2025 majira ya saa moja kamili asubuhi huko Kitongoji cha Machenya, Kijiji cha Mkomba, Kata ya Kwachaga, Tarafa ya Magamba, Wilaya ya Handeni na Mkoa wa Tanga. Msichana mwenye miaka 16, mkulima na mkazi wa Machenye - Mkomba aliuawa na baba yake mzazi mwenye miaka 37, mkulima wa Machenye - Mkomba baada ya kumpiga na kitu butu sehemu mbalimbali za mwili wake hadi kumuua, alimvunja shingo na kuchukua kipande cha kanga kisha kumning'iniza juu ya paa la nyumba na kuwatangazia majirani zake kwamba mtoto wake amejinyonga kwa lengo la kukwepa mkono wa sheria. Chanzo cha tukio ni ugomvi kati ya marehemu na mama yake wa kambo. Mtuhumiwa amekamatwa na kufikishwa mahakamani.

3. Iringa

Mume amuua mke wake Ukweni.

Mnamo 11/03/2025 majira ya saa nane kamili usiku, huko katika Kitongoji cha Isimike kilichopo Kijiji na Kata ya Ukumbi, Tarafa na Wilaya ya Kilolo Mkoa wa Iringa, Mwanamke mwenye miaka 48, Mhehe, mkulima wa Njombe aliuawa kwa kuchomwa na kisu tumboni hadi utumbo kutoka nje na mume wake mwenye wa miaka 28, Mbena, mkulima wa Njombe ambaye yeye alijichoma na kisu hicho tumboni na kufariki. Awali, walikwenda nyumbani kwa mama wa mke wake kwa ajili ya kusuluhishwa mgogoro wao wa ndoa, ambapo usiku wakiwa nyumbani hapo ndipo muthumiwa alitenda tukio hilo. Kiini cha tukio ni mgogoro wa ndoa.

4. Ruvuma

Mtoto wa kike wa miezi saba auliwa na baba yake.

Mnamo 12/03/2025 majira ya saa mbili usiku huko Kitongoji cha Mpakani, Kijiji na Kata ya Muhongozi, Tarafa ya Kigonsera, Wilaya ya Mbinga na Mkoa wa Ruvuma. Mtoto mdogo wa kike mwenye umri wa miezi saba wa Kijiji cha Muhongozi aliuawa kwa kupigizwa kichwa chini na baba yake mzazi, Mkazi wa kijiji cha Muhongozi mbinu aliyoitumia ni kumnyang'anya mkewe mtoto, kumning'iniza kichwa chini miguu juu kisha kumpigiza ardhini kwa nguvu, Chanzo cha tukio hilo ni ugomvi wa kifamilia kati ya mume na mke. Mtuhumiwa amefikishwa mahakamani.

5. Pwani

Akatwa uume wake na korodani moja na baba yake mdogo.

Mnamo 01/04/2025 majira ya saa nane kamili mchana huko Ubena Wilaya ya Kipolisi Chalinze Mkoa wa Pwani, Mtoto wa kiume mwenye umri wa miaka 13, mwanafunzi wa kidato cha kwanza Shule ya Sekondari Ubena, mkazi wa ubena alijeruhiwa kwa kukatwa uume na korodani moja la upande wa kushoto na kitu chenye ncha kali na baba yake mdogo na kisha kutoweka navyo. Awali, madhura aliongozana na baba yake mdogo kwenda porini kukata kuni ndipo wakiwa katika harakati za kuokota kuni ghafla baba yake mdogo alimvamia kwa nyuma na kumuwekea kitambaa puani kinachosadikika kuwa na dawa kilichomfanya apoteze fahamu na alipozinduka alijikuta yupo uchi huku akiwa na maumivu sehemu za siri kisha alivaa nguo zake na kurudi nyumbani ambapo hakumueleza mtu yeyote mpaka kesho yake jioni baba yake mkubwa aligundua tatizo hilo baada ya mhanga kushindwa kwenda shule na kumkuta anavuja damu sehemu za siri. Mtuhumiwa anatafutwa.

6. Manyara

Mtoto amuua mama yake mzazi.

Mnamo 12/04/2025 majira ya saa nne kamili asubuhi huko katika kitongoji cha Mji Mpya Kijiji cha Orongadida Kata ya Qashi Tarafa na wilaya ya Babati na Mkoa wa Manyara Mwanamke mwenye miaka 57, Mrangi, mkulima na Mkazi wa Kijiji cha Orongadida aliuawa kwa kuchomwa na kitu chenye ncha kali shingoni na mtoto wake Mwanaume mwenye miaka 34, Msukuma, mkulima na mkazi wa Orongadida. Chanzo kuwania mali ya urithi ambapo mtuhumiwa alikuwa anataka mama yake aondoke kwenye nyumba ili aweze kurithi. Mtuhumiwa alikamatwa na kufikishwa mahakamani.

7. Kagera

Baba mzazi ambaka mtoto wake na kumlawiti.

Mnamo tarehe 12/04/2025 majira ya saa moja na nusu usiku huko mtaa wa Ntungami kata ya Busimbe Tarafa ya Rwamishenye Manispaa ya Bukoba na Mkoa wa Kagera Mtoto wa kike mwenye wa umri miaka 12 Mwanafunzi wa darasa la sita Shule ya msingi Ihungo alibakwa na kulawitiwa na baba yake mzazi mwenye umri wa miaka 58, mkulima na mkazi wa mtaa wa Ntungamo. Chanzo cha tukio ni mmomonyoko wa maadili, mtuhumiwa amefikishwa mahakamani.

8. Kilimanjaro

Mume amuua mke wake kwa kumchoma kisu mara kumi.

Mnamo 18/04/2025 majira ya saa tatu asubuhi huko Marangu halisi kisawe, Kata ya Marangu Mashariki, Tarafa ya Vunjo Mashariki, Wilaya ya Moshi na Mkoa wa Kilimanjaro. Mwanamke mwenye umri wa miaka 27, Mkazi wa Marangu Halisi, aliuawa kwa kuchomwa na kisu mgongoni na shingoni mara kumi na mume wake Mwenye umri wa miaka 32, mkulima, Mkazi wa Marangu Halisi. Chanzo cha tukio ni wivu wa mapenzi baada ya kumhisi mke wake kuwa ana mahusiano ya kimapenzi na mwanaume mwingine. Mtuhumiwa alijiua kwa kujichoma na kisu tumboni kwa lengo la kupoteza ushahidi.

9. Manyara

Amuua baba yake na kumkata sehemu zake za siri.

Mnamo 27/04/2025 majira ya saa saba mchana huko katika Kijiji na Kata ya Ndirigishi, Tarafa ya Matui Wilaya ya Kiteto na Mkoa wa Manyara. Mwanaume mwenye umri wa miaka 71 Mkulima Mkazi wa Kijiji cha Ndirigishi aliuawa kwa kukatwa na kitu chenye ncha kali kichwani na sehemu za siri na mtoto wake, Mwanaume mwenye umri wa miaka 22, Mkulima na mkazi wa Ndirigishi. Mtuhumiwa alikuwa ana ugomvi na baba yake akidai kuwa anamroga kwa kumtupia majini na popobawa na kuwa yanamuingilia kinyume na maumbile hivyo kila wakikaa kama familia kulijadili baba yake huyo anakuwa anamcheka. Mtuhumiwa amekamatwa na amekiri kumuua baba yake mzazi na kumkata sehemu za siri kisha kuhamisha mwili na kuupeleka mbugani na sehemu za siri kuzifukia. Chanzo cha tukio hili ni imani za kishirikina. Mtuhumiwa amekamatwa na kufikishwa mahakamani.

10. Manyara

Mwanafunzi abakwa na kuuawa kwa kuvunjwa shingo kisha kutobolewa macho.

Mnamo 01/05/2025 majira ya saa tatu asubuhi huko katika Kijiji cha Gidamara Kata ya Gallapo Tarafa na Wilaya ya Babati na Mkoa wa Manyara. Mwanaume mwenye umri wa miaka 46, mkulima na mkazi wa Gidamara aligundua kuuwawa kwa mtoto wake wa kike mwenye umri wa miaka 13, mwanafunzi wa darasa la sita shule ya msingi Yayasea kwa kubakwa, kuvunjwa shingo na kutobolewa macho yake na kitu chenye ncha kali na Mwanaume mwenye umri wa miaka 26, Muiraq mkazi wa Gidamara. Kwa mujibu wa baba yake ni kwamba mwanaye aliondoka nyumbani kwenda shuleni siku ya 29/04/2025 asubuhi na hakurudi tena nyumbani hadi alipokutwa akiwa ameshafariki dunia na mwili wake ukiwa kwenye shamba la mahindi. Chanzo cha tukio hilo ni tamaa ya ngono. Mtuhumiwa amefikishwa mahakamani.

11. Iringa

Baba amuua mtoto wake na kumkatakata vipande, kuponda mifupa yake kisha kumtupa kwenye shimo la choo.

Mnamo 06/05/2025 majira ya saa nne asubuhi huko Mtaa wa Lukosi - Mtwivila Kata ya Mkwawa, Wilaya na Mkoa wa Iringa. Mtoto wa kiume mwenye umri wa miaka 5, Msagala, Mwanafunzi wa shule ya chekechea Lightness Day Care aliuawa na baba yake mzazi mwenye umri wa miaka 28, Msagala, dereva bodaboda mkazi wa mtaa wa Lukosi - Mtwivila, kwa kuchinjwa na kisu na kisha kukatwakatwa vipande vidogodogo kwa kutenganishwa viungo na kuponda mifupa ya mwili wake kwa kutumia jiwe na kutupwa kwenye shimo la choo lililopo ndani ya nyumba anapoishi. Baada ya kufanya tukio hilo aliendа kuripoti Ofisi ya Dawati la Jinsia Wanawake na Watoto - Polisi Wilaya Iringa taarifa za uongo za kupotea kwa mtoto wake huyo ili kuficha uhalifu alioutenda. Jeshi la Polisi lilipata taarifa za siri kuwa yeye ndiye muuaji na baada ya kuhojiwa alikiri kosa na kwenda kuonyesha mabaki ya mwili wa mtoto yaliyopatikana kwenye shimo la choo. Chanzo ni imani za kishirikina. Mtuhumiwa amekamatwa na kufikishwa mahakamani.

12. Songwe

Auawa kwa kukatwa sehemu mbalimbali na kisha kunyofolewa sehemu za siri.

Mnamo 23/05/2025 majira ya saa tatu asubuhi huko Kitongoji cha Nkanka Kijiji na Kata ya Itumba, Tarafa ya Bulambya Wilaya ya Ileje Mkoa wa Songwe, Mwanaume mwenye umri wa miaka 54, Mnyiha, mkulima wa Nkanka aliuawa kwa kukatwakatwa na kitu chenye makali kichwani, taya la kulia, kifuani juu ya ziwa la kushoto na kukatwa sehemu za siri(uume) na kutoweka nao na mtu/watu wasiofahamika. Mbinu ni kumvizia akiwa njiani akitokea kilabuni kuelekea nyumbani kwake na kuanza kumshambulia. Chanzo ni imani za kishirikina. Kesi ipo chini ya Upelelezi kubaini watuhumiwa hao.

13. Mbeya

Kuendesha gari kwa uzembe na kusababisha vifo (27) na majeruhi (9).

Mnamo 07/06/2025 majira ya saa moja na dakika arobaini na saba usiku. Huko eneo la Mlima Iwambi Tarafa ya Utengule Usongwe, Wilaya ya Kipolisi Mbalizi Mkoa wa Mbeya barabara kuu ya Mbeya - Tunduma. Gari yenye namba za usajili T830 EDP/T148 CTD aina ya Lori Scania iliyokuwa ikiendeshwa na Mwanaume mwenye miaka 33, Mmalila, mkazi wa Tunduma ikitokea Dar - es-salaam kuelekea Zambia iligonga magari mawili kwa nyuma ambayo ni T 257 DVP Mistubish Rosa na gari T185 DMF aina ya Toyota Lite Ace na kutumbukia kwenye bonde la mto Mbalizi na kukita kwenye ukingo wa mto na kusababisha vifo vya watu 27 wanawake 12 kati yao watoto 02 na wanaume 15 kati yao watoto 02. Majeruhi ni 09 kati yao wanaume 07, wanawake 02. Chanzo cha ajali ni uzembe wa dereva wa gari namba T.830 EDP/T148 CTD aina ya scania kushindwa kulimudu gari kwenye mteremko. Mtuhumiwa alikamatwa na kufikishwa mahakamani.

14. Kagera

Kupatikana na viungo vidhaniwavyo kuwa vya binadamu

Mnamo 17/06/2025 majira ya saa kumi na moja na nusu, huko Standard Lodge iliyopo Mtaa wa Omkituli, Kata ya Kibeta, Tarafa ya Rwamishenye, Manispaa ya Bukoba, Mkoa wa Kagera. Mwanaume mwenye umri wa miaka 42, Mnyiha, Mganga wa tiba asili, mkazi wa Mbozi Mkoa wa Songwe alikamatwa akiwa na viungo vidhaniwavyo kuwa vya binadamu ambavyo ni kipande kimoja cha mfupa udhaniwao kuwa taya la Binadamu, kipande cha nyama kilichokaushwa kidhaniwacho kuwa moyo wa binadamu, kipande cha nyama kilichokaushwa kidhaniwacho kuwa kondo la uzazi wa binadamu kipande cha nyama kilichokaushwa kidhaniwacho kuwa uke wa mwanamke. Pia alipatikana na vipande viwili vya ngozi viliyokaushwa vidhaniwayo kuwa vya nyoka aina ya chatu, kipande kimoja cha ngozi ya nyoka, pembe mbili za mnyama pori, na vipande vitatu vya mifupa vya mnyama. Sampuli zilichukuliwa na kupelekwa maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali kwa uchunguzi. Mtuhumiwa alifikishwa mahakamani.

15. Kilimanjaro

Mama mzazi awaua watoto wake wawili kisha na yeye kujichoma kisu.

Mnamo 20/06/2025 majira ya saa sita na dakika arobaini na tano mchana huko Kitongoji cha Mungushi Kati, Kijiji cha Mungushi, Kata ya Masama Kusini, Zone namba 12, Tarafa ya Masama Wilaya ya Hai Mkoa Kilimanjaro. Watoto wawili wote jinsia ya kike, Wachaga, umri wa miaka 4 na mwingine miezi 06 wakazi wa Mungushi waliuawa kwa kuchomwa na kisu sehemu mbalimbali za miili yao na mama yao mzazi mwenye umri wa miaka 26, Mchaga, mkulima, mkazi wa Mungushi ambaye baada ya tukio hilo naye alijichoma na kisu sehemu za shingoni, kifuani na tumboni. Mtuhumiwa alipelekwa hospitali ya KCMC kwa matibabu. Chanzo cha tukio ni mgogoro wa kifamilia kati ya mtuhumiwa na mume wake. Mtuhumiwa alifikishwa mahakani.

16. Morogoro

Kupatikana kwa viungo vya binadamu

Mnamo 24/6/2025 majira ya jioni huko katika Kitongoji cha Mkanga Misima, Kijiji, Kata na Tarafa ya Ngoheranga, Wilaya ya Malinyi Mkoa wa Morogoro ilipatikana taarifa ya kuonekana kwa mabaki ya viungo vinavyodhaniwa kuwa ni vya binadamu. ilidhaniwa kuwa ni sehemu ya mwili wa Mwanaume, miaka 30, msukuma, mkulima, mkazi wa Mkanga, ambaye alitoweka tangu April, 2023 ambapo mwili wake ulikutwa kwenye shimo lililochimbwa kwa ajili ya kupasulia mbao jirani na makazi ya watu watatu ambao wote ni watu wenye unasaba naye. Watu hao walikamatwa na kuwa sehemu ya uchunguzi na upelelezi. Baada ya sampuli kuchukuliwa na kupelekwa maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali kwa uchunguzi majibu yaliwaunganisha watuhumiwa wawili na kosa na kisha walipelekwa mahakamani kwa kosa la mauaji.

17. Kilimanjaro

Kuendesha gari kwa uzembe na kusababisha vifo (42), majeruhi (30) na uharibifu wa vyombo

Mnamo 28/06/2025 majira ya saa Kumi na moja kamili jioni huko Maeneo ya Sabasaba Kata ya Same Tarafa ya Same Zone Namba 01, Barabara Kuu Moshi Tanga. Gari namba T179 CWL aina ya Fuso Bus mali ya kampuni ya Channel One ikiendeshwa na Mwanaume mwenye Miaka 60, Msambaa mkazi wa Tanga, akitokea Arusha kuelekea Tanga aligongana na Gari namba T199 EFX aina ya Mitsubishi Rosa mali ya kampuni ya Mwami ikiendeshwa na Mwanaume mwenye umri wa miaka 44, Mpare, mkazi wa Same akitokea Same mjini kuelekea Moshi na kusababisha vifo vya watu 42 na majeruhi 30. Chanzo cha ajali ni gari namba T179 CWL Fuso Bus kupasuka tairi la mbele upande wa kulia na gari kuhama kutoka upande wake wa kushoto mwa barabara na kuhamia upande wa kulia mwa barabara kisha kugongana uso kwa uso na gari namba T.199EFX Mistubishi Rosa kupelekea kuwaka moto kwa magari yote mawili huku abiria wakiwemo ndani.

18. Dodoma

Mume amuua mke wake kisha kumtumbukiza kwenye shimo la choo.

Mnamo 29/06/2025 majira ya saa kumi na mbili kasoro robo jioni, huko Mtaa/Kata ya Mpunguzi, Wilaya na Mkoa wa Dodoma. Mwanamke mwenye umri wa miaka 30, Mgogo, mkulima na mkazi wa Mpunguzi alikutwa akiwa ameuwawa kwa kukatwa na kitu chenye ncha kali kichwani na kisha kutumbukizwa kwenye shimo la choo cha nyumbani kwake na mme wake mwenye umri wa miaka 39, Mgogo, mkulima na mkazi wa Mpunguzi. Baada ya kutekeleza mauaji hayo mtuhumiwa alifika kituo cha Polisi kati Dodoma na kutoa taarifa ya uongo ya kupotelewa na mke wake. Chanzo cha tukio ni wivu wa mapenzi. Mtuhumiwa amefikishwa mahakamani.

SURA YA SABA

HITIMISHO NA MAPENDEKEZO

7.0 Utangulizi

Baada ya kuangalia hali halisi ya uhalifu nchini kwa kipindi cha Januari hadi Juni, 2025 mapendekezo yametolewa ili kuliwezesha Jeshi la Polisi kufanya kazi zake kwa ufanisi zaidi katika kufikia malengo mahususi ya kulinda raia na mali zao, kudumisha amani pamoja na kutoa huduma bora kwa wananchi. Hii itasaidia kujenga mazingira salama kwa wananchi, taasisi na wawekezaji katika uzalishaji mali, shughuli za kijamii na ujenzi wa Taifa kwa ujumla.

7.1 Hitimisho

Jeshi la Polisi limeendelea kutekeleza majukumu yake kwa kushirikiana na vyombo vingine vya ulinzi na usalama, wadau wa ndani na nje pamoja na jamii kwa ujumla katika kupambana na uhalifu nchini. Katika kipindi cha Januari hadi Juni, 2025, makosa makubwa ya jinai yamepungua kwa asilimia 11.7 ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2024. Kwa upande wa usalama barabarani, matukio makubwa yamepungua kwa asilimia 27.5 ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2024.

Katika kutekeleza majukumu yake, Jeshi la Polisi limepata mafanikio kwa kupunguza uhalifu licha ya kuwepo kwa changamoto mbalimbali zilizojitokeza. Jeshi la Polisi litaendelea kutekeleza wajibu wake kwa weledi kwa kuzingatia sheria, kanuni na miongozo mingine. Hivyo, Jeshi la Polisi linaendelea kushirikiana na taasisi mbalimbali, wadau na jamii kwa ujumla katika kutatua changamoto zinazojitokeza ili kufikia lengo kuu la usalama wa watu na mali zao.